

Bekken Brugse Polders

Wateruitvoeringsprogramma 2025

Bekkenbestuur 12 juni 2025

Samen werken aan water

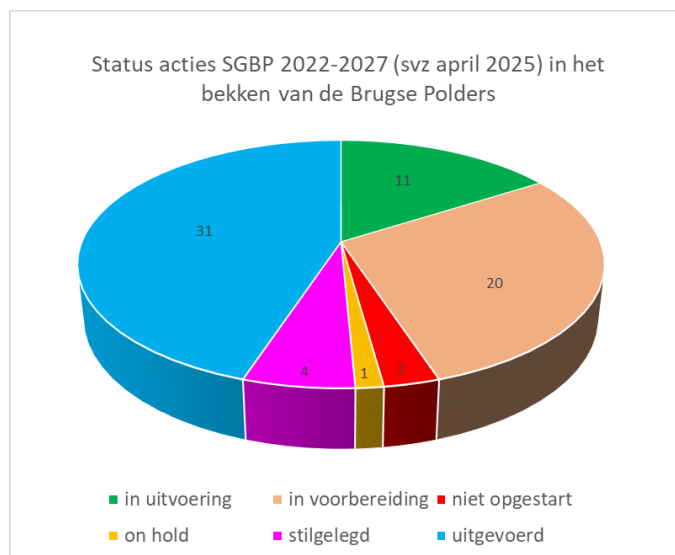
Integraal Waterbeleid
Bekken van de Brugse Polders

Uitvoering bekken specifieke acties

Met het **wateruitvoeringsprogramma** voor het **bekken** van de Brugse Polders leggen de partners binnen het bekken de **prioritering** incl. **timing** vast voor de **uitvoering** van de **gebiedsspecifieke acties** die nodig zijn om in het bekken de waterkwaliteit en ecologie te verbeteren, de structuur van de waterlopen te herstellen, de overstromings- en droogteproblematiek aan te pakken en de waterbeleving te verhogen.

De uitvoering van het [actieprogramma van het bekken specifieke deel bekken van de Brugse Polders van de stroomgebiedbeheerplannen 2022-2027](#) vormt de basis van het uitvoeringsprogramma **aangevuld met andere acties en projecten** die bijdragen aan de te halen toestand. Dankzij extra middelen van de Blue Deal kwamen heel wat geplande acties versneld in uitvoering. Onderstaande figuur geeft de status weer van de gebiedsspecifieke acties voor het bekken van de Brugse Polders die opgenomen zijn in het stroomgebiedbeheerplan 2022-2027. Ongeveer 60% van de acties zijn uitgevoerd of in uitvoering. Een stijging met 10% tov 2024.

Het bekken van de Brugse Polders kent een grote verscheidenheid met in het noorden het poldergebied en de dichtbevolkte kustgemeenten en in het zuiden de zandstreek met zijn laaglandbeken en veel verspreide bebouwing. **Verschillende waterlopen zijn nog ver van een goede ecologische toestand verwijderd** wegens een hoge nutriëntendruk, een hoge organische belasting en soms hoge geleidbaarheid. Op basis van de huidige waterkwaliteit, de doelafstand tot de normen van de kaderrichtlijn water en niet

onbelangrijk, op basis van de huidige dynamiek (o.a. Landinrichting, Riviercontract, GTO), en lokale initiatieven zijn de Rivierbeek, Blankenbergse Vaart - Noordede (Oudlandpolder), Kerkebeek, Zuidervaartje en de Zwinnevaart **prioritaire gebieden** voor het behalen van een goede ecologische toestand.

Generiek beleid

Naast de gebiedsspecifieke acties is het belangrijk dat ook de [generieke acties \(Vlaams deel 2022-2027\)](#) uit de stroomgebiedbeheerplannen 2022-2027 uitvoering krijgen. Zij leveren immers een belangrijke bijdrage aan het halen van de doelstellingen.

In het bekken van de Brugse Polders is een grote inspanning bezig inzake de **verdere uitbouw en optimalisering van de afvalwatersanering** (riolering, waterzuiveringsinstallaties en IBA's). Met een riolerings- en zuiveringsgraad van respectievelijk 89,3% en 88,1% zit het bekken zelfs iets boven het Vlaamse gemiddelde (respectievelijk 88,2% en 86,5%). Deze cijfers zijn gebaseerd op de AWIS-riooldatabank van VMM (2021). De rioleringsgraad op basis van de rioolinventaris met gegevens van de gemeenten en rioolbeheerders bedraagt in Vlaanderen in december 2024 93,5% en de zuiveringsgraad in april 2022 86%. Deze recentere cijfers zijn (nog) niet beschikbaar op hydrografisch niveau.

Ongeveer 4% van het afvalwater van de inwoners zal door een IBA gezuiverd moeten worden. Eind 2022 was ongeveer 50% van de te plaatsen IBA's effectief geïnstalleerd. Op niveau Vlaanderen bedroeg deze plaatsingsgraad slechts 28%. Binnen het bekken valt vooral de lage plaatsingsgraad binnen het waterlichaam Kanaal Gent-Oostende III (23%) sterk op. Het deel van het Afleidingskanaal van de Leie gelegen binnen de Brugse Polders scoort zeer sterk met een plaatsingsgraad van 87%.

De [zoneringsplannen en gebiedsdekkende uitvoeringsplannen](#) bepalen de uitvoering, timing en afstemming van de saneringsprojecten.

Het generieke beleid voor **bedrijven** wordt gevoerd via het heffingen- en vergunningenbeleid.

Het landgebruik is vooral landbouwgrond (zo'n 60% van het totale bekken), waardoor het **generieke landbouwbeleid** ([Gemeenschappelijk Landbouwbeleid](#) en [Mestbeleid](#)) eveneens een grote rol speelt in het halen van een goede waterkwaliteit in het bekken, zeker in deze gebieden met een hoge zuiveringsgraad.

De Provincie West-Vlaanderen lanceerde op Wereldwaterdag 22 maart 2024 hun [provinciaal waterkwaliteitsplan](#). Het plan is opgebouwd rond vier pijlers:

- inzetten op een sterke reductie van puntvervuiling
- streven naar een sterke reductie van diffuse verontreiniging

- versterken van de kennis en expertise rond kostenefficiënte, duurzame en innovatieve technieken om de waterkwaliteit te verbeteren
- de vierde pijler omvat alle integrale en gebiedsgerichte projecten die de drie andere pijlers overkoepelen.

De Provincie zet concreet in op monitoring en metingen, op sensibiliserende acties naar landbouwers, wil een gebiedsdekkend aanbod aan openbare vul- en spoelplaatsen uitstippelen die voldoen aan de toekomstige normen en zal lokale besturen ondersteunen bij de opmaak en realisatie van decentrale waterzuivering in het buitengebied. Voor de uitvoering van het actieplan is er 550.000 euro extra budget voorzien.

In het bekken van de Brugse Polders wordt steeds meer en meer oppervlaktewater gebruikt voor de productie van **drinkwater**. Het WPC in Oostende (Farys) zuivert brak water uit het Kanaal Gent-Oostende en in de toekomst wil men ook effluentwater van de RWZI Heist opzuiveren tot drinkwater. Dit maakt de beschikbaarheid van voldoende kwalitatief water op het juiste moment extra belangrijk.

De nabijheid van de **zee** en de stijging van de zeespiegel vragen maatregelen om de kust te beschermen tegen overstromingen vanuit zee.

Het jaar 2024 was natter dan gemiddeld. Het regenweer van het najaar 2023 heeft zich in de eerste maanden van 2024 gewoon verdergezet. Ook van een droge zomer was er geen sprake. In het najaar was het neerslagpatroon eerder normaal te noemen. Het bekken van de Brugse Polders bleef gespaard van grote wateroverlastproblemen.

Om waterschaarste en droogte aan te pakken, riep de Vlaamse Regering in de zomer van 2020 de **Blue Deal** in het leven. Dit ambitieus programma zorgde voor een boost aan acties om de strijd tegen waterschaarste en droogte op het terrein aan te gaan maar de pot aan middelen geraakt nu stilaan leeg. Op 28/2/2024 keurde de Vlaamse Regering het zogenoemde Blue Deal-decreet definitief goed. Met de structurele verankering van de Blue Deal zorgt ze voor continuïteit in de aanpak van waterschaarste en droogte. Het decreet verplicht elke toekomstige Vlaamse Regering om binnen een jaar na haar aantreden een Blue Deal met investeringen op te maken. Elke volgende Vlaamse Regering zal zo niet alleen doelstellingen moeten vastleggen, maar ook de financiering van concrete maatregelen. De nieuwe Vlaamse regering heeft 285 miljoen euro (bijna een halvering) opzij gezet voor de Blue Deal. Momenteel is een Blue Deal 2.0 in opmaak, een gedeelde, strategische visie die richting geeft aan hoe we Vlaanderen weerbaar maken tegen klimaatverandering en onze watersystemen gezond en veerkrachtig houden. Sedert januari 2024 versterken de regionale landschappen de Vlaamse overheid in het buitengebied. In elk regionaal landschap in Vlaanderen is een Blue Deal-coördinator actief. De Blue Deal-coördinatoren trachten lokale projecten rond de ontwikkeling van sponslandschappen enerzijds en ontharding anderzijds in een stroomversnelling te brengen (zoals bijvoorbeeld de acties opgenomen in de hemelwater- en droogteplannen

van de gemeenten). Binnen het bekken van de Brugse polders zijn volgende Blue Deal-coördinatoren aangesteld en er is nauwe samenwerking met het bekkensecretariaat:

- RLS Houtland & Polders: Maxim Pauwels
- RLS Meetjesland & Leievallei: Thaisa Van Speybroek
- RLS West-Vlaams Hart: Marlot De Cock

Meer info: www.regionalelandschappen.be

Op **13 oktober 2023** heeft de Vlaamse Regering een vierde reeks gebieden aangeduid als **voorlopig watergevoelige openruimtegebieden**. Binnen het bekken van de Brugse Polders zijn dit: 'Mispelaar' in Brugge, 'Zuidervlaartje' in Brugge, 'Hoeve Sint-Trudo' in Brugge en Oostkamp, 'Hoeve Kalvekete' in Knokke-Heist, 'WUG Duinenwater' in Knokke-Heist, 'Groene Meersen' in Zedelgem, 'Sijlostraat' in Oostkamp en 'Koevoet' in Wingene. Over deze voorlopige aanduiding van de watergevoelige openruimtegebieden in de provincie West-Vlaanderen liep een **openbaar onderzoek** van 5 december 2023 tot en met 2 februari 2024. De Vlaamse Regering legde vervolgens met de conceptnota **Bouwshift** de basis voor een tussenkomst van de Vlaamse Gemeenschap ter ondersteuning van steden en gemeenten in het kader van planschade bij ruimtelijke uitvoeringsplannen die uitvoering geven aan de bouwshiftopgave (Fonds beleidsplan Ruimte Vlaanderen 'BRV-fonds/tak Lokaal Bouwshiftfonds'). In dit kader werd, na advies van de Raad van State, een **definitief besluit goedgekeurd** op **22 maart 2024**. Het besluit voorziet ook een tijdelijke verderzetting van de bestaande ondersteuning van gemeenten en provincies bij planschadedossiers in het kader van signaalgebieden, waarvoor de nodige middelen waren voorzien in het Rubiconfonds vooraleer dit werd ingekanteld in het BRV-fonds.

Op **19 juli 2024** keurde de Vlaamse Regering de **aanduiding van 139 gebieden als watergevoelig openruimtegebied definitief goed**. Met deze beslissing wordt ruim 710 ha open ruimte met overstromingsrisico gevrijwaard van bebouwing en verdere ontwikkeling in Vlaanderen. Binnen het bekken van de Brugse Polders werden 8 van de 15 signaalgebieden afgebakend als WORG ([zie goedgekeurde vervolgttrajecten per bekken](#)).

Voor verschillende gebieden loopt een **gebiedsgerichte werking** rond water. Deze gebiedsgerichte werking is niet gebiedsdekkend door de beperkte personeelscapaciteit bij de verschillende partners van het integraal waterbeleid en werking op basis van projectsubsidies. Daarnaast wordt ook **bekkenbreed overleg** georganiseerd over thema's zoals waterschaarste en wateroverlast. Tijdens lange droge perioden stemmen de waterbeheerders zowel onderling af als met de betrokken partners in het provinciaal droogte overleg. Na een periode van intense neerslag met overstromingen en wateroverlast gebeurt een evaluatie en worden verbeterpunten afgesproken. Het crisisbeheer wordt actueel gehouden en er worden structurele maatregelen gezocht, zowel om wateroverlast als waterschaarste te voorkomen.

Rivierbeek-Hertsbergebeek

DE TOESTAND DIE WE WILLEN BEREIKEN

waterkwaliteit

Het afstroomgebied van de **Rivierbeek-Hertsbergebeek** is een aandachtsgebied klasse 4. Het gebied heeft **de goede ecologische toestand bereikt in 2033** (of erna van zodra natuurlijk herstel heeft plaatsgevonden). De afwaartse beektrajecten liggen in SBZ-zone waar er strenge natuurdoelen gelden zoals het voorkomen van bittervoornpopulaties en een goed ontwikkelde watervegetatie. De vooropgestelde reductiedoelen voor stikstof en fosfor zijnde 50% reductie tegen 2027, worden gehaald.

wateroverlast

De Rivierbeek en Hertsbergebeek zijn **hoogdynamische beeksystemen**. Ter hoogte van de midden- en benedenloop van de Rivierbeek-Hertsbergebeek treden bij hoge waterafvoer periodiek overstromingen op. Door de waterbergingscapaciteit van het natuurlijke valleigebied optimaal te benutten blijft de overstromingsschade in bebouwde zones en aan infrastructuur beperkt. De beekvalleien van de Rivierbeek en Hertsbergebeek moeten zoveel mogelijk opgehouden worden en gevrijwaard van verdere bebouwing.

watertekort

In droge zomerperiodes worden de Rivierbeek en Hertsbergebeek geconfronteerd met zeer lage debieten en peilen tot zelfs droogstand in sommige bovenlopen. Dit zorgt ook voor een verdroging van het valleigebied. Een herstel van het natuurlijke landschap in de bovenlopen is op grote schaal niet realistisch. Op lokale schaal zijn er nog natuur- en boszones (bvb. omgeving Wildenburg). In deze gebieden is het belangrijk dat voor een herstel van de landschapsdepressies gezorgd wordt waarbij een sterk verhoogde

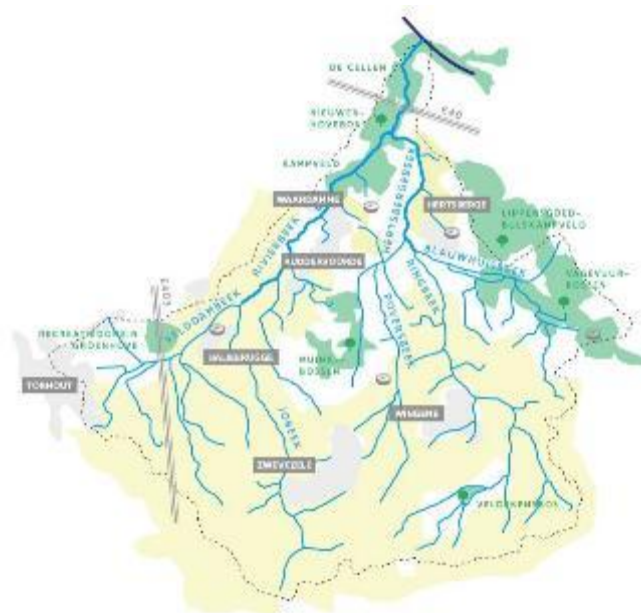
Hertsbergebeek, sept. 2022
© Bekkensecretariaat

infiltratie gerealiseerd kan worden door drainagegrachten te dempen of minder diep te maken. Ook in het landbouwgebied zijn er veel mogelijkheden om de infiltratie te versterken. Dit kan door de plaatsing van schotten in het grachtensysteem en in de kleinere waterlopen. Door het water maximaal op te houden kan de infiltratie in belangrijke mate hersteld worden. Ook de omvorming van conventionele drainage naar peilgestuurde drainage is belangrijk om de grondwatervoeding te bevorderen.

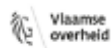
waterbeleving

Het afstroomgebied van de Rivierbeek is (deels) gelegen binnen het Landinrichtingsproject Veldgebied Brugge en de inrichtingsplannen [Bulskampveld](#), [Groenhove-Vrijgeweid](#), [Biscopveld](#), [Wildenburg-Aanwijs](#). De VLM en de partners investeerden reeds in de aanleg van een fijnmazig wandel- en fietsroutenetwerk en speelzones die ook mogelijkheden bieden voor bijkomende buffering van hemelwater. We willen volop verder investeren in projecten waar waterberging, natuur en recreatie hand in hand gaan.

Meer info: bekkenspecifiek deel bekken Brugse Polders

SAMEN WERKEN WE AAN WATER

Het **landinrichtingsproject van het Veldgebied Brugge** dat reeds sinds 2007 loopt, bracht een sterke dynamiek op gang. Via de planbegeleidingsgroep is er overleg met de verschillende partners. Water gerelateerde acties van de partners zitten mee in de plannen verweven en zijn reeds uitgevoerd of gepland.

Op regelmatige basis leggen partners hun projecten en initiatieven bij elkaar om samen meer te bereiken op het terrein. Het bekkensecretariaat organiseerde hiertoe reeds tweemaal een **“Dag van de Rivierbeek”**.

Naar aanleiding van de zeer hoge **normoverschrijdingen van een aantal gewasbeschermingsmiddelen** in de periode 2021-2022, in het bijzonder op het opwaartse meetpunt op de Ringbeek, bracht het bekkensecretariaat de betrokken partijen samen om te bespreken welke acties er kunnen genomen worden. Er zal ingezet worden op extra handhaving en sensibilisering. VMM testte in 2022-2023 een nieuwe sampler uit op de Ringbeek die continu de waterkwaliteit kan monitoren. De inspanningen naar aanpak van gewasbeschermingsmiddelen wordt in 2024 verder gezet gezien de oorzaken van de hoge overschrijdingen op de Ringbeek nog steeds niet achterhaald konden worden en dit in samenwerking met VMM, Inagro, Agentschap Landbouw & Zeevisserij en de Boerenbond.

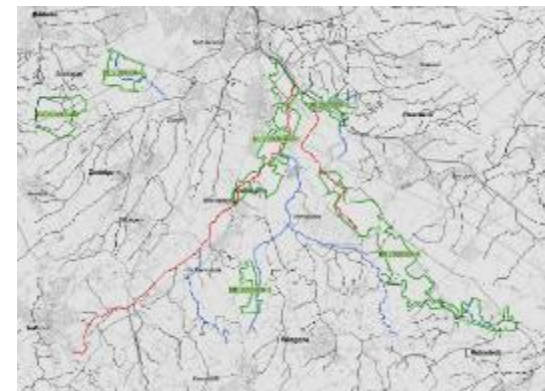
In 2022 werd er een samenwerkingsovereenkomst gesloten tussen VMM, de Provincie West-Vlaanderen in samenwerking met de betrokken gemeenten Wingene en Oostkamp om enkele lokale acties te faciliteren via een **VMM dienstenbestek**. De opdracht vergt het creëren van draagvlak en het opmaken van voorstudies en voorontwerpen voor diverse projecten integraal waterbeheer, zo ook binnen het afstroomgebied van de Rivierbeek-Hertsbergebeek.

Binnen het Interregprogramma VI Vlaanderen-Nederland werd het [project Aquatuur \(22/05/2023 – 21/05/2026\) goedgekeurd](#). Het project beoogt het verhogen van de zoetwaterbeschikbaarheid met een voldoende waterkwaliteit, op basis van natuurgebaseerde groenblauwe oplossingen in de Scheldemondregio. De startconferentie op 11 september 2023 werd gekoppeld aan het internationale WETPOL symposium ‘On Wetland Pollutant Dynamics and Control’. Het project is volop in uitvoering en er wordt een termijnverlenging van 1 jaar aangevraagd.

De aanleg van een helofytenfilter door VMM t.h.v. de samenvloeiing van de Ringbeek met de Hertsbergebeek werd als case mee in het project opgenomen (actie [7B D 0097](#)).

In opdracht van ANB is in **januari 2023** een studie opgestart voor de allocatie en implementatie van de [habitat types 3260](#) en [91E0](#) binnen en rond de **speciale beschermingszone “Zandig Vlaanderen West”**. Wat vissoorten betreft worden doelen geformuleerd voor [bittervoorn](#). Naast bossen en heidegebieden zijn de beekvalleien van de Rivierbeek en Hertsbergebeek heel belangrijk in dit habitatrichtlijngebied. Samen met de partners willen we komen tot een actieplan om de resterende knelpunten weg te werken en de vooropgestelde natuurdoelen te halen. De ontwikkeling van het habitat type 3260 wordt in de eerste plaats tot doel gesteld voor de Bornebeek en de Rivierbeek (trajecten in het rood aangeduid) maar in principe komen alle beken in aanmerking om het doel te halen. De eerste resultaten werden op het bekkensbestuur van 12 december 2024 voorgesteld. Afronding studie wordt verwacht in de loop van 2025.

Daarnaast loopt bij de **Vlaamse Milieumaatschappij** een studieopdracht om een algemene aanpak voor natuurbeheerplannen op onbevaarbare waterlopen van 1ste categorie uit te werken met als één van de specifieke cases de Rivierbeek-Hertsbergebeek. De VMM voert momenteel reeds een extensief beheer van meerdere trajecten van de Rivierbeek en Hertsbergebeek. De wenselijkheid en haalbaarheid van bijkomende natuurstreefbeelden zullen onderzocht worden. Er wordt ook onderzocht om de drainerende werking van de Rivierbeek in SBZ te verminderen (verondiepen, water vasthouden via grinddammen e.d.).

Meer info: [bekkenwebsite Brugse Polders](#) en [bekkenspecifiek deel bekken Brugse Polders](#)

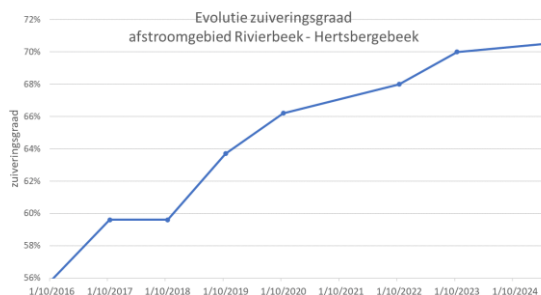
HET ENGAGEMENT VAN DE PARTNERS

❖ WATERKWALITEIT

Hoever staan we ?

De Rivierbeek en Hertsbergebeek bezitten waardevolle structuurkenmerken en scoren goed voor macrofyten (waterplanten). Het biologische leven blijft er echter ondermaats en er werd de laatste jaren geen positieve trend waargenomen. Het teveel aan nutriënten en gewasbeschermingsmiddelen, de hoge geleidbaarheid en een tekort aan opgeloste zuurstof in het oppervlaktewater, vooral in de bovenlopen, hypothekeren de goede ecologische toestand. De laatste jaren krijgen we meer en meer te kampen met de aanwezigheid van blauwalgen in de Rivierbeek, vooral in het afwaartse traject tussen de Stationsstraat en de monding in het Kanaal Gent-Brugge-Oostende.

De **waterzuiveringsinfrastructuur** binnen het afstroomgebied van de Rivierbeek is volop in uitbouw. Er zijn reeds vijf waterzuiveringsinstallaties operationeel maar de **zuiveringsgraad** van het gebied is hiermee nog niet voldoende. **Eind 2024** bedraagt de zuiveringsgraad zo'n 70,6% de laagste score binnen het bekken. Er dienen dus nog heel wat rioleringen en collectoren aangelegd te worden. Vooral de gemeente Wingene en Oostkamp deden de laatste jaren een inhaalbeweging. De gemiddelde stijging van de zuiveringsgraad voor het gebied bedraagt +2% per jaar, al is dit in 2024 wat gestagneerd (stijging 0,5%). Voor Vlaanderen is dit ongeveer 0,6% per jaar (zelfde periode). Bovenstaande cijfers zijn gebaseerd op de AWIS-databank van VMM. De recentere cijfers op basis van de gegevens van de gemeenten en rioolbeheerders zelf (de zogenaamde rioolinventaris) zijn nog niet beschikbaar op hydrografisch niveau. In het waterlichaam van de Rivierbeek-Hertsbergebeek waren eind 2022 slechts 280 van de in totaal 940 te plaatsen IBA's ook effectief geïnstalleerd (30%).

Wat staat er te gebeuren ?

Tegen 2027 moet de stikstofvracht met 16.300 kg naar omlaag, grotendeels te realiseren door de sector landbouw (85%). Het **generieke landbouwbeleid** (GLB en MAP) vormt een zeer belangrijke basis voor de verdere verbetering van de waterkwaliteit. Voor fosfor dienen we 4.300 kg te reduceren waarin de sector huishoudens de grootste bijdrage moet leveren (57%).

➡ Verdere uitbouw en optimalisatie van de waterzuiveringsinfrastructuur

De zuiveringsgraad moet nog verder omhoog. Er zitten heel wat **saneringsprojecten** in de pipeline voor uitvoering periode 2023-2027, samen goed voor een bijkomende aansluiting van zo'n 1.430 IE.

Voor de gemeente Wingene:

- 23400 - WIN3017: Aansluiting Sint-Jan fase 3: Ruiseledesteenvweg (de werken zijn gestart eind augustus 2023. Einde der werken is voorzien tegen eind 2025)
- 23400-22914V: Sint-Jan fase 4: opw. deel Balgerhoekstr en Kleine Veldstr
- 23409 – WIN3019: Aansluiting Sint-Elooi
- 23209 en WIN3016: Aansluiting Zeswege (timing wordt bepaald door AWW)

Voor de gemeente Oostkamp zitten volgende saneringsprojecten in de pipeline voor uitvoering periode 2023-2027:

- Wastine (start der werken: 03/05/2024, einde der werken: 31/10/2025)
- OKP3035: Aansluiting Sijlostraat (afgewerkt)
- Wijkontsluitingsweg (start der werken: 03/05/2024, einde der werken: juli 2025)
OKP 3040 Heraanleg Schooldreef (afgewerkt)
OKP 3041 fietsverbinding Fabiolalaan N50 (einde der werken: najaar 2026) (dit is eigenlijk geen saneringsproject)
- Projecten stationsomgeving:
OKP3014: Gevaerts-, Everaerts- en Dolagestraat (Start voorjaar 2026)
OKP3013: Aansluiting clusters Erkegemstraat – Stuivenbergstraat.
- OKP3036 en 23410: Aansluiting vuilvracht Vrijlaten- en Westkantstraat (start der werken: 01/04/2024, einde der werken: 17/05/2027)

Onderstaande saneringsprojecten zullen opgestart worden in de lopende legislatuur en worden voorzien afgewerkt te worden tegen 2030:

- OKP3043: Heraanleg Torhoutsestraat en Leegtestraat (realisatie gescheiden stelsel) – start 2028-2029 (dit is eigenlijk geen saneringsproject)

- OKP3045: dorpskernvernieuwing Hertsberge (realisatie gescheiden stelsel in Rapaertstraat en Lodistraat + deel GUP-31022-001 in Kasteeldreef, Bulskampstraat en Wingensestraat) – start 2027
- OKP3044: Groenhovestraat, Cijnsdreef, Hertog van Klevestraat, Bergenstraat & Landbouwstraat (GUP-31022-003) – start 2027

Restlozingen van de KWZI's hebben ook een impact op de waterkwaliteit. De RWZI's Baliebrugge, Wingene en Ruddervoorde werden reeds uitgerust met een bijkomende fosforverwijdering om de impact op de waterloop te verminderen.

De kleinere installatie Sint-Pieters-Veld in Wingene heeft nog geen tertiaire zuivering en het effluent heeft een grote impact omdat het wordt geloosd in de Blauwhuisbeek, een vrij kleine en kwetsbare bovenloop van de Hertsbergebeek. Het effluentwater is een heel belangrijke bron van nutriënten, vooral van fosfor, in die beek. Er valt dus winst te boeken door te investeren in een bijkomende fosforverwijdering. In 2024 werd door Aquaflin een hervergunning voor de KWZI aangevraagd en bekomen voor tien jaar t.e.m. 2034. Vanuit de adviesverlenende instanties ANB en VMM werden volgende voorwaarden gesteld:

- ⇒ binnen het jaar opstart van studie naar maximale reductie van fosfor - lopende
- ⇒ studie binnen 3 jaar naar haalbaarheid om het afvalwater door te pompen en aan te sluiten op een omliggende RWZI – lopende, er wordt onderzocht om aan te sluiten op de RWZI Aalter

Ook de **overstortwerking** dient verminderd te worden. In Wingene zijn er een aantal overstorten die frequent werken (cfr. Hemelwater- en droogteplan Wingene):

- Het overstort aan de Ricksteenweg t.h.v. de Zeswegestraat in Zwevezele is het meest frequent werkende en stort rechtstreeks over in de Jobeek. Om verbetering bij dit overstort te verkrijgen, dient ingezet te worden op afkoppeling van hemelwater van het rioleringsstelsel in Zwevezele Centrum.
- Het overstort aan de RWZI in de Heremeersstraat loost verdund afvalwater in de Poversbeek bij overbelasting van het rioleringsstelsel. Het overstort in de Heilig Sacramentstraat loost verdund afvalwater in de Ringbeek. Het afkoppelen van hemelwater van de riolering van het zuidelijke deel van Wingene Centrum, Verrekijker, Ruiseledesteenweg en Sint Jan heeft effect op de werking van dit overstort.
- Het overstort Noordakker op de Ringbeek wordt bemeten door Aquaflin.

→ De Processiestraat in Zwevezele wordt maximaal onthard als testcase/voorbeeldstraat zie <https://www.wingene.be/processiestraat>

→ In het meerjarenplan is het project centrumstraten Wingene voorzien waarin zal worden nagegaan om het regenwater af te koppelen van de overstort H. Sacramentstraat.

Voor de gemeente Oostkamp zijn de meest frequent werkende overstorten:

- Kampveldstraat met lozing op de Hertsbergebeek
- Sijslostraat
- Kortrijksestraat, Waardamme
- Sint-Elooisplein, Ruddervoorde

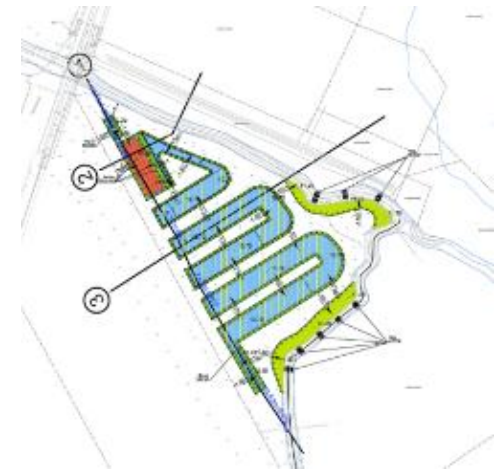
➡ Aanpak diffuse verontreiniging

Het afstroomgebied van de Rivierbeek-Hertsbergebeek ligt grotendeels in landbouwgebied. De aanleg van bufferstroken en kleine landschapselementen kan de instroom van bodempartikels en nutriënten tegengaan. Realisatie op het terrein is evenwel niet evident en vraagt inspanningen van de landbouwsector.

Naast de generieke maatregelen (het vergunningenbeleid, het mest- en pesticidebeleid, het landbouwbeleid en het rioleringsbeleid) zoeken de partners samen naar bijkomende oplossingen om de nutriëntendruk naar de waterlopen binnen het afstroomgebied van de Rivierbeek-Hertsbergebeek te verminderen.

De **Vlaamse Milieumaatschappij** zal een **helofytenfiltersysteem** thv de samenvloeiing met de Ringbeek en Hertsbergebeek aanleggen ([7B D 0097](#), maakt ook deel uit van interregproject Aquatuur). De nutriëntpieken die in de zomer optreden, zullen afgevlakt worden en het zelfzuiverend vermogen zal toenemen. De ontwerpplannen werden door het studiebureau Sweco opgemaakt i.o.v. VMM en op 22 december 2023 werd de vergunningsaanvraag ingediend. Het openbaar onderzoek liep van 3 mei tot 6 juni 2024. De omgevingsvergunning werd pas na de zomer verkregen. Mede dankzij een droge nazomer konden de werken alsnog starten maar dienden medio november geschorst te worden omwille van de te natte weersomstandigheden. De werken hervatten in mei 2025.

Zie [timelaps](#) van de werken.

➡ Creëren extra waterberging

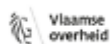
Hoever staan we ?

In het verleden investeerden de partners reeds in tal van waterbergingsprojecten. In 2022 werden heel wat **lopende projecten** gefinaliseerd door de **provincie West-Vlaanderen**, vaak met subsidies Landinrichting.

De **provincie West-Vlaanderen** realiseerde een **gecontroleerd overstromingsgebied (GOG) op de Blauwhuisbeek** ([6 F 0353](#)) als onderdeel van het integraal project “sanering woonwijk Vorsevijvers” in Wingene (ism VLM, VMM, Aquafin, Wingene).

Daarnaast werd op de **Kloosterbeek** in samenwerking met gemeente Wingene en de WVI **bijkomende buffering aangelegd ter hoogte van het bedrijventerrein ter Hille Zuid** ([6 F 0354](#)) om het risico op wateroverlast stroomafwaarts te beperken.

De **woonwijk “Ter Vloed” in Wingene werd beschermd** ([6 F 0352](#)). Ten noorden van de Ringbeek werd een online-bekken met een buffercapaciteit van 4.250 m³ aangelegd, ten zuiden een offline-bekken van ca. 35.000 m³. Een nieuwe koker op de Ringbeek dient bij hevige regenval als knijpconstructie waarbij de bekkens zullen aangesproken worden. Vanuit deze koker werd een beschermingsberm opgetrokken om de bebouwde kom van Wingene te beschermen. Met de overtollige gronden werd naast het bekken een mountainbikeparcours (heuvel) aangelegd van ca. 22.000 m³. Het werk is hier nog niet af, onder meer de aanleg van een groenberm in Veldekensbos is nog een ontbrekende schakel van de beschermingswerken voor de wijk Ter Vloed (zie ***Vernatting Egemse Veldekens***).

De **provincie West-Vlaanderen** heeft in het voorjaar 2022 ook een **winterbed met natuurvriendelijke oevers aangelegd langs de Velddambeek in Baliebrugge** ([8A D 0158](#)). Dit project maakt deel uit van het Landinrichtingsproject Groenhove-Vrijgeweid en dient enerzijds om de woningen in de laagste percelen langs de Vrijgeweidestraat te beschermen tegen wateroverlast en anderzijds om de natuurverbindende functie van de Velddambeek te verbeteren. Het vismigratieknelpunt (bodemplaat) opwaarts de uitmonding van de Regenbeek in de Velddambeek werd gesaneerd. Aan het eind van de tuinen van de laagst gelegen huizen van de Vrijgeweidestraat in Oostkamp werden nog dijken aangelegd voor extra bescherming.

In het voorjaar van 2024 werd het **GOG op de Grote Beek/Ringbeek** t.h.v. de Willemstraat in Wingene gerealiseerd om de woonwijk “Rik” te beschermen ([6 F 0350](#)). Het doet ook dienst als spaarbekken.

De **Vlaamse Milieumaatschappij** start normaal gezien in 2025 met de aanleg van een **offline bufferbekken op de Rivierbeek** net opwaarts de Warandepuiten en de spoorweg in Oostkamp ([6 F 0376](#)). Bijkomend worden **natuurvriendelijke vooroevers** aangelegd tot aan de monding. De omgevingsvergunning is in orde maar er dient nog bekeken te worden of de aannemer zijn prijs kan behouden gezien de periode die verlopen is tussen bestek en de aanvang van de werken.

De Vlaamse Regering keurde op 19 juli 2024 de aanduiding van verschillende West-Vlaamse gebieden als **watergevoelig openruimtegebied (WORG)** definitief goed waaronder het signaalgebied [Sijlostraat](#) in Oostkamp en het signaalgebied [Koevoet](#) in Wingene (RUP in opmaak).

Wat staat er te gebeuren ?

Om woningen in **Ruddervoorde te beschermen tegen wateroverlast vanuit de Rivierbeek** zal de **Vlaamse Milieumaatschappij** een **beschermingsdijk** met maximaal behoud van de bergingscapaciteit van het valleigebied aanleggen ([6 H 0046](#)). Het project stond on hold omwille van bouwplannen. Gezien het signaalgebied van de Sijlostraat nu herbestemd is als WORG (beslissing van de Vlaamse Regering d.d. 31 mei 2024) gaan de bouwplannen van de projectontwikkelaar (inclusief aanleg dijk) niet meer door. VMM zal de gronden nu zelf moeten verwerven. Een nieuwe volwaardige dijk ter vervanging van het huidige dijkje blijft nodig om Ruddervoorde te beschermen. De plannen zijn in voorbereiding.

De **provincie West-Vlaanderen** zorgt voor een **meer klimaatrobuuste inrichting van de Velddambeek t.h.v. Baliebrugge**, afwaarts de RWZI (**bijkomende actie**). De vallei met graslanden vormt een natuurlijke buffer bij veel neerslag. Via een slimme, stuurbare inlaat

vanuit de Velddambeeek zal het water zo lang mogelijk vastgehouden worden en zo zorgen voor meer infiltratie. Een betere voeding van de grondwatertafel is nodig om periodes van langdurige droogte te ondervangen. In 2023-2024 werden de technische plannen uitgewerkt en de nodige vergunningen aangevraagd. De VLM verwierf de gronden via het landinrichtingsproject Groenhove-Vrijgeweid, met 50% subsidie van de Vlaamse Overheid en 50% middelen van de provincie West-Vlaanderen. De werken worden begroot op 389.500 euro en volledig gefinancierd met Blue Deal relancemiddelen. De provincie West-Vlaanderen zal de werken uitvoeren vanaf de zomer 2025.

❖ WATERSCHAARSTE

Een uitdaging is het voorkomen van waterschaarste bij langdurige droge perioden.

Hoever staan we ?

Om droogteschade zoveel mogelijk te voorkomen, werden op 1 januari 2022 een aantal nieuwe **droogtmaatregelen** van kracht. Onttrekken van water uit een onbevaarbare waterloop moet je vanaf dan melden. Voor het afstroomgebied van de Ringbeek en het naburig stroomgebied van de Bornebeek met een aantal zeer kwetsbare waterlopen, geldt een sinds 1 april 2022 een permanent onttrekkingsverbod. Dit is noodzakelijk om de ecologische doelstellingen te kunnen realiseren. Voor onder meer zeldzame en zeer kwetsbare vissoorten zoals beekprik en rivierdonderpad is dit cruciaal.

In de periode 12 juni - 5 oktober 2023 waren tijdelijke onttrekkingsverboden van kracht voor de Rivierbeek. Vanuit provinciaal droogteoverleg was er de vraag om een voorstel voor permanent onttrekkingsverbod uit te werken voor het ganse afstroomgebied.

2024 was een nat jaar en kende geen problemen van waterschaarste. Het jaar 2025 daarentegen startte met een uitzonderlijk droog voorjaar (maart, april). Uitzonderlijk vroeg op 9 mei werd reeds een onttrekkingsverbod voor het afstroomgebied van de Rivierbeek afgekondigd dat op 19 mei werd uitgebreid naar het afstroomgebied van de Hertsbergebeek.

De **hemelwater- en droogteplannen** van de **gemeenten** geven verder invulling aan het bovenstrooms vasthouden en vertraagd afvoeren onder de vorm van herwaarderen van grachten, plaatsen van stuwjes en knipconstructies in waterlopen, ontharden, meer buffering van water, opwaardering van de bodem,... Lichtervelde was één van de voorlopers en finaliseerden reeds hun hemelwaterplan in 2019. In 2023-2024 werd het plan herzien zodoende ook invulling te geven aan de droogteproblematiek. De gemeenten Pittem en Torhout finaliseerden hun plan in 2022; de gemeenten Oostkamp en Wingene eind 2023. Om nog in aanmerking te komen voor watergerelateerde subsidies moeten lokale besturen ten laatste op 31/12/2024 over een goedgekeurd hemelwater- en droogteplan beschikken. In de loop van 2024 finaliseerden heel wat gemeenten hun plan waarbij alle stakeholders betrokken werden. De hemelwater- en droogteplannen die goedgekeurd zijn door de gemeenteraad zijn te raadplegen via de website van de gemeente en via [deze overzichtspagina](#).

De **provincie West-Vlaanderen** heeft een **droogteplan** uitgewerkt voor de Rivierbeek-Hertsbergebeek met maatregelen om het hemelwater zo lang mogelijk ter plaatse vast te houden. Dat kan door kleinschalige multifunctionele waterputten aan te leggen om in de eigen waterbehoefte te voorzien (privaat-publieke samenwerking), door aanleg van visvriendelijke drempeltjes in de waterlopen, door grachten terug in open profiel te leggen, door peilgestuurde drainages. Zulke maatregelen kunnen opgenomen worden in het hemelwater- en droogteplan van de gemeenten.

Wat staat er te gebeuren ?

Droogtmaatregelen

De partners dienen verder te investeren in droogtmaatregelen met focus op bronmaatregelen en preventieve ingrepen. De zoektocht naar alternatieve watervoorraden dienen we op de radar te houden.

Vernatting Egemse Veldekens (Veldekensbos) is als actie opgenomen in het dienstenbestek van VMM. Het natuurgebied van de Egemse Veldekens is gelegen tussen de Ringbeek en de Versanebeek. Dat maakt dat dit een goede locatie is om ruimte te voorzien voor het water en het risico op wateroverlast vanuit de Ringbeek te

verminderen. Het water zal meer vastgehouden worden, waardoor dit een buffer vormt en het water in de bodem kan dringen. Daarnaast komt dit ten goede van de biodiversiteit door het bieden van kansen aan bepaalde soorten. Er zal een groenberm met debietsbegrenzing aangelegd worden door de provincie West-Vlaanderen. Het studie bureau is klaar met een voorontwerp en de gesprekken voor de grondverwerving lopen. Uitvoering voorzien in 2025-2026.

Projectoproep 'Circulair Watergebruik'

In 2023 lanceerde de Vlaamse Milieumaatschappij in het kader van het Vlaams klimaatadaptatieplan en de structurele verankering van de Blue Deal een oproep voor het indienen van projectvoorstellen die de waterbeschikbaarheid van Vlaanderen verhogen. Er is hiervoor een budget beschikbaar van 10 miljoen euro. 11 projecten werden geselecteerd waaronder een project van de groenteverwerker Ardo.

De landbouwregio van Pittem en Ardooie heeft door het type teelt en door toenemende droogte een sterk groeiende irrigatiebehoefte. Het bedrijf Dujardin Foods loost een aanzienlijke hoeveelheid gezuiverd afvalwater die via de Jobeek de regio verlaat. Via het project circulair watergebruik zal gezuiverd effluentwater lokaal als irrigatiewater ter beschikking gesteld worden aan landbouwers die dit nodig hebben tijdens droge perioden. Het effluentwater komt terecht in een bufferbekken van ongeveer 150.000 m³. Op jaarbasis kan het bufferbekken 250.000 m³ opslaan. Die hoeveelheid komt overeen met de waterbehoefte van de omliggende landbouw. Dat varieert van 100.000 m³ in een normaal jaar tot 255.000 m³ in een droog jaar. Het project voorziet in twee aftappunten bij de buffer. Ambitie is om ook de aanleg van een leidingnetwerk te onderzoeken (behoort niet tot dit project) en er is een koppelkans met het project van de kleiput van Egem.

Op 1 maart 2024 kreeg het PRUP voor de Kleiput van Egem definitief groen licht na een beroepsprocedure bij de Raad van State. Naar de toekomst toe zou een netwerk aan captatiebekkens mogelijk kunnen zijn waarbij de koppeling gemaakt wordt tussen waterbuffering en waterberging ifv waterbeschikbaarheid maar ook waterveiligheid. Bovendien wordt het gecombineerd met extra inzet op waterkwaliteit (Jobeek, Roobeek). De provincieraad besliste in haar zitting van donderdag 27 februari 2025 over de definitieve vaststelling van het onteigeningsplan voor de kleiput. De site wordt geherstructureerd met aandacht voor natuurontwikkeling, waterbeheer en recreatie. Het dossier staat momenteel terug on hold omwille van beroepsprocedures. Dit legt geen hypotheek op het project van Ardo.

Het project [OP-PEIL](#) onderzoekt kansen voor peilgestuurde drainage in Vlaanderen.

❖ ECOLOGISCH HERSTEL

➡ Verbetering van de hydromorfologie van de waterlopen

Hoever staan we ?

De afwaartse trajecten van de Rivierbeek en Hertsbergebeek hebben goede structuurkenmerken en hebben hun natuurlijke meanderende loop grotendeels behouden. Het zijn vooral de bovenlopen waar we verder dienen op in te zetten, zeker wanneer ook de waterkwaliteit verder zal toenemen. Op sommige trajecten van de Rivierbeek en Hertsbergebeek die door natuur- en boszones lopen, wordt reeds een nulbeheer toegepast. Om de biologie in de waterlopen maximale kansen te geven, wordt waar het maatschappelijk en fysiek mogelijk is, gezocht naar bijkomende locaties om gecontroleerd dood hout in de waterloop te brengen.

Dat we op de goede weg zijn, werd bevestigd door een nieuwe bewoner op de Rivierbeek nl. de bever werd er in 2022 voor het eerst waargenomen en hij/zij voelt er zich nog steeds thuis.

Wat staat er te gebeuren ?

De Vlaamse Milieumaatschappij zorgt voor een **hermeandering en ecologisch beekherstel van de Rivierbeek-Velddambeek** ([8A D 0161](#)), net afwaarts de samenvloeiing van de Velddambeek en de Ringbeek-Jobeek, waar 1ste categorie begint. De oude meanderende beek werd vroeger gedempt en zal nu terug hersteld worden. Hierdoor krijgt de waterloop een nieuwe structuur die zorgt voor een verhoogde waterberging zodat er meer water beschikbaar is in droge perioden. De ingrepen zijn ook gunstig voor de biodiversiteit in en rond de waterloop en voor het zelfzuiverend vermogen van de beek. De plannen (voorstudie + voortraject) zijn in opmaak. De grondverwerving liep vertraging op door gebrek aan financiële middelen. In 2025 kon de grondverwerving terug van start gaan. In tweede fase zal er ook een sedimentvang aangelegd worden opwaarts de Hogestraat ([8B C 0081](#)).

Een bijkomende opportuniteit is om de samenvloeiing van de Ringbeek met de oude bypass opnieuw in te richten in functie van natte natuur. De gronden zijn al deels verworven door de VLM maar er dienen ook nog een aantal stroken onteigend te worden door de VMM. De inrichting biedt eveneens mogelijkheden om sedimentafstroming tegen te gaan en maximaal in te zetten op bovenstroomse waterinfiltratie.

Ecologische inrichting Koebroekmeers te Oostkamp: hier gaan waterberging, natuur en recreatie hand in hand. Hoofdfunctie is recreatie (natuurlijke speelelementen,

picknickplaats, groenaanplant) maar bij hevige regenval kan er extra buffering gecreëerd worden om het centrum van Ruddervoorde te ontlasten. De ingebuisde Dorpsbeek wordt bij voorkeur terug opgelegd of verlegd om de doorgangsvoetweg te vrijwaren. Voorstudie en ontwerp werden in 2024 opgemaakt via het dienstenbestek VMM. De provincie heeft nadien nog enkele aanpassingen aangebracht (minder beton en meer natuurlijker) en de omgevingsvergunningsaanvraag is lopende. Uitvoering zal ten vroegste in 2026 starten.

Poversbeek

Een opportuniteit voor de toekomst is om de bovenstroomse **Poversbeek terug in een natuurlijke bedding** te brengen. De gronden (ongeveer 20 ha) zijn aangekocht door de VLM en vrij van gebruik. De hermeandering biedt eveneens mogelijkheden tot het bovenstrooms ophouden van water inclusief beleving via het ontsluiten van de missing links in het trage- weggennetwerk. Opportuniteiten kunnen misschien gezocht worden binnen het Landschapspark Bulskampveld.

Blauwhuisbeek

De percelen van ANB aan de Vagevuurbossen Blauwhuisbeek zullen in samenwerking met de provincie West-Vlaanderen heringericht worden, waaronder ook vernatting en waterbuffering met aanleg van enkele poelen, een buffer in verbinding met de Blauwhuisbeek, afschuining/verbreding van de oevers en aanleg van een winterbed (plannen zijn in opmaak, omgevingsvergunning bekomen).

Oplossen vismigratieknelpunten

Hoever staan we ?

In september 2022 voerde ANB visbestandsopnames uit op de Rivierbeek (t.h.v. de monding en paaiplassen), de Hertsbergebeek en de Ringbeek. De resultaten waren hoopvol. Er werd overal vis aangetroffen al was er een duidelijke impact van de droogte. Na deze droogteperiode maakten de paaiplassen terug een mooie connectie met de beek, als gevolg van de gestegen waterpeilen en fungeren ook als schuilplaats bij te hoge stroomsnelheden (piekdebieten) in de Rivierbeek. In het voorjaar 2023 werden door ANB aan de monding van de Rivierbeek jonge snoekjes uitgezet, met het oog op een natuurlijke bestrijding van de exotische zwartbekgrondel die vanuit het kanaal een permanente influx naar de Rivierbeek heeft.

Op de bovenlopen Ringbeek, Jobeek, Poversbeek en Muizeveldbeek komen nog een aantal vismigratieknelpunten voor (vb. tal van kleine stuwen en vervallen). Omwille van het ecologisch belang is het oplossen van deze knelpunten prioritair, zeker wanneer ook de waterkwaliteit verder zal toenemen.

In 2022 werd door de Provincie West-Vlaanderen een belangrijk knelpunt opgelost: er werd een **by-pass** aangelegd aan de **Zingende Watermolen** op de Ringbeek (beschermd erfgoed).

Wat staat er te gebeuren ?

Heraanleggen stuwconstructies

Via het dienstenbestek VMM wordt werk gemaakt om bij de **heraanleg van de stuwconstructies op de Ringbeek (8) en Muizeveldbeek (1)** meteen ook de aanwezige **vismigratieknelpunten op te lossen**. De voorontwerpen zijn in opmaak. In de meeste gevallen geniet een vishelling de voorkeur. Het is enerzijds een relatief eenvoudige en goedkope oplossing en anderzijds kan deze na aanleg vrij makkelijk aangepast worden door meer of minder bestorting te voorzien. Voor het afwaartse knelpunt op de Ringbeek t.h.v. Kraaiveld is er een opportuniteit om de nevengeul (in eigendom van ANB) terug in te schakelen.

In het voorjaar van 2025 plant ANB nieuwe visbestandsopnames op de Rivierbeek in Oostkamp en omgeving om soortherstel van de bittervoorn op te volgen. Ook de Ringbeek wordt meegenomen bij dit onderzoek.

Het heraanleggen van de stuwconstructies wordt gecombineerd met een ecologische oeverinrichting, teneinde de structuurkwaliteit van de waterloop te verbeteren. De provincie West-Vlaanderen staat in voor de uitvoering van de werken. Omwille van financiële redenen en andere prioriteiten zal dit niet binnen de eerste 2 jaar kunnen uitgevoerd worden.

Eveneens in het dienstenbestek VMM opgenomen is de **aanleg van deflectoren of bodemdrempels** die een kleine opstuwing creëren om het **vismigratieknelpunt** (bodemplaat) t.h.v. de monding van de Ringbeek in de Hertsbergebeek op te lossen. Voorstudie en ontwerp was eind 2024 klaar. Uitvoering door de Vlaamse Milieumaatschappij is gepland voor 2025.

Natuurinrichting Biscopveld

Aan de Boskapeldreef in Wingene werd in 2023 een grote nieuwe vijver van 2,5 ha gegraven. De vroegere Caluwenbroekvijver, een veldvijver voor viskweek uit de 18de eeuw, was in onbruik geraakt. Veel vogels zoals de zilverreiger en ook steltlopers hebben hun weg naar de vijver al gevonden. Zelfs een verdwenen plant, de wijdbloeiende rus, is weer verschenen.

In 2024 werkte de VLM verder aan de opmaak van technische plannen voor de laatste inrichtingswerken. Deze werken liggen verspreid over het hele gebied. Het gaat om

bijkomende bebossingen en graafwerken (voor meer water en om voedselrijke grond af te graven). De invasieve exoot watercrassula, een Australisch vetplantje, zal experimenteel bestreden worden. Deze plant groeit op plaatsen waar normaal zeldzame planten voorkomen. Behalve het diep afgraven of volledig dempen van waterpartijen zijn er weinig mogelijkheden gekend om watercrassula efficiënt te bestrijden. In het natuurinrichtingsproject Biscopveld wordt onderzocht of we deze agressieve exoot kunnen bestrijden door planten in te brengen die hier van nature voorkomen: moerashertshooi en vlottende bies. De VLM werkt hiervoor samen met INBO, Universiteit Gent en Natuurpunt. Het experiment is een primeur voor Vlaanderen. De eerste resultaten zullen ten vroegste in de zomer van 2025 kunnen beoordelen worden.

❖ WATERBELEVING

➡ Landschapspark Bulskampveld

<https://www.brugseommeland.be/nl/doen/landschapspark-bulskampveld>

<https://www.vlm.be/nl/projecten/Paginas/Bulskampveld.aspx>

Het landschapspark Bulskampveld is een aantrekkelijk bosgebied van zo'n 107 km², gespreid over de gemeenten Wingene, Ruiselede, Beernem, Oostkamp en Aalter.

In 2023 startten de gemeente Wingene en de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) met uitgebreide herinrichtingswerken in Wildenburg, als bijkomende toeristische toegangspoort tot het landschapspark Bulskampveld. Een degelijke toegangspoort veronderstelt voldoende parkeermogelijkheden, aanwezigheid op minstens één recreatief netwerk, voldoende fietsvoorzieningen, picknicktafels en zitbanken en de nabijheid van horeca. Dat betekende onder meer de herinrichting van de kerkomgeving, de dorpsrand en de begraafplaats. Er werd maar liefst 2,5 hectare grond aangekocht om de plannen in Wingene mogelijk te maken.

Achter de lintbebouwing in het kleine dorpje Wildenburg (Wingene) realiseerde de VLM in 2024 een volledig nieuwe groenzone met een wandel- en fietspad als verbindend element (Landinrichtingsplan Wildenburg-Aanwijs). Via een wadi en enkele poelen is er extra waterbuffer gecreëerd. De zone rond de kerk en de begraafplaats werd deels onthard.

De provincie West-Vlaanderen legde er ook een nieuwe waterloop aan achter de basisschool, ter vervanging van de vroegere inbuizing, samen met een avontuurlijke speelplaats en een natuur-educatieve poel met houten vlonder. Achter de kerk ligt een waterdoorlatende parkeerplaats, ingebed in groen, met zitbanken en een handig infobord. In de groenzone is ruimte voorzien voor een hoogstamboomgaard, een wadi en een picknickplaats. Vanaf het kerkhof tot de Polderdreef wordt nog een nieuw fiets- en

wandelpad aangelegd. Het bezoekerscentrum van Provinciedomein Bulskampveld is helemaal klaar en werd in april 2024 geopend met een interactieve tentoonstelling.

➡ Vloedbrug over de Rivierbeek gerestaureerd

Bewoners uit de Stuivenbergstraat, Faliestraat, Dolagestraat en omgeving kunnen voortaan comfortabel door een groen landschap naar de wijk Nieuwenhove en Oostkamp-centrum fietsen. Via het landinrichtingsplan Nieuwenhove-Gruuthuyse heeft de Vlaamse Landmaatschappij een nieuwe fiets- en wandelverbinding aangelegd tussen de Kapellestraat en de Faliestraat. De buurtbewoners hebben het pad op 28 mei 2024 ingefietst samen met de gemeente Oostkamp, het Agentschap voor Natuur en Bos en de VLM.

Kerkebeek (incl. Lijsterbeek, Leiselebeek en Listebeek)

DE TOESTAND DIE WE WILLEN BEREIKEN

waterkwaliteit

De Kerkebeek is een aandachtsgebied klasse 4. Het gebied heeft de goede ecologische toestand bereikt in 2033 (of erna van zodra natuurlijk herstel heeft plaatsgevonden). De vooropgestelde reductiedoelen voor stikstof en fosfor zijnde 50% reductie tegen 2027, worden gehaald.

wateroverlast

Het afstroomgebied van de Kerkebeek is zeer gevoelig voor overstromingen. Gelukkig is er de laatste jaren al veel gebeurd om het overstromingsrisico in dit gebied te verminderen. De kans op wateroverlast willen we nog verder verminderen door alle maatregelen die uitgewerkt zijn in het Riviercontract uit te voeren. Het overstroombaar karakter van de Wulgenbroeken en de graslanden in de volledige vallei van de Kerkebeek willen we maximaal vrijwaren van bebouwing en ophogingen.

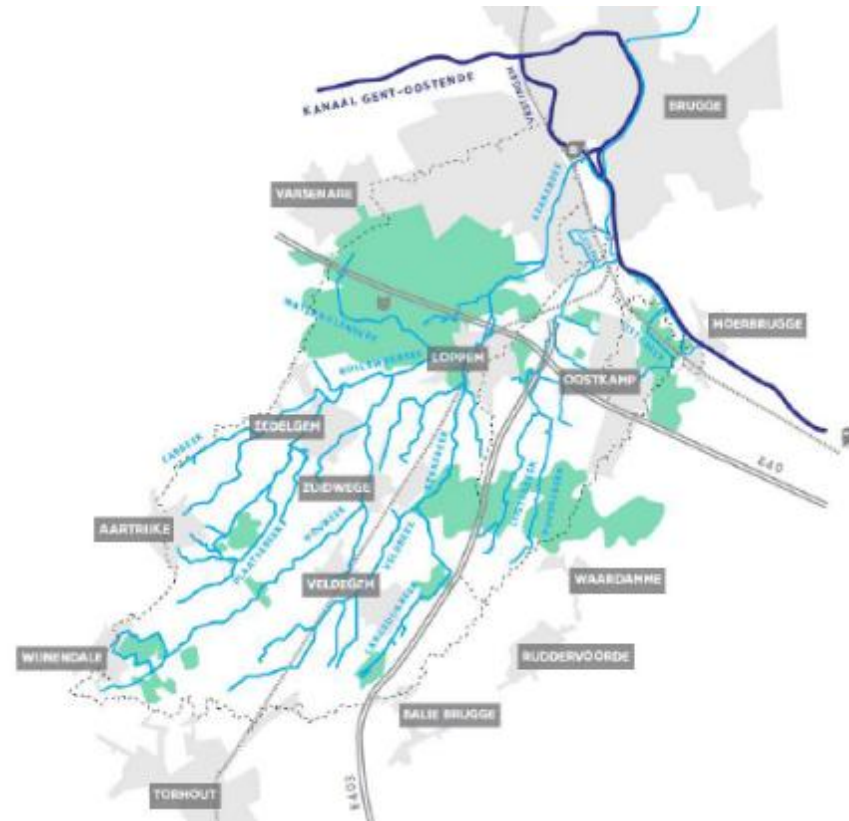
watertekort

Voor de bovenlopen van de Kerkebeek begint de verdrogingsproblematiek meer en meer een rol te spelen. Zo viel de Plaatsebeek in de zomer van 2019 droog. We willen inzetten op meer infiltratie en vasthouden van water. Het sneller stopzetten van watercaptaties of het water ophouden door vispasseerbare drempeltjes zijn mogelijke maatregelen.

waterbeleving

Talrijke waterlopen stromen door of langs de woonkernen. Water dient niet als een 'last', maar als een opportuniteit ('lust') te worden gezien. In de woonkernen willen we het open water opwaarderen, waardoor het een bijkomende (recreatieve) functie krijgt.

Meer info: [bekkenspecifiek deel bekken Brugse Polders](#)

SAMEN WERKEN WE AAN WATER

RIVIERCONTRACT VOOR DE VALLEI VAN DE KERKEBEEK

Onder projectcoördinatie van VMM ondertekenden in 2018 twaalf overheden en organisaties het [Riviercontract](#) voor de vallei van de Kerkebeek wat resulteerde in heel wat maatregelen om de overstromingsrisico's in Zedelgem en Sint-Michiels (Brugge) op een duurzame manier te verminderen. Dit gaat van het uitvoeren van klassieke beschermingsmaatregelen (vb. bijkomende buffering, lokale bedijkingen) tot het nemen van preventieve maatregelen (vb. het bouwvrij houden van kavels) en het verhogen van de paraatheid (vb. waarschuwingsmodellen, meettoestellen, sensibilisering). In het Riviercontract voor de vallei van de Kerkebeek werden er een 50-tal maatregelen opgenomen voor de periode 2018-2022.

GTO KERKEBEEK

Het bekkensecretariaat heeft in 2022 een grondige screening van de waterkwaliteit van de Kerkebeek uitgevoerd als basis voor het opstarten van het gebieds- en thematisch overleg (GTO) voor de Kerkebeek. Een actualisatie werd eind 2024-begin 2025 uitgevoerd. Een GTO "Dag van de Kerkebeek" ging door op 6 mei 2025.

➡ **Meer info: bekkenspecifiek deel bekken van de Brugse Polders**

HET ENGAGEMENT VAN DE PARTNERS

In het afstroomgebied van de Kerkebeek werd de laatste jaren vooral ingezet op het verminderen van de overstromingsrisico's en de Blue Deal gaf projecten tegen waterschaarste en droogte zoals het creëren van natte natuur een boost. Het verbeteren van de waterkwaliteit vormt nu nog de grootste uitdaging voor de komende jaren. Naast de verdere uitbouw van de waterzuiveringsinfrastructuur vormt het generieke landbouwbeleid (GLB en MAP) een belangrijke basis voor de verdere verbetering van de waterkwaliteit. De Moubek heeft nog waardevolle structuurkenmerken en een mooi meanderend patroon. De beek is dus potentieel zeer waardevol. Daarnaast verdient de

Rollewegbeek ook de nodige aandacht als natuurverbinding tussen de Kerkebeek en de ecologisch interessante bovenlopen. Op de Kerkebeek dienen nog enkele vismigratieknelpunten te worden gesaneerd.

❖ WATERKWALITEIT

Hoe ver staan we ?

Het visbestand binnen het afstroomgebied van de Kerkebeek is ontoereikend en weerspiegelt globaal een slechte waterkwaliteit. De opwaarts sterk vervuilde Moubek hypothekeert nagenoeg de waterkwaliteit van het volledige stroomgebied. De nog ongezuiverde lozingen van de woonkern Wijnendale en industriële lozingen liggen hier aan de oorzaak. Opvallend is wel de goede score voor macro-invertebraten afwaarts op de Kerkebeek gelinkt aan een goede score voor opgeloste zuurstof. Op dit punt zijn ook de macrofyten geëvolueerd van een score slecht naar matig.

Het afvalwater van de grote woonkernen zoals Sint-Michiels-Brugge, Zedelgem, Loppem, Oostkamp, Veldegem en Aartrijke wordt reeds gezuiverd. In het afstroomgebied van de Kerkebeek situeren zich geen waterzuiveringsinstallaties. Het grootste deel van het afvalwater wordt getransporteerd naar de RWZI Brugge. Het afvalwater van Aartrijke is aangesloten op de RWZI Oostende. De huidige zuiveringsgraad voor het afstroomgebied van de Kerkebeek bedraagt ruim 83,3% en de rioleringsgraad zo'n 86,4% (bron: AWIS-databank VMM (2021)).

Wat staat er te gebeuren ?

Tegen 2027 moet de stikstofvracht met 57.780 kg naar omlaag, grotendeels te realiseren door de sector landbouw (76%). Het generieke landbouwbeleid (GLB en MAP) vormt een zeer belangrijke basis voor de verdere verbetering van de waterkwaliteit. Voor fosfor dienen we 3.100 kg te reduceren waarin de sector huishoudens de grootste bijdrage moet leveren (64%).

➡ Verdere uitbouw en optimalisatie van de waterzuiveringsinfrastructuur

Via het heffingen- en vergunningenbeleid dienen de industriële lozingen gesaneerd te worden.

De zuivering van Wijnendale heeft momenteel de hoogste prioriteit. Ondertussen is een nieuwe inplantingsplaats gevonden voor de RWZI op de site van de voormalige slachterij Lammens. De geplande bovengemeentelijke en gemeentelijke projecten dienden herwerkt te worden. De RWZI Wijnendale zal het effluent lozen naar de Moubek. Net afwaarts Wijnendale wordt de Moubek verder belast met de lozingen van de wijk Sint-Jozef-Arbeider/Driekoningen. Voor de sanering van deze regio zijn er nog geen concrete

plannen met uitzondering van het gebied ten oosten van de Aartrijkestraat (Driekoningenstraat en ruime omgeving) waar bovengemeentelijke (W22335A en B) en gesubsidieerde gemeentelijke projecten zijn voorzien (W220012A en B). Verder wordt het waterlichaam van de Kerkebeek gekenmerkt door een zeer verspreide bebouwing op (vooral) het grondgebied van de gemeente Zedelgem waarvan de sanering een gigantische uitdaging vormt. Momenteel zijn in Zedelgem de werken bezig in de Groenestraat die naast aansluiting van een beperkte hoeveelheid huishoudelijke vuilvracht ook de overstortwerking op de Moubeek zullen beperken (subsidieproject W220163, einde der werken in het voorjaar 2026). Hierop volgend zal de gemeente Zedelgem met Aquafin ook nog riolering aanleggen in de regio Faliestraat – Kronestraat – Diksmuidse Heirweg. Ook de lozing van de Ossebilkstraat wordt aangepakt (subsidieproject W223179). De wijk Costersveld zal voorzien worden van een volwaardige riolering (subsidieproject W224179). Verder zitten nog een aantal projecten in de pipeline die hemelwater afkoppelen van de riolering (o.a. in de wijk De Toekomst, Rijselsestraat en Sint-Laurentiusstraat). In Oostkamp staat in het noorden van Baliebrugge (Cijnsdreef, Groenhovestraat,...) nog rioleringswerken op het programma die extra vuilvracht naar de RWZI Baliebrugge zullen afvoeren (subsidieproject W223133)

Van alle woningen die volgens het zoneringsplan moeten voorzien worden van een IBA (rode clusters) beschikte eind 2022 53% over een IBA. Dit cijfer is vooral te danken aan de inspanningen van stad Brugge die reeds 93% van de IBA's installeerde. De cluster Omgeving van de stad Brugge heeft een project opgezet om te achterhalen of wie aan Farys liet weten een particuliere IBA te hebben dit ook effectief heeft en of deze goed werken – gekoppeld aan handhavingstrajecten indien nodig. Daarnaast controleert het stadslabo ook steekproefsgewijs IBA's omdat geweten is dat zonder goede opvolging tot bijna de helft van de IBA's niet voldoen aan de lozingsnormen (overtreding op Vlaremwetgeving).

Aandachtspunten en acties (GTO Kerkebeek):

- Opstellen meerjarenprogramma per gemeente voor de sanering van alle afvalwater (aansluiting, decentraal, IBA) met indicatieve aanduiding timing.
- Uitwerken duidelijke visie inzameling vuilvracht en bepaling scheidingslijn gemeentelijk-bovengemeentelijk grensregio Ossebilkstraat-Moubekestraat-Aartrijkestraat (Zedelgem, Torhout) en alle omliggende wijken (Sint-Jozef-Arbeider/Driekoningen).
- IBA-beleid verder uitbouwen, vooral op het grondgebied van de gemeenten Zedelgem en Oostkamp
- Overstorten: nood aan meer kennis over werking (frequentie, impact,...), duidelijk hiaat (ontsluiting gegevens overstortmeetnet Aquafin).

- Aandacht voor verdunningsknelpunten op de riolering: verlies van proper water uit het bekken van de Kerkebeek via het zuiveringsstation Brugge naar het Boudewijnkanaal !

❖ WATEROVERLAST

Hoe ver staan we ?

➡ Riviercontract Kerkebeek in eindfase

Zo goed als alle maatregelen van het [riviercontract Kerkebeek](#) zijn uitgevoerd. Het riviercontract werd officieel ondertekend op 17 april 2018 en liep voor een periode van vijf jaar. In 2022 legde de Provincie West-Vlaanderen de Hollebeek in de Hollebekestraat in Zedelgem terug open. Het openleggen van de Kerkebeek in Brugge vormt nu nog het sluitstuk in het Riviercontract. Dit neemt niet weg dat we verder blijven zoeken naar projecten om maximaal te bufferen in het valleigebied.

➡ Aanleggen van een buffer voor waterberging/irrigatiebekken op de Moubeek

De Provincie West-Vlaanderen heeft begin 2022 in samenwerking met een lokale landbouwer en de VLM een gecontroleerd overstromingsgebied met private spaarfunctie langs de Moubeek gerealiseerd ([actie 5B C 0037](#)).

Er kan 8.000m³ water op het terrein worden gebufferd en 5.000 m³ water opgeslagen. Het creëren van de extra ruimte voor water geeft ook meer kansen voor biodiversiteit. In samenwerking met het Regionaal Landschap Houtland en Polders wordt nog gekeken om kleine landschapselementen aan te planten zonder dat de waterberging en het water sparen daarbij in het gedrang komen. De VLM onderzoekt de mogelijkheid om beheerovereenkomsten af te sluiten langs de randen van het gebied. Dit integraal project is een onderdeel van het landinrichtingsplan Moubeek-Vloethemveld van de VLM.

➡ Vernattingsproject langs de Moubeek (Veldbos)

In het voorjaar 2024 werden een reeks antiverdrogingsmaatregelen in de Moubeekvallei t.h.v. de Kronenmolenstraat-Wolfstraat gerealiseerd. Drainagegrachten werden omgevormd naar infiltratiepoelen en er werd een extra bos aangelegd langs de Moubeek in Zedelgem. Dit zal de waterinfiltratie in het gebied bevorderen en verdere verdroging tegengaan zodat een moerasbos zich verder kan ontwikkelen. Het project werd uitgevoerd door de Provincie West-Vlaanderen in samenwerking met de Vlaamse Landmaatschappij (VLM), het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB), de gemeente Zedelgem en lokale landbouwers. Medefinanciering via het Vlaams Klimaatadaptatieplan en een goede samenwerking tussen de verschillende overheden zorgden voor een beperkte doorlooptijd van het project en resultaten die na amper anderhalf jaar al zichtbaar zijn op het terrein.

Nieuwe poelen kunnen het opgevangen water bufferen en laten infiltreren in de bodem, de gracht kreeg een aangepast profiel zodat het water vertraagd wordt afgevoerd ©VLM

➡ Signaalgebied woonpark Tillegem

Het woonpark Tillegem kent een hoog risico op wateroverlast en werd als signaalgebied afgebakend. Conform het algemeen beoordelingskader van de omzendbrief zijn nieuwe aansnijdingen van het woonpark niet wenselijk. Voor alle woonparken heeft de stad Brugge het RUP Woonparken opgemaakt dat definitief werd vastgesteld op 30 mei 2023. Voor wat betreft het woonpark Koning Albert I-laan (= woonpark Tillegem) werden de onbebouwde percelen op het eind van de Kooidam als onbebouwbaar ingekleurd. De andere nog onbebouwde percelen binnen het woonpark kunnen nog steeds bebouwd worden. Dit wel met die verstande dat men er aangepast zal moeten bouwen. Dit werd expliciet opgenomen in de voorschriften.

<https://www.brugge.be/wonen-bouwen/bouwvoorschriften/rups-en-bpas/geldende-rups-en-bpas/rup-231-woonparken>

Wat staat er te gebeuren ?

➡ **WORG Groene meersen**

De Vlaamse Regering keurde op 19 juli 2024 de aanduiding van 139 gebieden als watergevoelig openruimtegebied (WORG) goed waaronder het signaalgebied Groene meersen in Zedelgem. Het gebied omvat 2 verschillende bestemmingen op het gewestplan: “woonuitbreidingsgebied” en “recreatiegebied”. De overstromingsproblematiek, gelinkt aan de Moubeek en de Schattinkbeek treft voornamelijk het oostelijk deel van het signaalgebied ingekleurd als “recreatiegebied”. Dit deel wordt omgezet naar een andere bestemming die compatibel is met regelmatig terugkerende overstromingen. Voor de realisatie van de gewenste oppervlakte aan recreatie wordt uitgekeken naar andere nabije locaties. Hierbij kan het instrument planologische ruil worden ingezet. Een RUP is in opmaak.

➡ **Extra buffering in de bovenstroomse gebieden en vernattingsprojecten**

De Provincie West-Vlaanderen zal de **Rollewegbeek** terug in open profiel brengen en deels verleggen. Grondverwerving is lopende. Dit is een quickwin gezien de eigenaars akkoord zijn.

De provincie West-Vlaanderen zal het projectvoorstel van de **Langedijkbeek**, geïnitieerd door het bekkensecretariaat, indienen (tegen 1 oktober 2025) bij het Europese [LEADER](#) programma voor plattelandsontwikkeling. Het Regionaal Landschap Houtland & Polders is bereid om het project te trekken. Het betreft een gevraagde actie vanuit het riviercontract van de Kerkebeek waarbij we willen inzetten op infiltratie en bovenstrooms ophouden van water in de oude veldvijvers. De inrichting past ook in het ontsnipperen van Doeveren en Hoogveld met een ecologische corridor die meteen ook ontsluiting biedt en de belevingskwaliteit verhoogt. Inrichtingsmaatregelen:

- plaatsen van een knijpconstructie voor opstuwing en bovenstroomse waterbuffering;
- herstel van de oude veldvijvers langs de Langedijkbeek ter hoogte van Hoogveld, op de percelen in eigendom van Natuurpunt;
- herprofilering oevers Langedijkbeek, wegnemen van oeverwallen om water natuurlijke ruimte te geven.

De grondverwerving is nog niet rond. Er wordt onderhandeld met de betrokken landbouwer(s).

De provincie West-Vlaanderen en Natuurpunt Zedelgem werken een project uit om meer water op te houden en bufferen in de vallei van de **Marsbeek** (natuurgebied Doeveren, Zedelgem). De doorstroom van de Marsbeek wordt verbeterd en door middel van graaf- en natuurlijke stuwwerken die sediment vasthouden, zal de bovenloop van de Marsbeek

opgestuwd worden. Daarnaast worden 2 zones voorzien voor herprofilering van de waterloop in flauwe talud. De plannen en financiering werden uitgewerkt door het Regionaal Landschap Houtland & Polders. De inrichtingswerken starten in het voorjaar 2025. Er werd in 2024 reeds een debietsbegrenzer geplaatst in de waterloop.

In het natuurgebied Doeveren loopt er ook een testcase om vernatting te realiseren door middel van beekbodemverhoging.

Vernatting van de Wulgenbroeken

Bij overstromingen fungeren de Wulgenbroeken als een natuurlijk bufferbekken waar water (tijdelijk) gebufferd kan/mag worden. Onderzocht wordt om deze bufferende werking te optimaliseren door het toepassen van specifieke maatregelen zoals mogelijk het plaatsen van stuwen, peilregistratie, automatisatie, ...

Nieuwe acties om wateroverlast te voorkomen zijn opgenomen in de **hemelwater- en droogteplannen van de gemeenten**. Zoals bijvoorbeeld onderzoek om de **Moubeek** t.h.v. het industrieterrein Zuidwege terug open te leggen of extra waterberging creëren op de **Zabbeek**, stroomopwaarts Zedelgem-centrum.

➡ **Masterplan Chartreuse**

In 2023 startten stad Brugge en de WVI met de opmaak van een masterplan voor het gebied Chartreuse. Het gebied zelf is op vandaag grotendeels in gebruik als landbouwgebied rondom de centraal gelegen hoeve ‘Klein Magdalenagoed’. Palend aan de Koning Albert I-laan bevindt zich de districtspost van AWV district Brugge. Door het gewestelijk RUP Afbakening regionaal stedelijk gebied Brugge – herneming (definitief vastgesteld op 15-09-2017) kreeg het zuidelijk deel van het Chartreusegebied (ca. 20,7 ha groot) een bestemming als ‘Specifiek bedrijventerrein Chartreuse’. In het plangebied komen echter heel wat claims boven op elkaar te liggen: ruimte voor bedrijven, behoud archeologisch erfgoed, landschappelijke inpassing in de groene gordel en ruimte voor water. In samenspraak met VMM en AWV worden verschillende scenario’s uitgewerkt om ruimte terug te kunnen geven aan de vallei van de Kerkebeek. Het masterplan is in opmaak bij de WVI.

❖ WATERSCHAARSTE

Voor de bovenlopen van de Kerkebeek begint de verdrogingsproblematiek meer en meer een rol te spelen. Zo viel de Plaatsebeek in de zomer van 2019 droog. Tijdens de zomermaanden worden meer en meer captatieverboden van kracht. Van 7 juli t.e.m. 2 augustus 2023 werd er een captatieverbod afgekondigd voor het volledige afstroomgebied van de Kerkebeek. In 2024 waren er geen captatieverboden van kracht.

Het sneller stopzetten van watercaptaties of het water infiltreren of ophouden door vispasseerbare drempeltjes zijn mogelijke maatregelen. De gemeenten Zedelgem en Oostkamp hebben een hemelwater- en droogteplan opgemaakt. Gezien er overwegend zandige bodems voorkomen, is infiltratie mogelijk en zinvol voor een groot deel van het afstroomgebied (vb. zandrug Aartrijke).

Ook vergunningen van grondwaterwinningen cumulatief bekijken en handhaving op illegale grondwaterwinningen is cruciaal in de aanpak van de verdrogingsproblematiek.

➡ **BETONwater voor irrigatie in de vallei van de Moubeek**

Met het project [BETONwater](#) wil de provincie West-Vlaanderen de regio Torhout-Zedelgem water robuuster maken en inzetten op het vasthouden en opsparen van overtollig hemelwater van bedrijventerreinen. Dit water kan vervolgens tijdens droge periodes beschikbaar gesteld worden aan landbouwers en nabijgelegen bedrijven. Er werden 4 locaties geselecteerd:

- 1) Bedrijventerrein Torhout-Noord (53 ha). Dit bedrijventerrein is ook pilootgebied in het traject 'bedrijventerreinen van de toekomst', geïnitieerd door POM West-Vlaanderen.
- 2) De voormalige bedrijfssite Lammens in Torhout. Global Estate Group zal de site verder ontwikkelen. Doel: ruimte creëren voor diverse kleinere KMO's, met aandacht voor het waterverhaal en vanuit duurzaam perspectief.
- 3) Bedrijventerrein De Schatting (70 ha) in Zedelgem. Veel verharde oppervlakte aanwezig. Ingebuisd onder de terreinen loopt de Moubeek.
- 4) De bedrijfssite van Meubar (meubelbedrijf). De volledige site werd in 2020-2023 vernieuwd. Alle afwatering gebeurt op heden richting een omwalde vijver in het noorden op de site. Van daaruit werd een overloop naar de Moubeek gecreëerd.

Het project kwam tot stand met de financiële steun van Agentschap Landbouw en Zeevisserij i.k.v. de projectoproep 'hergebruik restwater', met nauwe betrokkenheid van landbouwers en bedrijven in het projectgebied en in samenwerking met diverse partners.

Het project startte in mei 2023 met een haalbaarheidsstudie en een participatietraject. In augustus 2024 keurde de deputatie van West-Vlaanderen de haalbaarheidsstudie formeel goed. De voornaamste conclusies uit de haalbaarheidsstudie zijn:

- Er is veel water beschikbaar, dat volledig benut kan worden.
- De waterkwaliteit op alle vier de sites is toereikend.
- Een gescheiden rioleringssysteem is cruciaal voor de haalbaarheid.
- Grotere bekkens zijn financieel interessanter.
- De distributie wordt duurder bij grotere bekkens.

In overleg met de partners is besloten om de middelen van het project 'BETONwater voor irrigatie' toe te wijzen aan de twee kleinere locaties: site Lammens (Torhout) en site Meubar (Zedelgem). Deze locaties zijn financieel haalbaar binnen de huidige projectmiddelen. Voor de twee grotere locaties, Torhout-Noord en De Schatting, wordt samen met de lokale besturen onderzocht of deze sites in aanmerking komen voor Europese of andere financieringsbronnen.

Het verwervingsproces van de gronden om een captatiebekken aan te leggen, loopt succesvol maar vergt tijd. Deadline van het project is eind 2025 maar er werd in kader van de projectoproep "Restwater" uitstel verleend tem 2030.

❖ ECOLOGISCH HERSTEL

Hoe ver staan we ?

➡ **Open ruimte voor de Kerkebeek in Brugge**

<https://www.vmm.be/water/beheer-waterlopen/projecten/openlegging-kerkebeek-in-brugge/open-ruimte-voor-kerkebeek-in-brugge>

Vanaf het Dolfinarium tot het treinstation van Brugge stroomt de Kerkebeek in een betonnen koker onder de grond. Ter hoogte van [wijkpark Ten Boomgaard](#) heeft de VMM een open bedding voor de waterloop aangelegd ([actie 8A E 0395](#)). De betonnen koker werd behouden en heeft een nieuwe bestemming gekregen als opslag voor regenwater. Door de aanleg van een open bedding krijgt water meer ruimte en kan regenwater opnieuw infiltreren. Het bevordert ook de waterkwaliteit en biedt verkoeling in warme periodes.

In samenwerking met de stad Brugge werd de omgeving omgevormd tot een recreatief park waar de Kerkebeek een centrale rol speelt en buurtbewoners tot rust komen. Naast een belevingsfunctie heeft de waterloop ook een sensibiliserend effect. Het brengt buurtbewoners in contact met het kostbare water en maakt hen bewust van de actuele droogte- en overstromingsproblematiek. De werken zijn in november 2022 gestart. De

graafwerken zijn afgerond en [dronebeelden](#) tonen hoe de ingekokerde Kerkebeek in wijkpark Ten Boomgaard opnieuw naar de oppervlakte komt. Ook de aanleg van het park met paden, groen en beekafwerking is zo goed als rond. In 2025 volgt de officiële opening.

Het openleggen van de Kerkebeek vormt hiermee het sluitstuk van het Riviercontract Kerkebeek.

➡ **Pilootproject ecologisch beheer waterlopen van de provincie West-Vlaanderen**

Er worden diverse types van extensief en natuurgericht beheer uitgetest op 5 waterlooptrajecten waaronder de Watermolenvijverbeek (Sint-Andries-Brugge) en de Kerkebeek (Merkemveld) opdat zich een meer natuurlijk beekhabitat kan ontwikkelen. Gefaseerd reiten met klein materieel werd al met succes uitgetest.

➡ **Klimaatbestendig project Maaïke Kerrebroeckpark in Brugge**

12 openbare groenrealisaties ontvingen in december 2023 het gloednieuwe label 'Klimaatbestendig Project' tijdens de Openbaargroen-Awards van de Vereniging voor openbaar Groen vzw in samenwerking met VMM. Ze pakken klimaatuitdagingen aan zoals wateroverlast, droogte en hittestress. Eén van de winnaars is het Maaïke Kerrebroeckpark in Stad Brugge. Bij de uitwerking van de ontwerpen werd beroep gedaan op de klimaatadaptatietools van VMM om zowel zicht te krijgen op de lokale kwetsbaarheden (via de IMPACT-tool) als om het milderend vermogen van ontwerpvarianten te achterhalen (via de PROJECT-tool). In overleg met de bewoners werd een grijze woonwijk omgevormd tot een groene oase met veel infiltratiemogelijkheden en boomschaduw.

Wat staat er te gebeuren ?

➡ **Uitvoeren van ecologisch herstel (incl vismigratie) van de Kerkebeek in Brugge.**

Ecologisch herstel van de Kerkebeek ter hoogte van het park Rode Poort met sanering van het vismigratieknelpunt t.h.v. het vuilrooster aan de Rietlaan in Brugge ([actie 8A E 0396](#)) is in voorbereiding bij VMM maar zal pas in uitvoering kunnen gaan indien er voldoende financiële middelen voorhanden zijn.

Het afwaartse traject van de Kerkebeek wordt gekenmerkt door betonnen oevers en een inkokering. Naar ecologie toe is hier nog werk aan de winkel.

Om het volledige traject ecologisch opnieuw in te richten zijn onvoldoende financiële middelen beschikbaar bij de waterbeheerder. Prioriteit is het ingekokerde deel terug openleggen (zie actie [actie 8A E 0395](#)).

❖ WATERBELEVING

➡ Inrichting van de Vulgenbroeken

Aan de rand van het natuurgebied de Vulgenbroeken, langs de spoorlijn realiseerde de VLM via het Landinrichtingsproject Groene Fietsgordel Brugge, in 2024 een nieuw, comfortabel fiets- en wandelpad. Het "Vulgenbroekpad" wordt opgenomen in het netwerk Trage Wegen. Om het pad te realiseren, is over de Lijsterbeek een nieuw bruggetje gelegd. Langs een andere, kronkelende beek zijn opnieuw marilandicapopulieren aangeplant (een oude variëteit met een typerende schuine groeiwijze die vroeger vaak aangeplant werd langs perceelsgrenzen en waterlopen). Het landschap kreeg een broodnodige opfrisbeurt en er werd ook een uitkijkplatform aangelegd. De gronden van Natuurpunt, zo'n 20 hectare, worden door landbouwers gebruikt als hooi- en graasweide. Het zijn natte weiden die ook dienst doen als overstromingsbuffer voor Sint-Michiels-Brugge.

➡ LIJSTERBEEK

In deze beekvallei zijn reeds een pak gronden eigendom van VLM en van Natuurpunt. De provincie beheert de waterloop. Hier is er een unieke koppelkans om de herinrichting van de beek te koppelen aan maximale inzet op waterinfiltratie, natte natuur en natuurbeleving. De provincie heeft één perceel aangekocht t.h.v. de Vulgenbroekenstraat om de Lijsterbeek te verleggen zodat deze niet meer ingebuisd onder een woning stroomt. Maar niet evident gezien de nabijheid van de spoorweg en dit vereist bijkomend stabiliteitsonderzoek door een studiebureau. Verderop stroomopwaarts zijn er kansen om het water wat meer in de Vulgenbroeken te houden via een te realiseren stuw op de Lijsterbeek. Ter hoogte van het klaverblad langs de Lijsterbeek heeft de VLM ook verschillende gronden in eigendom. De bestemming ervan moet nog verder uitgewerkt worden.

KNELPUNT

➡ Verstoorde afwatering Leiselebeek en Lijsterbeek naar Zuidervaartje

Een grondige slibuiming van het Zuidervaartje-Leiselebeek ter hoogte van het Lappersfortbos is urgent. Alle partners (DVW, ANB, stad Brugge, Aquafin, NMBS) zijn het erover eens dat dit moet aangepakt worden. Reden temeer omdat de Leiselebeek (zijbeek

van het Zuidervaartje) namelijk onvoldoende kan afvoeren en nu continu in de riolering van stad Brugge stroomt en zo naar het zuiveringsstation van Brugge.

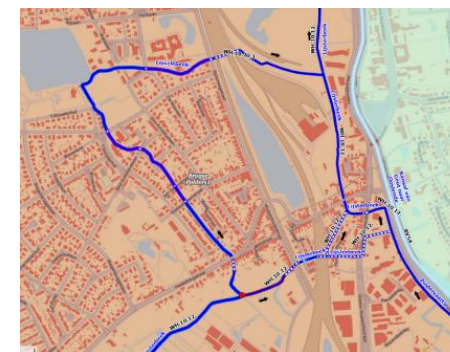
Officieel is het Zuidervaartje nog in eigendom en beheer van De Vlaamse Waterweg en daar knelt het schoentje. DVW heeft onvoldoende financiële middelen om het Zuidervaartje te ruimen en dit kan niet als prioriteit meegenomen worden.

Een samenwerkingsovereenkomst met de provincie (zoals dit met VMM gebeurde voor de ruiming van het afwaartse stuk van het Zuidervaartje) is voor DVW ook geen optie.

De provincie zou het deel van de Leiselebeek tegelijkertijd willen ruimen. Geschatte kostprijs samen: 1 mio euro.

Vanuit het Bekkenbestuur wordt via het op te starten GTO voor het Zuidervaartje een beleidsnota voorbereid met enkele oplossingsscenario's om dit knelpunt weg te werken.

Pas na het ruimen van het Zuidervaartje kan de stroomrichting van de Leiselebeek terug in de normale richting stromen en niet meer terug richting St-Michiels.

Zuidervaartje

DE TOESTAND DIE WE WILLEN BEREIKEN

waterkwaliteit

Het Zuidervaartje is een aandachtsgebied klasse 4. Het gebied heeft de goede ecologische toestand bereikt in 2033 (of erna van zodra natuurlijk herstel heeft plaatsgevonden).

wateroverlast

Dit afstroomgebied behoort tot de zandstreek, met niveaus variërend tussen de 4,00 m (Assebroekse Meersen) en 24,10 m TAW (cuestagebied van Oedelem). Het Zuidervaartje staat in voor de afwatering van het laaggelegen gebied tussen Brugge en Oostkamp. De Groene Wijk in Assebroek en de wijken bij Steenbrugge zijn gevoelig voor wateroverlast.

Het peilbeheer wijkt in dit hellend gebied uiteraard sterk af van dat in de polderstreek en we dienen het water zoveel als mogelijk op te houden in de stroomopwaartse gebieden ter vrijwaring van de stroomafwaartse gebieden. Eens het water de lage zones heeft bereikt, met mogelijke overstromingen en het gevaar van wateroverlast tot gevolg, komt het er dan wel op aan de lozingsmogelijkheden naar de afvoerkanalen (Gentse Vaart, Zuidervaart en Leopoldkanaal) optimaal te benutten.

Grote verharde oppervlakken zoals parkings (omgeving Brugge) zorgen echter voor een verminderde infiltratie en versnelde afvoer. Maatregelen inzake **infiltratie, buffering, vertraagde afvoer zijn noodzakelijk**. De dekzandrug ter hoogte van Assebroek-Oedelem biedt potenties voor infiltratie en het bovenstrooms vasthouden van water (vb. debietsbegrenzers op de Maleleie en de Gemene Weidebeek).

watertekort

We streven naar een maximale, continue **waterbeschikbaarheid** voor alle sectoren. Water wordt duurzaam en zoveel mogelijk circulair gebruikt en gespaard uit natte perioden om in droge perioden te gebruiken. Hemelwater wordt zo veel mogelijk ter

plaatsse gehouden door te infiltreren en te bufferen. De Assebroekse meersen willen we vrijwaren van verdroging in de zomer door een goed peilbeheer.

waterbeleving

Een troef binnen dit gebied zijn de Assebroekse meersen. Hier dienen natuur, waterberging en recreatie hand in hand te gaan.

Meer info: [bekkenspecifiek deel bekken van de Brugse Polders](#)

SAMEN WERKEN WE AAN WATER

NAAR EEN EFFICIËNT BEHEER VAN HET ZUIDERVAARTJE

De laatste jaren trad er beperkt wateroverlast op in de omgeving van Brugge t.h.v. het Lappersfortbos en verder stroomafwaarts voornamelijk te wijten aan een weelderige groei van oever- en bodemvegetatie en aanslibbing van het Zuidervaatje waardoor een vlotte waterafvoer naar het Leopoldkanaal niet gegarandeerd kon worden. Een doorn in het oog van veel aangelanden. Het Zuidervaatje is eigenlijk eerste categorie maar was altijd al in beheer bij De Vlaamse Waterweg. Na bemiddeling van het Bekkenbestuur van de Brugse Polders in de periode 2018-2019 was DVW bereid om i.h.k.v. een efficiënter beheer een aantal waterlopen toe te vertrouwen aan VMM en zo kon ook een slibruiming van het Zuidervaatje bewerkstelligd worden. De VMM had echter niet de middelen om het Zuidervaatje in één keer aan te pakken en startte gefaseerd in 2021 met de slibruiming. Met extra Blue Deal geld, kon de slibruiming in 2022 versneld voltooid worden.

Begin 2023 werd er ook een officiële **samenwerkingsovereenkomst** tussen beide partijen gesloten.

De Vlaamse Milieumaatschappij staat in voor het beheer van:

- het Zuidervaatje categorie 1 vanaf de uitstroom koker Kerkebeek (incl. de duiker onder het Kanaal Gent-Oostende) tot de uitmonding in het Leopoldkanaal (inclusief de duiker onder het Afleidingskanaal van de Leie en het pompstation te Oostkerke);
- de Vestinggracht categorie 1 vanaf het pompgemaal Ketsbrugge tot aan de Bevrijdingslaan;

De Vlaamse Waterweg blijft beheerder voor de Vestinggracht categorie 1 vanaf de Bevrijdingslaan tot aan de monding in het kanaal Gent-Oostende.

WATER-LAND-SCHAP BEVERHOUTSVELD (ZIE AFSTROOMGEBIED KANAAL GENT-OOSTENDE – VOOR HET DEEL ZUIDDAMBEEK)

Bron: jaarverslag Oostkustpolder 2024-2025

Het [Beverhoutsveld](#) is een typisch drevenlandschap, op de grens van Beernem, Oostkamp en Brugge. Het landbouwgebied met weinig bewoning wordt gekenmerkt door een nat,

overstroombaar gedeelte in de noordelijke helft (paalt aan de Assebroekse meersen) en een droog, zanderig gedeelte in de zuidelijke helft. Het noordelijk gebied met als hoofdwaterloop het Sint-Trudoledeken watert af naar het Zuidervaatje. Het Sint-Trudoledeken wordt gevoed door het stelsel van de Bergbeek, Poulagiebeek, Hellepoelbeek, Groenstraatbeek, Meersbeek en Dorpsbeek.

Het middengebied wordt ontwaterd via de Hoofdsloot, die op zijn beurt uitmondt in het Kanaal Gent-Oostende en ook het meest zuidelijke gebied van de Geuzenbeek, de Moordenaarsbeek en de Zuiddambeek stroomt af naar het kanaal Gent-Oostende (zie gebied [Kanaal Gent-Oostende](#)).

Momenteel staan er geen stuwen op de waterlopen binnen het Beverhoutsveld en is er een zeer beperkte buffering en infiltratiecapaciteit. Het project onder coördinatie van de provincie West-Vlaanderen zet in op extra waterinfiltratie door te snelle afstroom te beperken en het verbeteren van de bodemkwaliteit. Het Beverhoutsveld wordt een modelgebied waar alle belanghebbenden samen aan de slag gaan om een duurzaam beheer uit te werken en waar de Blue Deal in de praktijk wordt omgezet.

Om het effect van de maatregelen op het watersysteem te monitoren zullen gedurende het ganse project waterpeilmetingen (grondwater- en oppervlaktewaterpeilen) uitgevoerd worden (ge Gund aan het bedrijf iFLUX, plaatsing zomer 2024). Het Agentschap voor Natuur en Bos plaatste eveneens al een aantal peilbuizen in samenwerking met het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek op percelen in eigendom van ANB en van de gemeente Beernem, gelegen in het noorden van het Beverhoutsveld.

De partners engageren zich tot volgende doelstellingen:

- optimaliseren van het watersysteem van het Beverhoutsveld
- verbeteren van de waterkwaliteit
- toekomstbestendige verdienmodellen voor land- en tuinbouw
- werken aan bodemoptimalisatie
- opwaardering van het landschap en natuurontwikkeling
- duurzame energieproductie ingebed in het landschap.

<https://www.west-vlaanderen.be/natuur-milieu-en-water/waterbeheer/waterlandschap/beverhoutsveld>

GEBIEDS- EN THEMATISCH OVERLEG (GTO)

Het bekkensecretariaat zal een **gebieds- en thematisch overleg** opstarten (GTO) voor het Zuidervaatje. Samen met de verschillende experts rond waterkwaliteit en -beheer zal de kwaliteit van de waterlopen binnen het afstroomgebied en alle knelpunten grondig doorgelicht worden. Dit als doel om de goede toestand voor het afstroomgebied van het Zuidervaatje te bereiken na 2033 mits natuurlijk herstel. Planning: zomer 2025.

➔ **Meer info: bekkenspecifiek deel bekken van de Brugse Polders**

HET ENGAGEMENT VAN DE PARTNERS

❖ WATERKWALITEIT

Hoever staan we

De fysicochemische waterkwaliteit van zowel het Zuidervaatje als van het Sint-Trudoledeken is globaal gezien matig. Probleemparameters zijn totaal fosfor, orthofosfaat, opgeloste zuurstof en geleidbaarheid. Overstorten (Oedelem-Brugge), huishoudelijke lozingen en diffuse verontreiniging vanuit de landbouw vormen de grootste vervuilingdrukken voor dit gebied. De macro-invertebraten scoren voor beide waterlopen goed doch de overige kwaliteitselementen (hydromorfologie, macrofyten, vis) scoren nog ontoereikend.

➡ Slibruiming Zuidervaatje

De Vlaamse Milieumaatschappij heeft de grootschalige slibuiming van het Zuidervaatje afgerond. Het Zuidervaatje werd geruimd vanaf de monding van de Kerkebeek in Brugge (afwaarts sifon zuidervaat onder kanaal Gent-Brugge) t.e.m. de monding in het Leopoldkanaal. Het laatste traject langs de historische vesten van Damme werd in 2022 geruimd (ca. 8.000 m³). Eerder werd al 27.000 m³ slib geruimd. Door de lozing van overstortwater uit het rioleringsstelsel was het slib vervuild. Daarnaast is het Zuidervaatje op verschillende locaties historisch verontreinigd, vooral met zware metalen (chromium, lood, nikkel, koper en zink), PCB's en minerale oliën. Door het verontreinigde slib weg te halen kan de waterkwaliteit zich nu herstellen en krijgen de fauna en flora in en langs de waterloop opnieuw kansen.

De slibuiming werd mogelijk gemaakt door extra budgetten van de Blue Deal, waarmee Vlaanderen de strijd aangaat tegen droogte en waterschaarste. Dankzij deze slibuiming kan het Zuidervaatje grotere volumes aan water bergen waardoor ze minder snel droog komt te staan. De slibuiming is ook belangrijk voor de goede afwatering van regenwater uit Brugge via het Zuidervaatje. Zo kan dit water gravitair naar zee vloeien en moet er in het pompgebied te Ketsbrugge minder verpompt worden. De werken beperken dan ook het overstromingsrisico. Dit is zeer duidelijk gebleken bij de wateroverlast van januari en november 2023 en januari 2024.

➡ Aanpak slecht scorend MAP-meetpunt op de Dorpsbeek (WLS)

Op de Dorpsbeek ter hoogte van Sijsele is er al jarenlang een MAP-meetpunt dat slecht scoort zonder dat er enige positieve evolutie waarneembaar is. Hierdoor is het afstroomgebied in het mestactieplan afgebakend als [gebiedstype 3](#). Voor de landbouwers gelden er strengere bemestingsnormen. De werkgroep waterkwaliteit binnen het waterlandschapsproject Beverhoutsveld probeert de oorzaken van de te hoge nitraatwaarden te achterhalen. In 2024 onderzochten stad Brugge, stad Damme, Inagro en VMM samen de volgende pistes: impact serreteelt (ondertussen gestopt), mestlozingen, calamiteiten, huishoudelijke restlozingen. Intens terreinonderzoek en bijkomende waterstalen konden bovenvermelde oorzaken grotendeels uitsluiten. Er wordt vermoed dat opstuwning van nitraatrijk grondwater aan de basis ligt. De problematiek wordt binnen de werkgroep water van het waterlandschapsproject verder onderzocht.

Op de Dorpsbeek wordt de plaatsing van een houtsnipperfilter voorzien als testmaatregel om na te gaan of dit de te hoge nitraatconcentratie kan doen dalen. Hiervoor zal een concept worden uitgewerkt op basis van een filter in de beek zelf. Een eerder uitgewerkt concept met de plaatsing van een container naast de waterloop bleek praktisch niet haalbaar.

Wat staat er te gebeuren ?

De vooropgestelde reductiedoelen bedragen voor stikstof en fosfor respectievelijk 50% tegen 2027. De reductiedoelstelling voor stikstof werden gehaald! Voor fosfor dienen we wel nog een reductie van 980 kg te realiseren waarin de sector landbouw de grootste bijdrage moet leveren (61%). Het generieke landbouwbeleid (GLB en MAP) vormt een zeer belangrijke basis voor de verdere verbetering van de waterkwaliteit.

➡ Verdere uitbouw en optimalisatie waterzuiveringsinfrastructuur

Het Zuidervartje is grotendeels geruimd. Het komt er nu op aan om nieuwe verontreiniging maximaal te voorkomen. Aquafin werkt een project uit voor de optimalisatie van het collectorenstelsel in Brugge. Daardoor zal meer huishoudelijk afvalwater naar het zuiveringsstation van Brugge stromen en daalt de overstortfrequentie naar het Zuidervartje. Het pompstation in de Polderstraat, het overstort aan de Vestingstraat en Generaal Lemanstraat worden aangepakt. Er worden ook gescheiden rioleringen aangelegd om de overstortwerking tot een aanvaardbaar niveau te brengen. Momenteel kan het project niet veilig worden ontworpen en is het wachten op de uitvoering van de 2de fase van het Dampoortkwartier (aanleg gescheiden stelsels, Farys/Brugge). In tussentijd bekijkt Aquafin wel de mogelijkheid om de aanpassingen aan het pompstation Polderstraat wél veilig te ontwerpen en eventueel af te splitsen.

2023 was een jaar van vernieuwing in Damme. Met de dorpskernvernieuwingen in Oostkerke en Den Hoorn en werken in Moerkerke en Sijsele werd een pak nieuwe

infrastructuur gerealiseerd waaronder ook aanleg van een gescheiden rioleringsstelsel in [Oostkerke](#).

Wat staat er nog op de planning ?:

Rioleringsprojecten in Damme:

- aanleg riolering tussen kruispunt Kerkstraat/Oude Sluissedijk en Rabattenstraat (2027);
- aanleg gescheiden rioleringsstelsel in de Visserstraat-Middelburgsesteenweg en Moerkerkebrug (2026);
- rioleringswerken t.h.v. de Damse Vaart (2027-2028).

Het afstroomgebied van het Zuidervartje zelf heeft een hoge zuiveringsgraad (>90%). Het zijn vooral vrij veel IBA's die nog geplaatst dienen te worden. Eind 2022 waren 43% van de te plaatsen IBA's effectief geïnstalleerd.

Binnen de werkgroep waterkwaliteit van het waterlandschapsproject Beverhoutsveld worden de knelpunten geïnventariseerd: nog te plaatsen IBA's, verdunningsknelpunten, problematische overstorten. Op de Hellepoelbeek werd zware rioolschimmel vastgesteld (ten zuiden van de Bruggestraat ter hoogte van de Vullaertstraat).

Het college van gemeente Beernem keurde de plaatsing van 7 prioritaire IBA's goed in het afstroomgebied van de Bergbeek. Vermoedelijke timing voor realisatie is het voorjaar van 2025 (onder voorbehoud van goedkeuring door gemeenteraad en Aquafin). Gemeente Oostkamp keurde de plaatsing van 5 IBA's met invloed op Beverhoutsveld goed.

Stad Damme is samen met Farys bezig om IBA's te voorzien bij de huizen di rechtstreeks lozen in de Dorpsbeek: Dijken 8 en 10; Veldhoekstraat 19,21, 23, en 17. Bovendien zijn er plannen om riolering aan te leggen in de Gentse Steenweg (2030).

➡ Plaatsen van een fosforfilter op de Bergbeek en aanleg van een helofytensloot (WLS, NuReDrain)

Op alle meetpunten in het Beverhoutsveld is fosfor te hoog. Binnen het waterlandschapsproject werd als testcase een fosforfilter (korf met ijzeroxidekorrels – restproduct drinkwaterproductie) geplaatst in de Bergbeek stroomopwaarts de Bruggestraat. Het ontwerp werd uitgewerkt door VITO en Inagro, gebaseerd op een vast frame in de beek gevuld met ijzerkorrels waar fosfor op hecht. De filter is uitneembaar bij hoge waterstanden. Staalnames wezen uit dat de verwijderingsefficiëntie nog niet is zoals gehoopt. Vermoedelijk heeft dit te maken met de grote debieten van het vroege voorjaar en de korte contacttijd tussen het water en de korrels. Er wordt nagedacht over verdere verbeteringen (vb.. korrels uit de zakjes halen, aanpassing om verblijftijd te vergroten...).

De staalnames blijven ook doorlopen om te zien of het lagere debiet van het late voorjaar een effect heeft op de verwijderingsefficiëntie.

Een andere maatregel op de Bergbeek omvat het spontaan laten ontwikkelen van een helofytensloot ter hoogte van percelen van ANB. Een tracé ten oosten van de Sijselsestraat werd door de Oostkustpolder bewust niet gerijdt. Er werd nog geen aantoonbaar effect waargenomen op de fosforconcentratie in het water. De staalnames worden gecontinueerd om de groei van de vegetatie te volgen. Er kwam ook de suggestie op de werkgroep waterkwaliteit om het tracé te verlengen richting de Egyptestraat. De haalbaarheid van dit voorstel wordt verder bekeken.

Er werd ook een hoog fosforgehalte gemeten in een zijbeek van de Bergbeek stroomopwaarts de Bruggestraat. Hier zal ook meer in detail bekeken worden wat daarvan aan de oorzaak kan liggen.

❖ WATEROVERLAST

Een belangrijke functie van het Zuidervaartje is de ontwatering van een oorspronkelijk landbouwgebied waar in de tweede helft van de 20ste eeuw een aantal woonwijken zijn gerealiseerd in laaggelegen gebieden die vatbaar zijn voor overstromingen zoals o.a. de Leiselewijk- en Godelievewijk in Sint-Michiels alsook een aantal alleenstaande woningen omheen de Wulgenbroeken. De laatste jaren trad er beperkt wateroverlast op in de omgeving van Brugge t.h.v. het Lappersfortbos en verder stroomafwaarts voornamelijk te wijten aan een weelderige groei van oever- en bodemvegetatie en aanslibbing van het Zuidervaartje waardoor een vlotte waterafvoer niet gegarandeerd kan worden. Dit is grotendeels opgelost door ruiming van het Zuidervaartje, traject 1ste cat (afwaarts Lappersfortbos).

Eind 2021 waren er in de gemeente Beernem bij overvloedige regenval, lokale wateroverlastknelpunten. De gemeente wil inzetten op bijkomende buffering in de stroomopwaartse gebieden (Zoetebeek en de Govaertsbeek) en zal de waterdoorvoer van de Poelagiebeek onder de Sijselsestraat verbeteren.

➡ Plaatsen van een kandelstuw op de Maleleie

De balkenstuw op de Maleleie werd vervangen door een fijnregelbare kandelstuw. De nieuwe stuw laat een optimaal peilbeheer toe, zowel in de zomer als in de winter. Bij droogte of wateroverlast kan er zowel onmiddellijk als preventief worden ingespeeld op het ophouden of afvoeren van water.

➡ Plaatsen van een vispasseerbare stuw op het St. Trudoledeken

De Oostkustpolder plaatste in 2024 een nieuwe stuw met vispassage binnen het bestaande profiel van het Sint-Trudoledeken ter hoogte van het AZ St-Lucas ziekenhuis in Assebroek. Belangrijk is dat de vispassage zowel bij lage als hoge waterafvoer functioneert. Het Sint-Trudoledeken heeft een afstroomgebied van 2.700 ha waarin diverse zijtakken uitmonden. De nieuwe stuw heeft nog een bijkomende functie, m.n. het ontlasten van het pompemaal in Oostkamp. Als de Marelbeek, onbevaarbare waterloop van 2de categorie nr. WO.8.2.1, op een gravitaire wijze kan ontwateren in het Sint-Trudoledeken (omdat het peil door de stuw kan verlaagd worden) zal het water dat normaliter via het pompemaal wordt overgepompt nu via de Marelbeek afvloeien. Hierdoor zullen de energiekosten van het pompemaal beperkt worden en zal de pomp op de Hoofdsloot enkel nog functioneren bij intense regenval.

➡ Uitvoeren van waterbeheersingswerken in het Beverhoutsveld

De Oostkustpolder financiert ook mee in de uitvoering van het WLP Beverhoutsveld. Er zullen 13 balkenstuwen, één kandelstuw en een vaste stuw in het gebied geplaatst worden evenals enkele versmallingen en knijpconstructies. Daarnaast worden enkele polderwaterlopen geherprofileerd (verbreden en hermeanderen). De omgevingsvergunning werd in januari 2025 ingediend. In functie van de vismigratie werd de kandelstuw gewijzigd naar een balkenstuw. De uitvoering van de werken wordt voorzien in het najaar 2025.

➡ Van signaalgebied naar WORG

De Vlaamse Regering keurde op 19 juli 2024 de aanduiding van 139 gebieden als watergevoelig openruimtegebied (WORG) goed waaronder het signaalgebied Hoeve Sint-Trudo, Mispelaar en Zuidervaartje.

Stad Brugge zal de woonuitbreidingsgebieden [Sint-Trudo Oost](#), [Mispelaar-zuid](#) en ook [Kerkdreef](#) (deel van het signaalgebied Groene Wijk Assebroek) via een RUP herbestemmen naar open ruimte. Waterinfiltratie en -buffering zullen de nodige ruimte krijgen door percelen bouwvrij te houden en ze te herbestemmen naar open ruimte. Het college van burgemeester en schepenen keurde op 13 maart 2023 de startnota's voor de

drie RUP's goed. Van 17 april 2023 tot en met 16 juni 2023 werd een publieke raadpleging gehouden. Alle inspraakreacties en adviezen worden verwerkt in een scopenota. Het signaalgebied Sint-Trudo ligt voor 90 % binnen het RUP Sint-Trudo Oost. Het uitvoeren van fase 1 aan de Poulagiebeek en een vijftal knijpconstructie stroomopwaarts heeft het overstromingsrisico wel ingeperkt t.h.v. de Zandgrachtstraat. De voorbije jaren was er geen wateroverlast.

👉 www.signaalgebieden.be

❖ WATERSCHAARSTE

Grote verharde oppervlakken zoals parkings (omgeving Brugge) zorgen voor een verminderde infiltratie en versnelde afvoer. Maatregelen inzake infiltratie, buffering, vertraagde afvoer zijn noodzakelijk. De dekzandrug ter hoogte van Assebroek-Oedelem biedt potenties voor infiltratie en het bovenstrooms vasthouden van water (vb. debietsbegrenzers op de Maleleie en de Gemene Weidebeek). De gemeente Beernem finaliseerde in 2023 het droogte- en hemelwaterplan. Ook stad Brugge beschikt ondertussen over een hemelwater- en droogteplan, voortbouwend op het klimaatadaptatieplan.

❖ ECOLOGISCH HERSTEL

➡ Herstellen van de Poulagiebeek in open traject ter hoogte van Oedelem

Blijvende aandacht dient uit te gaan naar het terug in **open profiel** brengen van waterlopen met flauwe talud zodat extra berging kan gecreëerd worden zoals bijvoorbeeld voor de Poulagiebeek ([actie 8A D 0163](#)) die bij zware regen uit haar oevers treedt en straten onder water zet. In juni 2021 startten de werken voor fase 1 (Oedelem-Beernem). Helaas bleek het hier niet mogelijk om flauwe taluds aan te leggen door het gebrek aan ruimte tussen de privétuinen. Voor Fase 2 ter hoogte van de Sijselestraat werd beslist om de werken niet uit te voeren omdat de kosten baten niet tegen elkaar opwegen. De werken zijn niet noodzakelijk, de buizen zijn nog goed en kunnen het water komende van stroomopwaarts voldoende slikken. Het in open profiel heraanleggen biedt ecologisch weinig meerwaarde omdat uit de voorstudie en opmetingen bleek dat door de beperkte ruimte en het verval er opnieuw met betonnen U-profielen zou moeten worden gewerkt. Ook de aangelanden waren geen vragende partij voor de openlegging.

Slechts één jaar nadat het open profiel werd aangelegd was de bodem van de betonnen U-bakken al volledig begroeid. Om een vlotte waterdoorvoer te kunnen garanderen, moest alle vegetatie verwijderd worden. Een op te volgen aandachtspunt.

➡ Herstel van veldvijver en vernatting van het Natura 2000 gebied (Beverhoutsveld, Beernem)

Binnen het WLS project Beverhoutsveld is de aanleg van een veldvijver voorzien in Natura2000 gebied (zuidelijk deel Beverhoutsveld) op een locatie die in de winter altijd blank staat. Vermoedelijk was er vroeger een grote veldvijver aanwezig (depressie te zien op de Ferrariskaart). De uitgegraven grond wordt grotendeels verwerkt in het gebied zelf. Daarnaast zal het gebied vernat worden door de afwatering naar de Geuzenbeek te verhinderen en het lokaal afdammen van grachten. Het agrarisch landschap wordt zo omgevormd naar een natuurlijk landschap. In 2024 werd de passende beoordeling en de archeologienota afgerond. De opmaak van de omgevingsvergunning zit in de eindfase, aanbesteding voorjaar 2025.

➡ Wetlandplan Natuurpunt

Begin 2024 heeft Natuurpunt zijn [Wetlandplan](#) voorgesteld. Daarmee wil het tegen 2027 bijna 1.500 hectare natte natuur herstellen in Vlaanderen. Het heeft 18 eigen natuurgebieden uitgekozen om dit te realiseren waaronder de stadswallen van Damme (77 ha) en de Uitkerkse Polders (191 ha). Natuurpunt krijgt daarvoor subsidies van Europa en Vlaanderen.

De Brugse reien

❖ WATERKWALITEIT

➡ Monitoring waterkwaliteit met sensoren

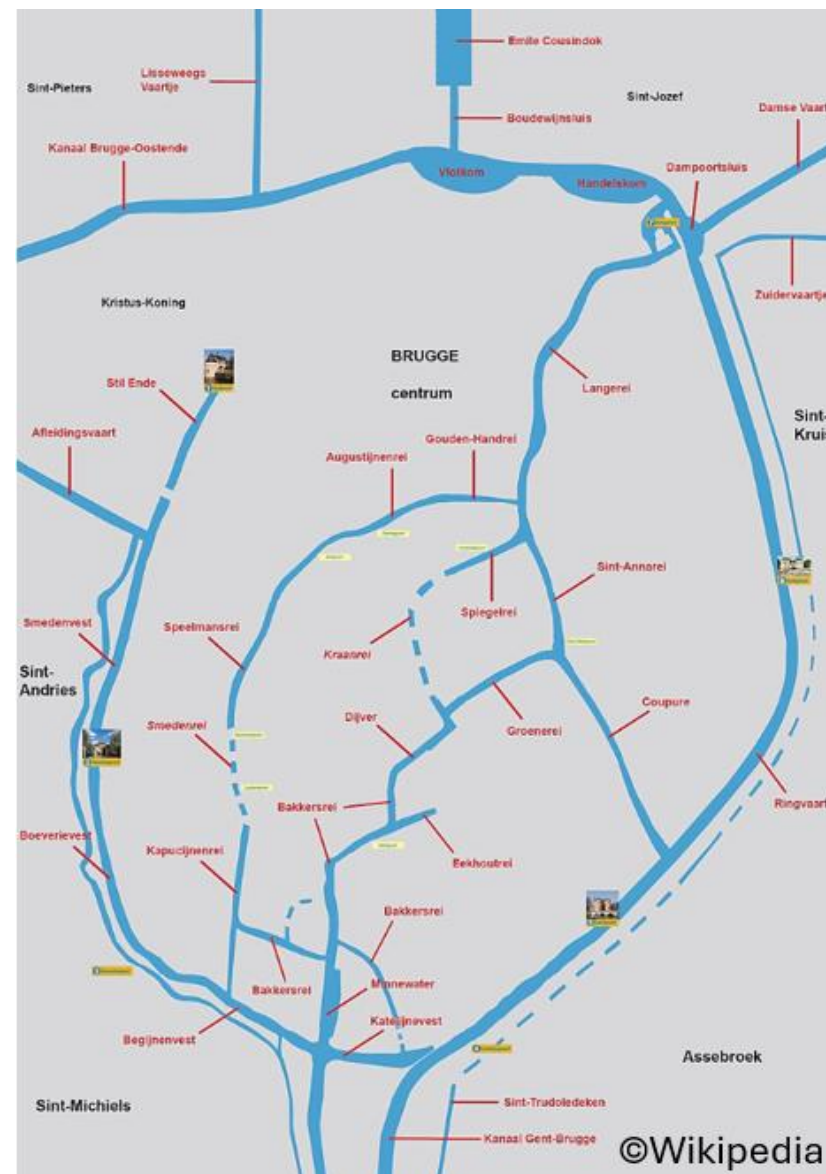
Stad Brugge zet volop in om de waterkwaliteit van de reien te verbeteren en hoopt in de toekomst ook meer water voor zwemmers te kunnen openstellen. Op alle overstorten plaatste de Stad al sensoren, om bij hevige regenval gepast te kunnen reageren. In 2024 werd ook een waterkwaliteitssensor geïnstalleerd in de reien zelf bij de Carmersbrug, om een aantal waterindicatoren in real-time te kunnen opvolgen. Deze strategische locatie, waar de Noorderrei uitmondt in de Langerei, is gekozen omdat hier al het reienwater passeert en de Langerei vanaf 2026 zal gebruikt worden voor [zwemevenementen](#) in plaats van de Coupure. De nieuwe sensor meet continu cruciale waterkwaliteitsparameters zoals: het zuurstofgehalte, de zuurtegraad (pH), de elektrische geleidbaarheid en de temperatuur. Hoewel de nieuwe sensor de bacteriologische waterkwaliteit niet direct kan meten, kan een lage zuurstofconcentratie wel een indicatie zijn van een slechte bacteriologische kwaliteit. De bacteriologische waterkwaliteit wordt nog steeds regelmatig gecontroleerd door het stadslabo, dat op vaste tijden waterstalen neemt.

➡ Activiteit van blauwalgen volgen

Door de waterkwaliteitssensoren kan het stadslabo de activiteit van fotosynthetiserende (blauw)algen volgen, plotselinge veranderingen detecteren die op vervuiling wijzen en controleren of er voldoende zuurstof aanwezig is voor het waterleven in de reien. Bij afwijkende waarden zal de milieudienst direct een waarschuwing ontvangen en actie ondernemen.

➡ Project [Waterwijs](#) - Blue4Green

Met het Europese [Blue4Green](#) programma (1 dec. 2024 – 31 mei 2028) zet de stad Brugge in op een slim en duurzaam beheer van haar waterlopen om zo nog beter voor onze bomen en planten te zorgen. Waterkwaliteit en -kwantiteit worden gemonitord. Beschikbare watervoorraden worden bewaakt en het waterpeil van de reitjes wordt via automatische gestuurde stuwen gecontroleerd, afhankelijk van de beschikbare en nodige watervoorraden voor het groenbeheer. De sturing is gebaseerd op alle beschikbare data (groenstress, bodemvocht, waterkwaliteit, waterkwantiteit, neerslagvoorspellingen, ...).

Blankenbergse Vaart – Noordede (Oudlandpolder)

DE TOESTAND DIE WE WILLEN BEREIKEN

De **Blankenbergse Vaart – Noordede** is een aandachtsgebied klasse 4. Het gebied heeft de goede ecologische toestand bereikt in 2033 (of erna van zodra natuurlijk herstel heeft plaatsgevonden). De vooropgestelde reductiedoelen voor de huishoudens voor stikstof en fosfor zijnde 50% reductie tegen 2027, worden gehaald.

De kustpolders hebben een trage waterafvoer door het geringe bodemverhang en lozingsmogelijkheden die afhangen van het zeepeil. Door die combinatie loopt het gebied een hoog risico voor overstromingen. In het bijzonder Bredene dient beter beschermd te worden zowel tegen overstromingen vanuit zee als vanuit het binnenland. Lokale beschermingsmaatregelen in het mondingsgebied van de Blankenbergse Vaart, de Noordede en het Lisseweegse Vaartje worden gerealiseerd.

Het waterbeheer in dit gebied staat voor steeds grotere en nieuwe uitdagingen, waaronder verzilting en watertekorten tijdens de voorbije zomers en het tegemoetkomen aan de noden voor natuur en landbouw tijdens dergelijke periodes van droogte. Nieuwe uitdagingen vragen nieuwe oplossingen. Een belangrijke oplossing voor de problematiek in de Oudlandpolder is het compartimenteren naargelang zijn gebruiksfuncties. Het water- en peilbeheer dient aangepast te worden zodat meer natuurgerichte compartimenten een ander peilregime kunnen hebben dan meer landbouwgerichte compartimenten.

De Oudlandpolder heeft heel wat recreatieve troeven en de recreatiedruk is hoog (de kust, natuurgebieden, wandel- en fietsknooppunten, De Spuikom, recreatieplassen,...). Waterrecreatie op de polderwaterlopen is ook in opmars zoals bijvoorbeeld suppen op de Blankenbergse Vaart. Voor de uitbouw van een volwaardig kano- en kajaktraject is er momenteel nog onvoldoende draagvlak. Via Landinrichting willen we de toeristische en recreatieve druk op de duinen beter leiden. Daarnaast willen we (water)erfgoed valoriseren en beschermen zoals de waterinlaat Twee Speyen en het pompemaal in Meetkerke.

Meer info: bekenspecifiek deel bekken van de Brugse Polders

SAMEN WERKEN WE AAN WATER

RAAMAKKOORD OUDLANDPOLDER

Op 4 april 2019 ondertekenden 20 partners het [Raamakkoord van de Oudlandpolder](#). Dit is een historische en noodzakelijke stap naar een **klimaatrobuust waterbeheer** in dit poldergebied met realisatie van de lange termijn doelstellingen van het gebied voor zowel landbouw als natuur. Door de stuurgroep Oudlandpolder werd reeds een eerste **vijfjaren actieprogramma** opgemaakt. De operationalisering gebeurt via de instelling van een [Landinrichtingsproject Oudlandpolder](#).

Het bekkensecretariaat Brugse Polders volgt de verdere ontwikkelingen in dit gebied samen met de betrokken partners van nabij op en faciliteert de uitvoering van een aantal deelacties zoals aanpak van verzilting en onderzoek naar hergebruik effluent RWZI Brugge ([actie 5B C_0041](#)).

ZUIVERINGSGEBIED BRUGGE

De vuilvracht afkomstig van Blankenberge, campingzone Harendijke, Wenduine en Nieuwmunster wordt verpompt richting RWZI Brugge via pompstation Drijfstraat. Dit pompstation, met een persleiding van ca. 6 km door poldergebied, is een kritische schakel in de zuiveringsinfrastructuur van zuiveringsgebied Brugge. Het vormt immers de enige verbinding van kustregio Blankenberge richting RWZI Brugge. In 2021 was er een ernstige breuk in de persleiding. Dit werd hersteld en de kwaliteit van de persleiding wordt nu door Aquafin goed in de gaten gehouden en zal ten gepaste tijde worden gerenoveerd.

PEILBESLUIT HELPT WATER BETER VASTHOUDEN

Een doelstelling in de Blue Deal is "water beter vasthouden". Het nieuwe instrument "peilbesluit" voor onbevaarbare waterlopen dat in december 2022 door de Vlaamse Regering principieel werd goedgekeurd, zal daarbij helpen in vlakke gebieden. De deadline voor de peilbesluiten ligt op 1 januari 2027 en dient om de 6 jaar geëvalueerd te worden. De waterbeheerder is verantwoordelijk voor de opmaak van het peilbesluit.

Een peilbesluit is vooral belangrijk in gebieden waar het oppervlaktewaterpeil kunstmatig geregeld wordt én waar natuur, landbouw en andere functies specifieke eisen stellen aan het peilbeheer zoals dit het geval is voor de Oudlandpolder. De Vlaamse Milieumaatschappij startte begin 2023 dit proces op met als eerste pilootgebied De Blankaart. In 2024 werd de Oudlandpolder opgestart i.s.m. de Nieuwe Polder van Blankenberge en met ondersteuning van de VLM en de provincie. De stuurgroep van het raamakkoord Oudlandpolder wordt hierbij nauw betrokken. Er is een ontwerp van oriëntatienota klaar welke in de loop van 2025 in openbaar onderzoek zal gaan.

GTO OUDLANDPOLDER

Het bekkensecretariaat voerde in 2023 een grondige screening uit van het gebied en bracht de resterende knelpunten in beeld. Begin 2024 was er een eerste overlegvergadering over de waterzuiveringsinfrastructuur. In juni 2024 werd een ruimer overleg met alle betrokken actoren georganiseerd.

Meer info: <https://www.integraalwaterbeleid.be/nl/bekkens/bekken-brugse-polders/gebiedsgerichte-werking> bekkenspecifiek deel bekken van de Brugse Polders

HET ENGAGEMENT VAN DE PARTNERS

❖ WATERKWALITEIT

Hoever staan we

De waterkwaliteit van de Noordede en de Blankenbergse Vaart is al behoorlijk. Het zijn vooral de parameters totaal fosfor, orthofosfaat en het chemisch zuurstofverbruik (CZV) die de goede fysisch-chemische waterkwaliteit hypothekeren. In bepaalde delen van dit waterlichaam zijn de hoge waarden voor deze parameters deels te wijten aan een hoge natuurlijke achtergrondconcentratie.

In de kustpolders is het stikstofprobleem veel minder groot onder meer te wijten aan de bodemsamenstelling (kleibodems, veen in de ondergrond) en het grotere potentieel tot denitrificatie.

Er is een positieve evolutie van het visbestand merkbaar maar de macrofyten blijven slecht scoren ([actie 7B K 0036](#)). De meeste polderwaterlopen hebben trouwens een slechte beoordeling voor de biologische kwaliteit omdat macrofyten weinig of niet voorkomen. Het voorkomen van macro-invertebraten of grote ongewervelden verschilt sterk tussen de waterlopen en varieert van ontoereikend tot goed.

Het gebied van de Noordede en de Blankenbergse Vaart heeft al een vrij hoge zuiveringsgraad (94,3%) en rioleringsgraad (94,6%), toestand april 2021. De huishoudelijke vuilvracht is overwegend aangesloten op de RWZI's Oostende en Brugge. Deze installaties lozen het effluent op resp. het Kanaal Brugge-Oostende en het Boudewijnkanaal. De KWZI Vlissegem loost op het **Dorpswijn**. De laatste jaren zijn er nog enkele saneringsprojecten uitgevoerd en is bijkomend zo'n **470 IE** aangesloten.

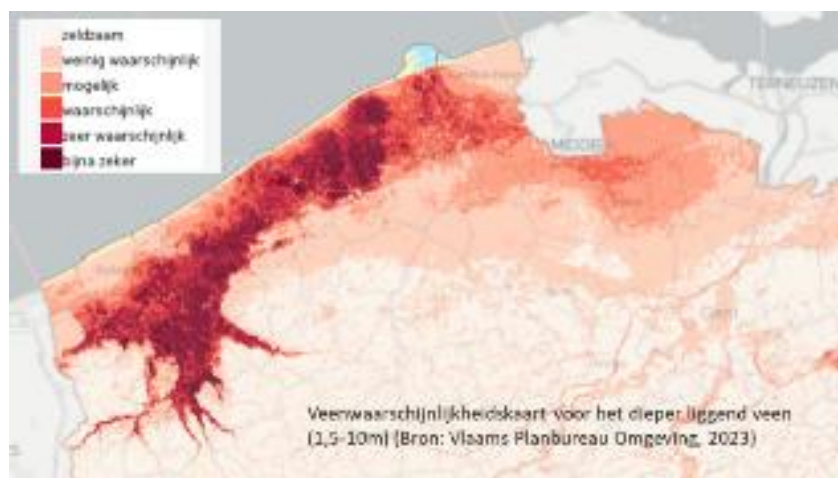
Wat staat er te gebeuren ?

De reductiedoelstelling voor stikstof hebben we gehaald ! Voor fosfor dienen we wel nog een reductie van 13.700 kg te realiseren waarin de sector landbouw bijna de volledige bijdrage moet leveren (91%). Het generieke landbouwbeleid (GLB en MAP) vormt dus een zeer belangrijke basis voor de verdere verbetering van de waterkwaliteit.

➡ Verder onderzoek naar de hoge fosforconcentraties in zowel grondwater als oppervlaktewater in de Oudlandpolder (actie vanuit het GTO)

In de kustpolders liggen de fosforconcentraties een pak hoger. Vaak treden pieken op (> 1,5 mg/l) in droge tot zeer droge perioden. Een verklaring hiervoor kan gezocht worden in de aanwezigheid van ondiep veen in de ondergrond (fosforrijke, zoute kwel ?). In het volgende stroomgebiedbeheerplan 2028-2033 zullen we moeten motiveren waarom de norm van fosfor niet gehaald kan worden ! Verder onderzoek is dus zeker aangewezen.

➡ Verdere uitbouw en optimalisatie van de waterzuiveringsinfrastructuur

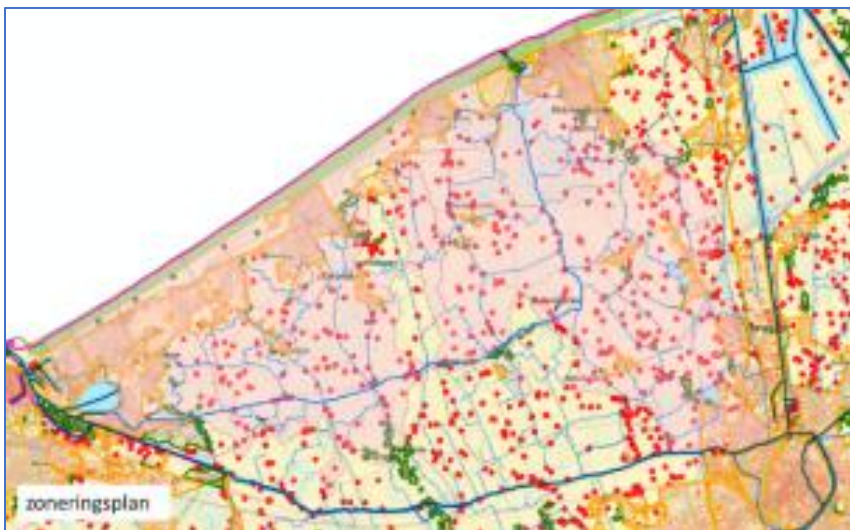
De zuiveringsgraad in de Oudlandpolder ligt zeer hoog (rond de 95%). Focus ligt bijgevolg op de grotere renovatieprojecten (bovengemeentelijk), het IBA-beleid en nog enkele groene clusters die aangepakt moeten worden (gemeentelijk, zie zoneringsplan). Het reductiedoel bedraagt nog zo'n 1776 IE waarvan er 888 IE tegen 2027 gesaneerd dient te worden. Op basis van de huidige gedefinieerde rioleringsprojecten zal het reductiedoel worden behaald. Om het reductiedoel voor 2033 te halen is dringend de definiëring van nieuwe aansluitingsprojecten nodig.

Er is een grote dynamiek aanwezig betreffende de plaatsing van IBA's bij alle gemeenten.

Geplande projecten:

- W218106 Aanleg gescheiden stelsel in de Dorpsstraat tussen Landweg en Zandstraat (Bredene): project is aanbesteed.

- W220237 Wegenis- en rioleringswerken Grotestraat - De Haan en Prins Leopoldstraat - Zuienkerke (+ aanleg vrijliggend fietspad), met aanpak van groene Clusters tussen Warvinge/Groenestraat (De Haan) en Brugse Steenweg (Zuienkerke): nagenoeg uitgevoerd. Rest nog het aansluiten van het pompstation en het aanleggen van een bufferbekken (bij betere weersomstandigheden).
- Aanleg riolering Sluizenstraat (Bredene, Farys): dit dossier is klaar voor uitvoering maar hangt af van oeververstevingswerken aan de Noordede. VMM meldt dat de uitvoering van deze werken verdaagd werd wegens budgettaire redenen. Dit is spijtig want een aantal particulieren hebben al voorbereidende werken uitgevoerd. Het gaat toch over 63 woningen (ca. 150 IE). → In het voorjaar 2025 konden de oeververstevingswerken aan de Noordede (stuk tussen Clemansheule en de Blauwe Sluis) uiteindelijk van start gaan.

➤ Aanpak overstortproblematiek

Een aantal overstorten op rioleringen in Blankenberge en Oostende en op de Noordede (overstort van rioleringen van Bredene) vormen nog een groot probleem. Om de waterkwaliteit verder te verbeteren, moeten die aangepakt worden. Dat gebeurt onder meer door optimalisaties aan de rioleringsinfrastructuur en de afkoppeling van het regenwater van campings in Bredene, De Haan en Blankenberge en van andere grote toeristische infrastructuur in de omgeving. In Bredene/De Haan werd door Aquafin een

groot collectorwerk uitgevoerd ter herwaardering van het ingekokerde Duinenzwin dat in de toekomst terug enkel hemelwater (en overstortwater) zal afvoeren. In Bredene zijn eind 2024 19 van de 27 campings nog niet afgekoppeld (scheiding afvalwater en regenwater). In De Haan zijn 2 van de 5 campings nog niet afgekoppeld (deadline 2026). Bijgevolg blijft het oude ingekokerde Duinenzwin aangesloten op de zuiveringsinfrastructuur (wegens aangesloten vuilvracht van de campings). Dit moet zo snel mogelijk opgelost worden.

Bijkomende actiepunten vanuit het GTO:

- Onderzoek naar de frequentie van de overstorten in Stalhille op het Noordgeleed (gemeente Jabbeke)
- Onderzoek naar de frequentie van de overstorten in Houtave op het Maargeleed (Farys)
- Onderzoek naar de frequentie van de overstorten op de Lisseweegse Vaart (Farys)
- De verdunningsproblematiek op het collectorenstelsel van de Groenestraat - De Haan analyseren + omgeving Centerparks (Aquafin).

➤ Reductie overstortwerking naar de Blankenbergse jachthaven (22936) (Aquafin, Farys)

Door Aquafin werd een studie uitgevoerd om de overstortwerking naar de Blankenbergse jachthaven te doen dalen. Een aantal ingrepen zijn ondertussen uitgevoerd: t.h.v. de Wulpjesweg, t.h.v. het PS Bremstraat en een slimme sturing t.h.v. het RWA-PS Makreelstraat.

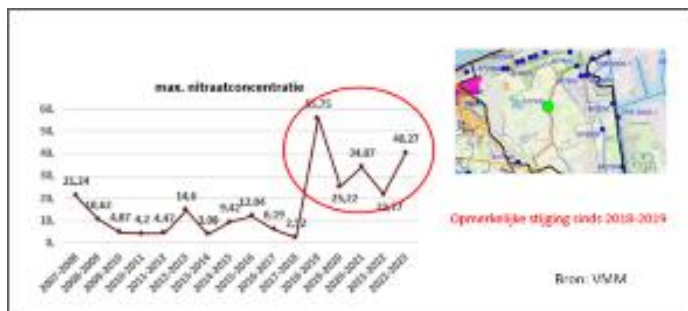
Een nieuw overstort t.h.v. de IJzerstraat – Sergeant De Bruynestraat dient nog gerealiseerd te worden. Nu is ook nog de RWA van het pompstation Leopold III-plein aangesloten op het gemengd stelsel. Op termijn moet het pompstation evolueren naar een volledig RWA-pompstation.

➤ Verder onderzoek naar de impact van kanaalwater op de waterkwaliteit van de polderwaterlopen (actiepunt GTO)

De waterkwaliteit staat onder invloed van kanaalwater (oa. inlaat Speyen). Verder onderzoek naar de impact van het inlaatwater is aangewezen (Bekkensecretariaat).

➡ Onderzoek naar de stijgende nitraatconcentraties op het MAP-meetpunt op de Lange Smalle Watergang (actiepunt GTO)

Op het MAP-meetpunt op de Lange Smalle Watergang zien we een opvallende stijging van nitraat vanaf het MAP-jaar 2018-2019. Het bekkensecretariaat zal dit samen met de landbouwsector en VLM verder onderzoeken want 'slapende' meetpunten kunnen wakker worden.

⚠ Waterbodemsanering Zijdelingse Vaart (actiepunt GTO)

De waterbodem van de Zijdelingse Vaart (Westkant) thv de Carcokesite zelf werd gesaneerd door OVAM in 2015 tot 4m diep. In 2016 werd de Zijdelingse Vaart (oostkant) door de Oostkustpolder over één kilometer geruimd. Een verdere sanering van de vervuilde waterbodem blijft nodig om op termijn tot de goede toestand te kunnen komen. Het is aangewezen om de problematiek omtrent de noodzakelijke waterbodemsanering vanaf Zwankendamme terug onder de aandacht van OVAM te brengen. Bij de Nieuwe Zeesluis zal het afwaarts deel van de Lisseweegse Vaart heraangelegd worden. De aanpak van de vervuiling van de waterbodem zou in deze context kunnen worden uitgevoerd.

De Nieuwe Polder van Blankenberge maakte in 2020 een technisch verslag op voor de vervuilde waterbodem vanaf Zwankendamme. Om tot sanering te kunnen overgaan vroeg de polder aan OVAM een financiële tussenkomst. OVAM liet in 2021 echter weten over onvoldoende financiële middelen hiervoor te beschikken. Sindsdien ligt dit stil.

❖ KLIMAATROBUUST WATERBEHEER

Hoever staan we ?

➡ Landinrichtingsproject Oudlandpolder

Ter voorbereiding van het landinrichtingsplan werd een [Landschapsbiografie](#) voor de Oudlandpolder en een ["Wegwijzer naar een duurzame Oudlandpolder"](#) opgesteld.

De VMM startte in 2022, in samenwerking en ook met cofinanciering van de VLM en de provincie West-Vlaanderen, een studieopdracht met als doel het maken van een waterbalans ([Actie 5B E 0070](#)) van de Oudlandpolder en het opmaken van een voorstel van **Gewenst Grond- en Oppervlaktewaterbeheer** (GGOR). Deze studie moet de maatregelen die nodig zijn voor een meer klimaatrobuust waterbeheer in de Oudlandpolder onderbouwen en prioriteren. De [waterbalansstudie](#) werd eind 2023 afgerond.

Om het landinrichtingsproject op te volgen werden in 2021 een aantal sensoren in de Oudlandpolder geplaatst ([actie 5B E 0069](#)) die **de verzilting continu monitoren**. De zoutmetingen op het in- en uitstromende water helpen de waterbeheerders beslissen wanneer ze best water lozen of innemen in de polder.

De planbegeleidingsgroep van het landinrichtingsproject heeft op 9 oktober 2023 een positief advies gegeven op het eindvoorstel van **landinrichtingsplan Oudlandpolder fase I**. Het plan doorliep van 1 tot 30 juni 2023 een openbaar onderzoek. VLM ontving opmerkingen en bezwaren van burgers en adviezen van de gemeenten Bredene, De Haan, Blankenberge, Brugge, Zuienkerke en van de provincie West-Vlaanderen. Het openbaar onderzoek heeft geleid tot verschillende aanpassingen van het plan. Die zijn gebundeld in het [eindvoorstel](#) van landinrichtingsplan, dat in oktober 2023 goedgekeurd is door de planbegeleidingsgroep. De Vlaamse regering heeft op 19 juli 2024 het landinrichtingsplan Oudlandpolder fase I goedgekeurd.

De Vlaamse Regering keurde op 22 maart 2024 de [startnota](#) goed voor het geïntegreerd planningsproces Gewestelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan 'Oudlandpolder-Oost' op het grondgebied van de gemeenten De Haan, Blankenberge, Brugge, Zuienkerke en Jabbeke. Het plangebied heeft een oppervlakte van ca. 6.600 ha. De Vlaamse minister, bevoegd voor ruimtelijke ordening, zal hierover de vereiste adviezen inwinnen en de bevolking van de betrokken gemeenten informeren en raadplegen (vanaf 14 mei tot en met 12 juli 2024). Het GRUP voorziet het gebied van de nodige bestemmingswijzigingen, voortkomend uit het Landinrichtingsplan. De Uitkerkse Polders en de Meetkerkse Moeren zullen ook als erfgoedlandschap aangeduid worden.

Aan de Nieuwe Polder van Blankenberge werden in 2022 (fase 1) Blue Deal middelen toegekend en in 2023 (fase 2) middelen bestemd voor de uitvoering van het Vlaams Klimaatadaptatieplan voor de modernisering van hun stuwen en inlaatconstructies zodoende het **peilbeheer** te optimaliseren ([link met actie 5B E 0069](#)). In de loop van 2024 en begin 2025 werden 6 waterwindmolens geplaatst en 17 nieuwe volautomatische stuwen. 14 bestaande stuwen werden geautomatiseerd. Door deze investeringen zal de Polder veel efficiënter met water om kunnen gaan.

Via de nieuwe infrastructuur kan water binnen de polder gerecycleerd worden en kan er sneller en efficiënter gereageerd worden bij plotse hevige regenval.

DNA van het dorp Zuinkerke en Houtave

De Provincie wil lokale besturen helpen om ontwikkelingen in kleine dorpskernen in goede banen te leiden. De dorpen binnen de kustregio krijgen ook ondersteuning van het departement Omgeving (T.O.P Kustzone) wanneer de deelnemende dorpen ook aandacht zullen besteden aan de link met het omliggende landschap, met klimaat en de waterstructuur. Begin 2024 werd het Masterplan voor de dorpskernen van Zuinkerke en Houtave gepubliceerd.

Wat staat er te gebeuren ?

Nu het **landinrichtingsplan** is goedgekeurd door de Vlaamse regering kan de VLM van start gaan met de voorbereiding van de ontwerpen en de nodige participatietrajecten.

Landinrichtingsplan Oudlandpolder I: 1 plan, 7 projecten (uitvoering VLM met subsidies LI en middelen van de partners):

- **Vernieuwen en consolideren van de oude sluis “Twee Speyen”** ([actie 5B C 0040](#)) zodanig dat de sluis kan blijven functioneren als waterinlaat van uit het Kanaal Gent-Oostende voor de Oudlandpolder. Zonder deze waterinlaat zou de polder héél vlug verdrogen en verzilten. Zo zou landbouw onmogelijk worden. De waterinlaat is een vismigratieknelpunt maar kan momenteel niet gesaneerd worden omwille van de zeer hoge kost en onvoldoende maatschappelijk draagvlak (fase 4 – lagere prioriteit). Er komt ook een rust- en onthaalpunt. De omgevingsvergunning werd bekomen in 2024. De werken zullen in de zomer van 2025 starten.
- **Projectgebied "Oostelijke compartimenten 1&2 Uitkerkse Polder"** ([actie 5B B 0039](#)):
 - Grondverwerving voor het realiseren van twee nieuwe hoofdwaterlopen, gronddammen en stuwen voor de compartimenten 1 & 2 van Uitkerkse Polder.
 - Uitvoering maatregelen die nodig zijn voor de compartimentering (oa. aanleg nieuwe waterlopen, stuwen, het hydraulisch isoleren van percelen uit te sluiten van waterpeilverhoging, fysieke mitigerende maatregelen voor laaggelegen percelen).

Voor de uitvoering van het projectonderdeel Oostelijke compartimenten Uitkerkse Polder moeten de nodige gronden eerst worden aangekocht om daarna te kunnen inrichten. Daarvoor zal wellicht een onteigeningsprocedure nodig zijn. Die is gepland om te starten in het voorjaar van 2025.

Daarvoor zal wellicht een onteigeningsprocedure nodig zijn. Die is gepland om te starten in het voorjaar van 2025

Pas wanneer deze gronden verworven zijn, wordt een technisch ontwerp opgemaakt, een omgevingsvergunning aangevraagd en een aanbestedingsprocedure voor de uitvoering van de werken gestart.

▪ **Duinbossen De Haan: van drinkwaterwinning in het verleden naar infiltratie in de toekomst.**

Zoals in veel kustgemeentes werd in het duingebied in het begin van de 20ste eeuw een waterwinning opgestart om het opkomend toerisme van drinkwater te voorzien. In 1978 werd de waterwinning stopgezet omdat de duinen onvoldoende waterproductiecapaciteit hadden voor het groeiende aantal verblijvers, en omdat verregaande verdroging nefast is voor de natuur in de duinen en risico's op verzilting van de omgeving inhoudt. Ondertussen stellen wetenschappers dat de zoetwaterbel onder de duinen cruciaal is om de verzilting van de polder te voorkomen en dat waterwinning hier niet meer aan de orde is. Er is een consensus dat zoveel mogelijk water in de duinen geïnfilterd moet worden om de effecten van klimaatverandering en zeespiegelstijging te counteren.

Het oude pomphuisje en de buiteninfrastructuur van de voormalige drinkwaterwinning wordt gerestaureerd met het oog op een recreatieve functie. Het project zal door de gemeente De Haan uitgevoerd worden. In het najaar van 2024 is men gestart met de opmaak van een ontwerp.

De drukke parkeerplaats “Zwarte Kiezel wordt heringericht. Alle recreatieve paden in de Duinbossen (wandelen, ruiters en mountainbiken) hebben een aantakking op Zwarte Kiezel en er loopt een fietsverbinding langs, wat maakt dat de plaats ideaal is voor een onthaalpunt. Het project wordt uitgevoerd door Agentschap voor Maritieme Dienstverlening en Kust die in het najaar 2024 gestart is met de opmaak van een ontwerp.

▪ **Uitbreiding stadsrandbos Bredene**

Het huidige parkbos Vicogne in Bredene wordt uitgebreid met 13 hectare bos en 4 hectare natte weilanden. Hiermee wordt de open ruimte ten noorden van de Spuikom effectief ingericht volgens de bestemming “parkgebied”. Een groot deel zal open zijn voor publiek. Door de plannen uit te voeren ontstaat ook extra waterbuffering in Bredene. Voor de uitvoering moeten eerst de nodige gronden aangekocht worden. Verwerving van gronden is lopende. Pas daarna volgt de technische uitwerking, aanvragen van vergunningen en de aanbestedingsprocedure voor de werken. Pas wanneer deze gronden verworven zijn, wordt een technisch ontwerp opgemaakt, een omgevingsvergunning aangevraagd en een aanbestedingsprocedure voor de uitvoering van de werken gestart.

▪ **Pompgebouw Meetkerke**

De provincie West-Vlaanderen zal het historische pompgebouw van Meetkerke restaureren en inrichten als een bezoekerscentrum met informatie over het waterbeheer in de polders en over de geschiedenis van de Meetkerkse Moeren. In het najaar van 2024 werd gestart met de werken.

▪ **Groene Rand Blankenberge**

Stad Blankenberge krijgt een ‘groene rand’ van 3,3 hectare achter de Scharebrugstraat in de Uitkerkse polders. Hiervoor dienen eerst de nodige gronden te worden verworven. De onteigeningsprocedure is opgestart in het najaar van 2024. Pas wanneer de VLM de gronden in eigendom heeft, wordt een technisch ontwerp opgemaakt, een omgevingsvergunning aangevraagd en een aanbestedingsprocedure voor de uitvoering van de werken gestart. Voor het onderdeel over de waterveiligheid van Harendijke is geen onteigeningsprocedure voorzien. Via het instellen van een erfdiensbaarheid openbaar nut kan de nodige bedijking gerealiseerd worden in samenspraak met de betrokken eigenaars. De Vlaamse Milieumaatschappij zal hiervoor instaan.

▪ **Toegangspoort Zwankendamme**

Het plan voorziet in het realiseren van een veilige toegang voor het dorp Zwankendamme en bijkomende waterbuffering (Brugge). Het deel waterbuffering wordt uitgevoerd door de VLM. Het plan is om in 2025 de omgevingsvergunning aan te vragen en de aanbestedingsprocedure te starten om een uitvoerende aannemer aan te duiden. Het deel toegangspoort wordt uitgevoerd door de stad Brugge. Hiervoor wordt in 2025 gestart met de opmaak van een ontwerp.

Meer info over het project van de Oudlandpolder

- 🔗 <https://www.vlm.be/nl/projecten/vlm-projecten/oudlandpolder>
- 🔗 [Over waterbeheer in de polder van de toekomst](#)
- 🔗 <https://www.vlm.be/nl/projecten/vlm-projecten/oudlandpolder/landinrichtingsplannen>

❖ **WATEROVERLAST**

Hoever staan we ?

➡ **Bescherming tegen overstromingen**

Het Agentschap Maritieme Dienstverlening en Kust werkt verder aan de uitvoering van het **Masterplan Kustveiligheid** (zie [Kust- en havengebieden](#))

De Vlaamse Milieumaatschappij plaatste in 2022 nieuwe terugslagkleppen aan het Maartensas op de Noordede ([actie 6 I 0120](#)) die voor een betere beveiliging moeten zorgen tegen het landinwaarts stromen van zeewater. Er zal een slimme sturing plaatsvinden waardoor ook het risico op verzilting van de Noordede verkleint. Omgekeerd spui-beheer ter hoogte van het Maartensas wordt toegepast om glasaalmigratie te bevorderen. Tijdens deze periode (1 maart t.e.m. 1 mei) wordt de geleidbaarheid op de Blankenbergse Vaart en de Noordede nauwgezet opgevolgd om verzilting niet in de hand te werken. In 2023 evalueerde VMM de automatische sturing van het vernieuwd uitwateringskunstwerk. Verdere optimalisatie is mogelijk via het Europees project [Stormsafe](#) (Noordzeeregio).

In 2022 werd een **bedijking** aangelegd op de rechteroever van de [Noordede](#) ter bescherming van de Nukkerwijk in Bredene ([actie 6 H 0042](#)). Tegelijkertijd werd voor een ecologische opwaardering van de Noordede gezorgd ([actie 8A D 0165](#)). De voormalige betonnen oever is nu voorzien van een **natuurlijke oeverzone**. Door de flauwe

helling van de oever krijgen water- en moerasplanten en de daarbij horende waterdiertjes volop de kans om zich te ontwikkelen. Deze waterplanten dragen ook bij tot het verbeteren van de waterkwaliteit.

Wat staat er te gebeuren ?

De **uitwateringsconstructie van de Blankenbergse Vaart** vertoont op heden een aantal structurele gebreken. In 2018 werd er een studie gestart naar de renovatie van de uitwateringsconstructie. Hierbij werden ook de nodige en bijkomende maatregelen onderzocht om de constructie te laten voldoen aan de eisen van het masterplan kustveiligheid. Doordat de kosten voor een renovatie sterk oplopen, is het opportuun om een nieuwe uitwateringsconstructie te voorzien ([actie 6 I 0113](#)). Het Agentschap voor Maritieme Dienstverlening en Kust startte in december 2024 met de realisatie van de nieuwe uitwateringsconstructie. Tijdens de [werken](#) zal de volledige koker niet bruikbaar zijn om dagdagelijks water te lozen. Er moeten 3 grote noodpompen voorzien worden om de afwatering van de Blankenbergse Vaart te garanderen tijdens de werken, zodat het hinterland gevrijwaard blijft van wateroverlast. De voorontwerpen zijn opgemaakt. AWV staat mee in voor de financiering en werd als stakeholder betrokken bij het ontwerp. Tijdens de werken zal ook de koker onder de N34 (eigendom AWV) worden hersteld. Naast AWV werd ook De Lijn betrokken en werd tijdens minder-hinder overleg in ontwerpfase al de randvoorwaarden voor werfinrichting besproken. Belangrijk uitgangspunt bij het project is dat de N34 niet wordt onderbroken tijdens de werken. Doorgaand weg- en tramverkeer zal dus mogelijk blijven in beide richtingen.

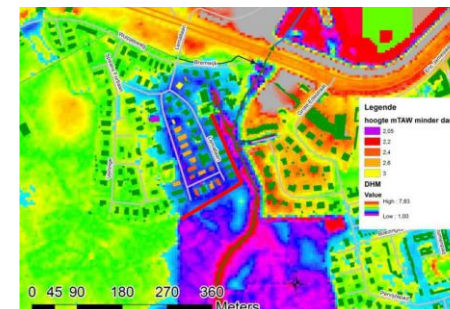
De uitvoering van de werken wordt gespreid over 2 uitvoeringsjaren:

- fase 1 voorbereidende werken incl. persleiding kustbaan: vanaf sept '24 - juni '25
- fase 2 Hernieuwbouw uitwateringsconstructie: vanaf sept '25 juni '26 (geen gravitaire lozing mogelijk).

Bescherming wijk Harendijke in Blankenberge

Uit de modellering van de Blankenbergse Vaart, uitgevoerd door VMM, blijkt dat er nood is aan een **beperkte bedijking van een deel van de wijk Harendijke in functie van het tegengaan van overstromingsrisico's**. Deze analyse wordt overigens bevestigd door de meer recente modellering van het gewenst grond- en oppervlaktewaterregime voor de Oudlandpolder. Een dijklichaam met een hoogte van +/- 50 à 70 cm boven maaiveld is hiervoor nodig. Daarnaast moet er nog een binnendijkse contergracht voorzien worden. Deze actie is niet opgenomen in het SGBP 2022-2027 maar wel in het ontwerp Landinrichtingsproject van de Oudlandpolder. De uitvoering is gepland voor 2025 (budget VMM zonder subsidies landinrichting).

WATERSCHAARSTE

Hoever staan we ?

Kleinschalige projecten voor een klimaatbestendige polder

In 2022 hebben 18 bewoners van de Oudlandpolder kleine maatregelen uitgevoerd om hun leefomgeving te verbeteren of klimaatbestendiger te maken. Via een oproep voor kleinschalige projecten of "uitvoeringsinitiatieven" subsidieerde het landinrichtingsproject hun projecten voor 50 of 100% ([actie 5B C 0041](#)). Het ging om vernattings- en/of infiltratieprojecten, uitdiepen van laantjes, ontharding, aanleg van poelen, opstuwen van grachten en aanleg KLE. In Zuienkerke werden bijvoorbeeld laantjes op een grasland geruimd en met elkaar verbonden. Dankzij een nieuwe plasdraspomp blijven de laantjes permanent nat en wordt het water langer vastgehouden.

Ook een basisschool in Stalhille diende een projectaanvraag in en heeft ondertussen een groot deel van zijn speelplaats volledig onthard en groenelementen aangeplant.

In september 2023 bood de VLM voor de tweede keer cofinanciering aan voor kleinschalige, kortlopende projecten. Het Regionaal Landschap deed de aanvraag voor de kleinschalige projecten of "uitvoeringsinitiatieven". De initiatiefnemer krijgt twee jaar de tijd om de projecten uit te voeren:

- Vernatting van de Eendepuiten met het oog op veenherstel (Jabbeke, uitgevoerd). Er werd een hooilandpomp geplaatst om water vanuit het

Schobbejak aan te voeren en zo het veenpakket nat te houden en geen (verdere) afbraak door oxidatie mogelijk te maken.

- Extra waterberging creëren op een privaat terrein in De Haan (project Inghelaere, uitgevoerd).
- Inrichten van weidevogelpercelen bij een landbouwer (De Haan, uitgevoerd). 24 ha herstel van laantjes en het plaatsen van een weidepomp.
- Vernatten van een weidevogelgrasland bij een landbouwer + waterberging op het terrein (Zuikerkerke, uitgevoerd). Herinrichting jachtpuiten (Zuikerkerke, overleg en voorbereiding lopende).

➡ Meer infiltratie van hemelwater

In de duinen moet het hemelwater maximaal kunnen infiltreren en vertraagd afgevoerd worden naar zee. Het [Vlaggenschipproject Duinencomplex](#) voorziet hiervoor in ondersteuning en coördinatie.

De gemeenten Oudenburg en Zuikerkerke finaliseerden in 2023 hun hemelwater- en droogteplan. Eind 2024 finaliseerden ook de gemeenten Brugge, Bredene, Blankenberge, De Haan en Jabbeke hun hemelwater- en droogteplan.

➡ Vernatting Uitkerkse Polder

Natuurpunt en de stad Blankenberge pakken de structurele verdroging van de Uitkerkse polder aan om zo de natte natuur in de polder te beschermen. Op korte termijn worden lokaal terreinen afgegraven en slootjes afgedamd. Op langere termijn kunnen ook schotten en stuwen een oplossing bieden. De ingrepen door Natuurpunt zijn complementair aan de aanpak van het raamakkoord.

Wat staat er te gebeuren ?

❖ NATUURCOMPENSATIE HAVEN ZEEBRUGGE

➡ Creëren natte natuur in Kwetshage

In [Kwetshage en de Meetkerkse Moeren](#) zijn natuurinrichtingswerken uitgevoerd. Het natuurgebied Kwetshage in Jabbeke is zo'n 50 ha rijker aan rietmoeras als compensatie voor de Achterhaven van Zeebrugge. De werken 1e fase zijn afgerond en creëerden reeds 30 ha aan rietmoeras via opstuwing (ophouden van water). Om de waterafvoer van de stroomopwaarts gelegen landbouwgebieden te verzekeren werd het Kwetshagezwin verlegd tot aan de rand van het gebied.

In 2024 is de VLM gestart met bijkomend nog 20 ha in te richten als rietmoeras langs het Kanaal Gent-Oostende. Deze tweede fase van de werken wordt afgerond tegen eind 2025.

❖ ECOLOGISCH HERSTEL

➡ Op natuurvriendelijke wijze herinrichten van polderwaterlopen

De typische bodemopbouw van polders, met (zwarte) klei op zand of veen en de vaak hoge taludhellingen maken polderwaterlopen gevoelig voor oeverafkalvingen. De afwezigheid van plantengroei en golf- en stroombelasting versterken dit nog. Oeverherstel en nieuwe inrichtingswerken gebeuren zo beperkt mogelijk met harde oeverversteving en ingebuisde waterlopen worden zoveel mogelijk in open profiel gelegd. In 2022 finaliseerde de Nieuwe Polder van Blankenberge de instandhoudingswerken aan het Bromzwin ([actie 8A D 0160](#)).

Deze polderwaterloop is belangrijk voor de afwatering van De Haan. De taluds van deze waterloop kalfden af en hierdoor werd de doorvoer van het water sterk vertraagd. Het oeverherstel aan het Dorpszwin stroomafwaarts de waterloop tot aan de Noordede werd reeds eerder uitgevoerd. Nu werd ook het laatste traject uitgevoerd van opwaarts de Vlissegemstraat tot aan de reeds uitgevoerde werken t.h.v. de hoeve 'Zwaluwnest' (Dorpszwin) uitgevoerd.

In de periode 2023-2024 werden ook nog volgende polderwaterlopen aangepakt:

- Herinrichting van het Oostelijk Noordgeleed te Jabbeke, de aanvoersloot van het pompgemaal De Stegere;
- Oeverherstelling van waterloop O.5.A.4.1.3, een zijader van het Maeregeleed in Zuikerkerke;
- Lokale oeverherstelling van waterloop B.1.7 te Zuikerkerke.

Voor 2025 staat nog oeverherstel van de Kerkhoekader (stroomafwaarts deel) in Houtave gepland.

❖ WATERBELEVING

De VLM stippelde in 2023 enkele nieuwe [fietslussen](#) uit die je via de knooppunten van Westtoer door de regio van het landinrichtingsplan Oudlandpolder I loodsen.

In april 2025 werd in Zuikerkerke, tussen de Blankenbergse Vaart en de Noordede, een gloednieuwe, prachtige picknickplaats geopend met picknicktafel, ligbanken en een vlinder omringd door water en natuur. Het is een ideale halte op de drukke Oudlandfietsroute en de Uitkerkse Polderfietsroute. Ze ligt op het provinciaal fietsnetwerk dat volgend jaar vernieuwd wordt. De nieuwe picknickplek in Zuikerkerke kwam tot stand dankzij een samenwerking tussen de Vlaamse Milieumaatschappij, de Vlaamse Landmaatschappij, Westtoer, de Provincie West-Vlaanderen en het gemeentebestuur.

Leopoldkanaal en Zwinpolders (Isabellavaart, Zwinnevaart)

DE TOESTAND DIE WE WILLEN BEREIKEN

waterkwaliteit

De Zwinnevaart is een aandachtsgebied klasse 4. Het gebied heeft de goede ecologische toestand bereikt in 2033 (of erna van zodra natuurlijk herstel heeft plaatsgevonden). Het Leopoldkanaal en de Isabellavaart zijn een gebied klasse 6. Ook op langere termijn wordt het moeilijk om de goede ecologische toestand te bereiken in het gebied. Toch werden hier de reductiedoelen voor stikstof al gehaald. De landbouwsector dient wel nog een grote bijdrage te leveren in het reductiedoel voor fosfor (zo'n 67%). Het Leopoldkanaal behoort tot de visrijkere kanalen van Vlaanderen. Zoutintrusie dienen we te allen tijde te vermijden om vissterfte te voorkomen.

wateroverlast

Het afstroomgebied van de Isabellavaart heeft een trage waterafvoer door het geringe bodemverhang en lozingsmogelijkheden die afhangen van het zeepeil. Door die combinatie is er een hoog risico voor overstromingen. In de overige gebieden is er een lager risico. Doch wanneer een langdurige en erg natte periode voorspeld wordt, dient er voldoende buffervolume voorzien te worden in de waterlopen opdat de landerijen en bebouwde zones geen schade door wateroverlast zouden ondervinden. Een bijkomende moeilijkheid is dat polders voor hun afwatering afhankelijk zijn van de getijdenwerking op zee waardoor er nooit een volledige garantie op droge voeten gegeven kan worden. Wanneer gravitaire lozing onvoldoende is en wateroverlast dreigt, beschikt de Oostkustpolder over meerdere pompgemalen die overtollig water kunnen verpompen om zo waterschade te voorkomen.

Bij overstromingen in het afstroomgebied van het Leopoldkanaal is er vooral landbouwschade. De gebieden ten noorden van Eeklo liggen lager waardoor de afstroming vanuit Eeklo zeer snel verloopt. De waterlopen in Sint-Laureins kunnen deze grote volumes onvoldoende slikken, met wateroverlast tot gevolg

watertekort

Het tegengaan van verdroging en de hiermee gepaard gaande verzilting is een belangrijk kernaspect in het waterbeheer van de kustpolders. Traditioneel worden in het zomerhalfjaar hogere peilen ingesteld. Maar de droogteproblematiek van de afgelopen jaren heeft ons geleerd om extra in te zetten op infiltratie en vasthouden van water. **Ook tijdens de wintermaanden en in het voorjaar dienen mogelijk hogere waterpeilen nagestreefd te worden.** De Oostkustpolder beschikt over vele stuwen en mogelijkheden tot kunstmatige aanvulling van het oppervlaktewater: 11 captatiepunten op de Damse Vaart, 1 waterinlaat op de Brugse Ringvaart, mogelijkheid tot gebruik effluent RWZI Heist en Knokke

De meer zuidelijke zandstreek is gevoelig voor droogte.

waterbeleving

Troeven in dit gebied zijn uiteraard Het Zwin, de zachte recreatie langs het Leopoldkanaal en de omgeving van Damme. De ambitie is om onder meer via het instrument van Landschapspark te komen tot een geïntegreerde plattelandsontwikkeling voor de Zwinstreek. In dit gebied vinden we ook de typische waardevolle krekens (vb. Platte

Kreek, Lapscheurse Gat - Blauwe Sluis, Verloren Kreek). Landbouw, natuur en zachte recreatie gaan hier zo veel als mogelijk hand in hand.

Meer info: bekkenspecifiek deel bekken van de Brugse Polders

SAMEN WERKEN WE AAN WATER

RAAMAKKOORD ZWINPOLDERS

In opdracht van de gouverneur van de provincie West-Vlaanderen heeft de VLM een [raamakkoord](#) gesloten met een aantal partners over het waterbeheer in een deel van de Oostkustpolder voor het duurzaam behoud en de uitbreiding van het Zwin als natuurlijk intergetijdengebied. De uitvoering van het raamakkoord wordt gecoördineerd via de instelling van het [Landinrichtingsproject Zwinpolders](#) (15 april 2016 ingesteld). Ondertussen werden twee inrichtingsplannen opgemaakt door de VLM: [Nieuwe Watergang](#) (uitgevoerd) en [Hazegrasdijk & Cantelmolinie](#) (actie 8A_E_0422, grotendeels uitgevoerd, opgenomen in de Blue Deal).

GBIEDS- EN THEMATISCH OVERLEG PAULUSVAART

Het gebieds- en thematisch overleg (GTO) Paulusvaart werd door het bekkensecretariaat Brugse Polders reeds opgestart in 2015 met focus op de waterkwaliteit van de Paulusvaart en later op het beschikbaar hebben van voldoende zoetwater. Een belangrijke bron van zoetwater is het effluent van de RWZI Knokke. Het GTO faciliteerde samen met de betrokken partners de optimalisatie van de bovengemeentelijke waterzuiveringsinfrastructuur. Hierbij zal er maximaal kwaliteitsvol zoetwater richting Paulusvaart en antiverziltingsgrachten van het Zwin gestuurd worden. Extra water ophouden, bufferen of opsparen zijn maatregelen die voor dit specifieke gebied kunnen helpen om de verzilting onder controle te houden. De mogelijkheden, om door middel van opstuwing, water te bufferen in het stelsel van de Paulusvaart en/of stroomafwaarts werden onderzocht. Alle nodige projecten zijn gefaciliteerd en intussen gepland waardoor het werk van het GTO er voorlopig op zit.

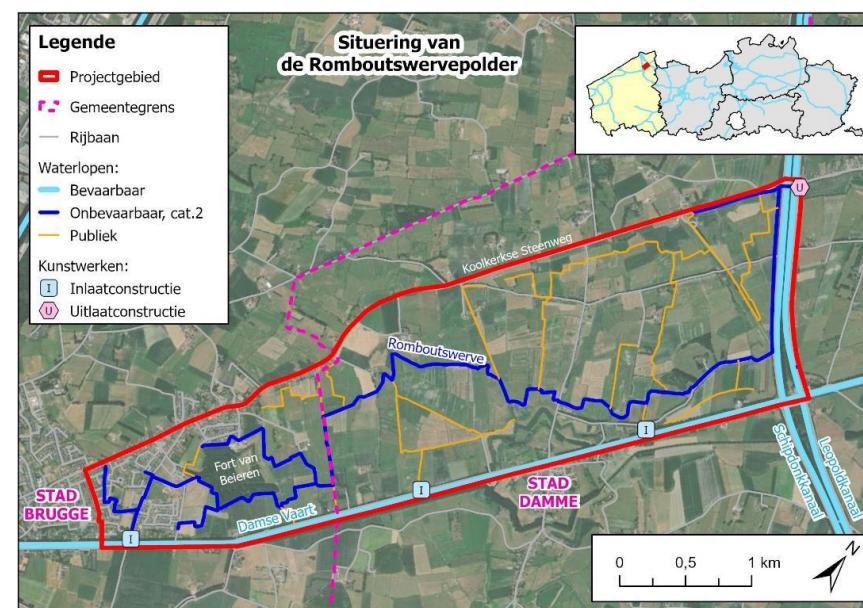
GRENSOVERSCHRIJDEND OVERLEG "KREKEN & POLDERS"

Het bekkensecretariaat van de Brugse Polders is samen met de Provincie Zeeland covoorzitter van de grensoverschrijdende werkgroep "Kreken en Polders". Focus ligt op het uitwisselen van informatie en ervaringen over allerlei zaken die betrekking hebben op het integrale (grond)waterbeheer en -beleid in de grensstreek. Belangrijke thema's zijn verdroging, verzilting, ontharding, aanpak van de nutriëntendrukken en klimaatadaptatie.

WATER-LAND-SCHAP ROMBOUTSWERVEPOLDER (BRON: OOSTKUSTPOLDER)

Het gebiedsprogramma voor de [Romboutswervepolder](#) werd op 9 december 2022 goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Samen met een 10-tal partners en de provincie West-Vlaanderen als coördinator worden concrete acties en maatregelen uitgewerkt om tot een klimaatrobuust waterbeheer te komen. Deze historische polder tussen Brugge en Damme is tot op vandaag relatief gevrijwaard gebleven van de gevolgen van klimaatverandering maar de invloed van de voorbije droge jaren worden alsmaar voelbaarder.

Bron: indieningsdossier WLS project en Jaarrapport 2024-2025 Oostkustpolder

De doelstelling en visie van het project kan worden samengevat als volgt: "De Romboutswervepolder is een inclusieve polder die heden, toekomst, landbouw, natuur en stad samenbrengt." Ook de Romboutswervepolder zal zich moeten aanpassen aan de klimaatverandering. Langere droogteperiodes, stijgende temperaturen en periodes met hevige regenval. Extreme droogte heeft nefaste gevolgen voor landbouwgewassen, kan in poldergebieden zorgen voor stijgende verzilting, grachten en greppels die vaker en langer droog komen te staan worden een woekerplaats voor ongewenste begroeiing,

zoals wilgenopslag. Daarnaast verhoogt droogte het risico op veenoxidatie (afbraak van het veenpakket). Bij de oxidatie van veen komt CO₂ vrij in de atmosfeer, wat te vermijden is. Het blijvend nat houden van deze veengronden voorkomt verdere veenoxidatie en inklinking. De visie vertaalt zich in volgende ambities:

- Creëren van een klimaatrobuust en gezond watersysteem dat in staat is om extremen zoals droogte en wateroverlast te bufferen.
- Bereiken van een optimale verweving tussen natuur en landbouw in natuurgebied en co-existentie daarbuiten.
- Versterken van de landschappelijke identiteit van de Romboutswerpolder.
- Uitbouwen van een robuuste samenwerkingsstructuur en interactieve projectaanpak met diverse stakeholders.

De Romboutswerpolder wordt voornamelijk gekenmerkt door een open landschap met veel historisch permanent grasland. Op de hoger gelegen percelen is er ruimte voor akkerbouw, terwijl de lager gelegen percelen kansen bieden om het waterbufferend vermogen van de polder te vergroten. De waterinlaten vanuit de Damse Vaart blijven hun belangrijke rol in de bevoeiing van de Romboutswerpolder behouden. Hierdoor wordt de sponsfunctie van het polderlandschap optimaal benut, wat zowel landbouw als natuur ten goede komt in periodes van droogte of wateroverlast.

Beknopt overzicht van maatregelen:

➡ Aanleg winterbed en wegnemen overwal

Langs het waterlopenstelsel in het gebied zal ± 1800 lopende meter winterbedding worden aangelegd (vnl. langs de Romboutswerve), ± 600 lopende meter slibwal zal verwijderd worden en ± 300 lopende meter oever versterkt. Uitvoering vanaf 2025.

➡ Plaatsen van stuwijtjes om meer water te kunnen ophouden

Er zullen 3 klepstuwen en 4 balkenstuwen in het gebied geplaatst worden. Uitvoering vanaf 2025.

➡ Afgravingen nabij waterlopen

In oktober 2024 zijn al enkele afgravingswerken aan de Romboutswerveader ten noorden van het fort van Beieren gestart. De ondergrond is er van nature erg drassig waardoor de werken al vrij snel stilgelegd moesten worden.

➡ Infiltratievoorziening Stad Brugge

In kader van de rioleringsafkoppeling van de Gemeneweidestraat en Kasteeldreef zal de stad Brugge een infiltratievoorziening aanleggen voor het afgekoppelde hemelwater. Zij doet dat in samenwerking met de provincie West-Vlaanderen. De omgevingsvergunningsaanvraag werd ingediend.

➡ Monitoring (waterkwantiteit en verzilting): de sensoren zijn reeds operationeel

iFLUX heeft de afgelopen jaren verspreid in de Romboutswerpolder verschillende meetsondes geïnstalleerd in en rond waterlopen om het gebied hydraulisch beter in kaart te brengen. Zo werd bijvoorbeeld een multiparametersonde geplaatst in de Romboutswerve ter hoogte van de Dammesteenweg. Er wordt o.a. gemeten naar oppervlaktewaterpeilen, grondwaterstromingen (verticaal en horizontaal), waterkwaliteit. Het is de bedoeling om bijvoorbeeld de mogelijke invloed van het hogere waterpeil van de Damse Vaart op het gebied in kaart te brengen en de al dan niet drainerende werking van de Romboutswerveader.

➡ Landschapsplan voor het Fort van Beieren

De provincie maakte een landschapsplan voor het Fort van Beieren op. Het landschapsplan omvat de inrichting van het in 2018 aangekochte terrein met als doel het volledig benutten van het waterbergend potentieel van het gebied. In maart 2025 werd de oever van de Fortbeek geherprofileerd. Hierbij werd een winterbed aangelegd, samen met een flauwere talud. Met behulp van een stuw stroomafwaarts de verbreding zal het waterpeil geregeld kunnen worden.

Daarnaast wordt aandacht besteed aan het herstellen van bestaande depressies, microreliëf, laantjes en grachten, ten noorden van het Provinciedomein Fort van Beieren met als doel extra waterbuffering en infiltratiemogelijkheden te creëren. Dit wordt aangevuld met de aanleg van ondiepe poelen en (plas-dras) grasland. Een eerste deel werd reeds uitgevoerd tussen september 2024 en maart 2025. De resterende werken zullen na het broedseizoen en het bouwverlof van 2025 uitgevoerd worden.

Het landschapsplan omvat ook de aanplant van bos en struweel. Een ander aspect van het plan omvat grondverzet om een verdwenen batterij langs de dijk van de Damse Vaart te accentueren, waardoor het historische karakter van het gebied versterkt wordt. Ten slotte worden er dienstwegen aangelegd in grindgazon tussen het Fort van Beieren en de Damse Vaart, evenals een fietspad in porfiersteenslag, waardoor het gebied beter toegankelijk wordt voor recreanten. Uitvoering vanaf 2025.

➡ Acties Regionaal Landschap Houtland & Polders

In het najaar van 2023 herstelde het Regionaal Landschap de laantjes in het gebied. Water wordt voorzien d.m.v. plasdraspompjes. Aan het Verbrand Fort werd een historisch permanent grasland van 1,85 hectare hersteld door laantjes te onderhouden en werd de westkant van het Verbrand Fort geschoond.

In 2024-2025 zullen nog stuwtjes geplaatst worden op private grachten langs gronden van Natuurpunt en bij particulieren evenals een blauwgroene inrichting.

INTERREG NORTH-WEST EUROPE BUFFER+

➡ Stuifmeelanalyse BeeODiversity

De stuifmeelanalyses van 2023 toonden geen overschrijding van de maximale residu limieten voor de gedetecteerde gewasbeschermingsmiddelen en zware metalen. Pyrrolizidine alkaloiden werden in hoge concentratie waargenomen, wat te verwachten was gezien de algemene aanwezigheid van Jakobskruid in het gebied. In 2024 werd er een lage biodiversiteit van planten waargenomen (onder het gemiddelde). Er werden alsook 2 nieuwe stoffen aangetroffen, nl. trifloxystrobine (= fungicide, vooral gebruikt bij groenten en fruit, Nieuwstraat) en terbutylazine (= herbicide, vooral gebruikt in mais, Paulusstraat).

➡ Koolstofopbouw en –behoud – symposium grote bedrijven

In het najaar 2024 werd een symposium georganiseerd voor grote bedrijven met hun hoofdzetel in West-Vlaanderen om hen te informeren over de mogelijkheden om lokaal hun CO₂-uitstoot te compenseren. Bij interesse zal daarna prioritair gewerkt worden, op vrijwillige basis, met landbouwers uit de waterlandschap-gebieden en de landschapsparkwerkingen in West-Vlaanderen.

LANDSCHAPSPARK ZWINSTREEK

Op vrijdag 13 oktober 2023 erkende de Vlaamse regering de [Zwinstreek](#) als [Landschapspark](#). Met de titel staat de Zwinstreek in het rijtje van de eerste 4 Nationale Parken en 5 Landschapsparken in Vlaanderen. De financiële steun die volgt, is een welgekomen impuls voor een gebied met unieke troeven en een rijke traditie van grensoverschrijdende samenwerking.

Er is een operationeel plan met meer dan 280 acties opgemaakt. Prioriteiten zijn de herinrichting van de Paulusvaart en de Cantelmolinie, beiden onderdeel van de Staats-Spaanse Linies. Ook het Maleveld rond het Grafelijk Slot van Male zal heringericht worden in samenwerking met de stad Brugge. Het Sint-Janshospitaal in Damme wordt opnieuw ontwikkeld en Natuurpunt afdeling Damme bouwt daar een nieuw natuuronthaarpunt. Daarnaast krijgt de kleine dorpskern van Middelburg een opfrissing en zal er geïnvesteerd worden in aantrekkelijke belevingsplekken langs de fietsnetwerken.

Voor de langere termijn is er het Masterplan waarin enkele grote projecten gedefinieerd zijn zoals de opmaak van een krekensvisie en een visie voor de landbouw in het gebied, met de nadruk op kansen voor innovatie. Daarnaast werd ook het focusgebied Male-Lieve afgebakend. Doelstelling is om dit gebied klimaatrobuust te maken door meer water te gaan vasthouden.

Op 11 september 2024 werd het Parkbureau Landschapspark Zwinstreek officieel opgericht. Dit samenwerkingsverband verenigt de steden en gemeenten Brugge, Damme, Knokke-Heist, Maldegem, Sint-Laureins, Sluis en de provincies Oost-Vlaanderen, West-Vlaanderen en Zeeland. Ook vertegenwoordigers uit de natuur-, landbouw- en erfgoedsector nemen deel. Het nieuwe bestuursorgaan, de Benelux Groepering voor Territoriale Samenwerking, heeft tot doel de grensoverschrijdende samenwerking in de regio structureel te verankeren. Naast de huidige coalitie van steden, gemeenten en provincies, zullen ook andere overheden en streekorganisaties actief in landbouw, natuur en erfgoed kunnen participeren. De jaarlijkse financiering van meer dan 600.000 euro wordt gedragen door de Vlaamse overheid en de Zwinstreek-partners.

MONITORING WERKING VISPASSAGES (DAMME)

De door de Oostkustpolder geplaatste vispassages in Damme werden in het voorjaar van 2022 gemonitord i.o.v. ANB. Op het Leopoldkanaal komen veel vissoorten voor die dankzij de vispassages hun weg naar de polderwaterlopen zouden moeten zien te vinden. Er werden veel vissoorten aangetroffen en helaas ook veel exoten (Chinese wolhandkrabben en Amerikaanse kreeften). De waarnemingen toonden aan dat de aangelegde vispassages zeer goed functioneren. Maar liefst 19 verschillende vissoorten werden gespot waaronder bittervoorn, kopvoorn en zonnebaars die nog niet eerder voorkwamen op het Leopoldkanaal.

GTO PEILAFSPRAKEN LEOPOLDKANAAL

Op het Bekkenbestuur van de Brugse Polders van december 2022 kwam de problematiek van de peilen op het Schipdonk- en Leopoldkanaal aan bod:

- Het Schipdonkkanal staat al heel lang laag omdat dijkherstel aan de orde is. Hierdoor zien de polders veel water verloren gaan en het te lage waterpeil is een sterk verdrogende factor.
- De Oostkustpolder pleit om het peil van het Leopoldkanaal vlugger te kunnen optrekken wat een grotere buffercapaciteit betekent en meer mogelijkheden biedt om gravitair water in te laten in de polder.

Het bekkensecretariaat kreeg de opdracht van de gouverneur om de betrokken partijen rond de tafel te brengen. De bedoeling is om te bespreken hoe het peilbeheer verder verfijnd en verbeterd kan worden op korte termijn en te komen tot gedragen peilafspraken specifiek voor het Leopoldkanaal.

De afspraak is dat we vanaf 1 april overschakelen op zomerpeil voor het Leopoldkanaal, maar dit bijgestuurd kan worden op basis van de toestand op het terrein (dynamischer peilbeheer). Gezien de natte omstandigheden van het voorjaar 2024 werd pas 3 weken later overgeschakeld op zomerpeil. Maart 2025 was uitzonderlijk droog waardoor het zomerpeil effectief op 1 april werd ingesteld.

Peilbeheer blijft een continu aandachtspunt en dit werd meegenomen in het project WIJ-Water (zie verder).

INTERREG VI VL-NL: PROJECT WIJ-WATER

Het project beoogt om het poldergebied in Noord-West-Vlaanderen, Oost-Vlaanderen en Zeeland klimaatresistenter te maken door in te zetten op een grensoverschrijdend waterbeheer en grootschalige bovengrondse zoetwaterbuffering in de bestaande kanalen (oa. Leopoldkanaal, Schipdonkkanal, Damse Vaart, Kanaal Gent-Oostende).

Projectcoördinatie gebeurt door de provincie West-Vlaanderen. De aanvraag voor fase 1 werd op 6 oktober 2023 definitief ingediend. Op 20/12/2023 heeft het comité van Toezicht van Interreg Vlaanderen-Nederland besloten dat de projectvraag herwerkt moet worden. Een aangepaste projectvraag werd ingediend en op 28 maart 2024 definitief goedgekeurd met officiële startdatum 1 november 2024. De uitwerking gebeurt met de betrokken partners (VMM, DVW, VLM, Dep. OMG, polderbesturen, provinciebesturen, Waterschap Scheldestromen, landbouworganisaties, Sumaqua, Haedes, HoGent en VITO).

Hieronder een opsomming van de werken die zullen uitgevoerd worden om enerzijds het zoetwater in natte periodes vast te houden en te bufferen voor drogere periodes en anderzijds om overstromingen te voorkomen (Bron: Jaarrapport 2024-2025 Oostkustpolder + aanvullingen VMM)

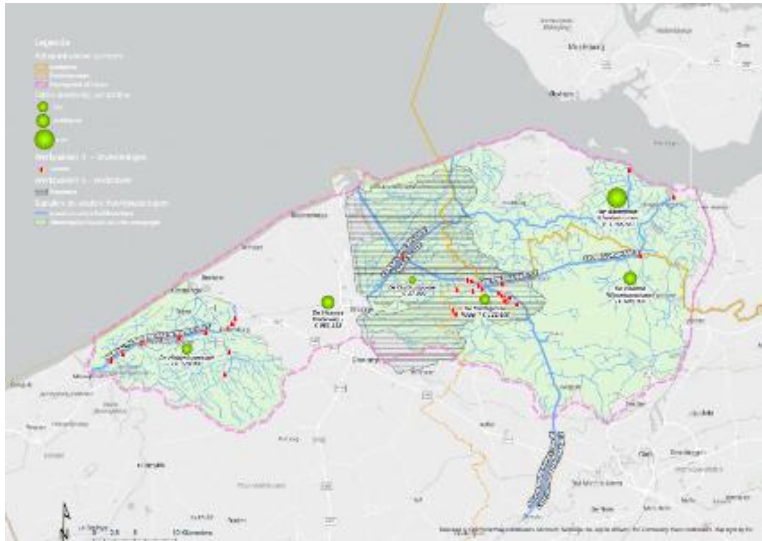
- 1) **Kleinschalige infrastructuurwerken door verschillende polders.** De Oostkustpolder zal een stuw plaatsen op de Hoge Wattering WH.16. met vispassage, net voor de Konduitput. De kleinschalige infrastructuurwerken zijn nodig voor een fijnmazig peilbeheer stroomopwaarts van de Kanalen. De Middenkustpolder zal 10 investeringen uitvoeren voor het hoog houden van de waterbuffer en de polder van Maldegem zal 15 stuwen plaatsen.
Timing uitvoering: juni 2025 – december 2026.

- 2) **De Vlaamse Milieumaatschappij zal de stuw aan de Isabellavaart automatiseren.** Hierdoor zal de Isabellavaart onafhankelijk te regelen zijn van het waterniveau in het Leopoldkanaal. Op die manier kan de Isabellavaart ook ingericht worden als waterbatterij of kan ze fungeren als waterinlaat vanuit het Leopoldkanaal voor het achterliggende polderland. Er wordt ook een vispassage voorzien. De aanbestedingsprocedure voor de vernieuwing van de stuw op de Isabellavaart werd doorlopen. De opdracht werd gegund en zal aanvangen op 1/9/2025.

Voor de vernieuwing van de stuw is geen omgevingsvergunning nodig gezien dit de vervanging en automatisering van een bestaande constructie is. Voor de visdoorgang zal mogelijks wel een vergunning noodzakelijk zijn. Dit is afhankelijk van het precieze concept en ontwerp van de visdoorgang. De opmaak van het ontwerp maakt net als de uitvoering onderdeel uit van de opdracht voor de vernieuwing van de stuw.

- 3) **Waterschap Scheldestromen zal een nieuw gemaal plaatsen 'Nol Zeven'.** Deze aanleg van een nieuw gemaal is nodig om de afvoercapaciteit van het gebied in natte periodes en het vasthouden van water in droge periodes mogelijk te maken. Dit gemaal zal worden gerealiseerd aan de monding van het uitwateringskanaal Nol Zeven in de Oosterschelde en moet toelaten het waterbeheer in het achterliggende polderland uit te voeren onafhankelijk van de hoogte van het getij. Deze werken zijn gepland van 01/06/2025 tot 30/06/2027.
- 4) **De Vlaamse Waterweg zal sifonaanpassingen uitvoeren aan de Damse Vaart.** Door de sifonaanpassingen zal het waterpeil dynamisch in te stellen zijn in de afwateringskanalen (Leopold- en Schipdonkkanaal) zonder daardoor het waterpeil in de Damse Vaart te beïnvloeden. Hierdoor kunnen deze afwateringskanalen ingesteld worden als waterbatterij, noodzakelijk voor watertransport van en naar de omliggende polders. Deze werken zijn gepland van 30/11/2024 tot 30/09/2026.
- 5) **De Vlaamse Waterweg zal uitlaatconstructies uitvoeren aan het Kanaal Plassendale Nieuwpoort (Ijzerbekken).** De aanpassingen, herbouw en renovatie van de inlaten aan het kanaal Plassendale-Nieuwpoort zijn noodzakelijk voor waterpeilbeheer en correcte waterbeheersing en

wateropslag gedurende droge periodes en afvoer in natte periodes. Ze zijn noodzakelijk voor watertransport van en naar de omliggende polders. Deze werken zijn gepland van 30/10/2024 tot 01/03/2027.

Veel aandacht binnen het project gaat ook **naar grensoverschrijdende kennisuitwisseling en afspraken inzake peilbeheer (opmaak peilbesluiten).**

HORIZON NBRACER

Via het HORIZON project [NBRACER](#) stellen verschillende Europese kennispartners hun expertise ter beschikking van lokale gebiedscoalities. NBRACER, wat staat voor Nature Based solutions for Atlantic regional climate resilience, is een dynamisch initiatief dat zich richt op het inzetten van natuur gebaseerde duurzame oplossingen (NBS) om de regionale klimaatbestendigheid in de Atlantische zone te versterken. NBRACER wordt getrokken door Deltares Nederland. Samen met bevlogen partners uit Denemarken, Portugal, Nederland, Frankrijk, Spanje en België bundelen we onze krachten. Het project loopt van 1 oktober 2023 tot 30 september 2027.

Eind mei 2024 werd een eerste werksessie gehouden met speciale focus op klimaatadaptatie rond het Maleveld – Brugge en ruime omgeving. Door de strategische ligging op een uitloper van de zandrug en op de grens van woongebieden en polders heeft het Maleveld de potentie om de omgeving te wapenen tegen klimaatverandering.

In november 2024 organiseerde het NBRACER team in West-Vlaanderen een tweede participatieve workshop om de processen te ondersteunen voor klimaatadaptatie in de landschapsparken Zwinstreek en regio Maleveld. De groep werkte concrete cases uit verder bouwend op de algemene visies uit voorgaande workshops concrete cases. De deelnemers onderzochten prioritaire risico's en mogelijke maatregelen.

Op 24 februari 2025 organiseerde de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) samen met haar partners een studiedag in Gent binnen het Europese NBRACER-project. Zo'n 70 deelnemers wisselden kennis uit over natuurgebaseerde oplossingen (Nature based Solutions) voor klimaatweerbaarheid, zoals oeverherstel en decentrale waterzuivering. De workshop bood inspiratie via praktijkvoorbeelden uit West-Vlaanderen.

In 2025 werd ook gestart met bilaterale gesprekken met de stakeholders in functie van opmaak van een actieprogramma (longlist) dat zich richt op het focusgebied Male-Lieve (uitbreiding Maleveld).

HET ENGAGEMENT VAN DE PARTNERS

❖ WATERKWALITEIT

Waar staan we ?

Leopoldkanaal

De fysicochemische waterkwaliteit van het Leopoldkanaal is over het algemeen matig. Totaal fosfor en CZV zijn de probleemparameters. Naar hydromorfologie toe scoort het kanaal slecht. Het kanaal is recht en vrij diep met te weinig zonlicht voor de ontwikkeling van submerse plantensoorten. Dit vertaalt zich in een ontoereikende biologische kwaliteit, enkel fyto-benthos scoort matig. Daarnaast kunnen de sterk schommelende waterpeilen ook een negatieve invloed hebben op het visbestand en de waterplanten. Grote delen van het Leopoldkanaal hebben wel natuurlijke oevers met een waardevolle oevervegetatie die meestal bestaat uit een brede rietkraag. Het Leopoldkanaal is voor zijn waterkwaliteit mede afhankelijk van de kwaliteit van het water dat het ontvangt van zijn zijwaterlopen. Naast diffuse verontreiniging vanuit de omliggende polders heeft het waterzuiveringsstation Heist een significante impact op de waterkwaliteit.

Zwinnevaart

De waterkwaliteit van de Zwinnevaart is vergelijkbaar met de kwaliteit van andere polderwaterlopen zoals de Noordede en de Blankenbergse Vaart en globaal gezien is het biologisch leven al vrij behoorlijk. Totaal fosfor, orthofosfaat en het chemisch zuurstofverbruik (CZV) vormen de probleemparameters. Er is een groot verschil in nutriëntendruk. Totaal stikstof vormt geen probleem en scoort zelfs goed maar totaal fosfor daarentegen scoort nog zeer slecht. Een groot deel van de totale vuilvracht voor fosfor is afkomstig vanuit de landbouw. Maar ook achtergrondconcentraties, een verzadiging van de bodem met fosfor van in het verleden en veen in de ondergrond kunnen ook een rol spelen (zoals in de Oudlandpolder het geval is). Ook sulfaten kunnen een katalysator zijn voor het vrijkomen van fosfor en dit kan hier in dit gebied mogelijk voorkomen. We zien bijvoorbeeld in natuurgebieden ook een teveel aan fosfor. Het is in ieder geval een complex gegeven dat verder onderzoek vergt.

We zien sedert 2019 een mooie positieve trend voor de chloriden en de geleidbaarheid. Deze verzoeting is vrijwel zeker toe te schrijven aan de antiverziltingsmaatregelen, uitgevoerd in kader van de Zwinuitbreiding.

De laatste jaren zijn er heel wat investeringswerken aan de Zwinnevaart uitgevoerd (slibruiming, oeverherstel, sanering vismigratieknelpunten, efficiëntere afwatering door verbreding van de waterloop) die zich hebben vertaald in een betere zuurstofhuishouding

met een vooruitgang van het visbestand. Het is vooral nog de afwezigheid van macrofyten (o.a. ondergedoken waterplanten) die een goede ecologische kwaliteit in de weg staat.

Isabellavaart

De Isabellavaart staat stroomopwaarts in verbinding met de Zwinnevaart en zorgt eveneens voor de afwatering (en irrigatie tijdens zomermaanden) van een groot deel van de zwinpolders. Net zoals voor de Zwinnevaart vormen totaal fosfor, orthofosfaat en het chemisch zuurstofverbruik (CZV) de probleemparameters. De Isabellavaart scoort beduidend slechter dan de Zwinnevaart op het vlak van de zuurstofhuishouding. Het effluent van de RWZI Knokke wordt geloosd in de Paulusvaart, een bovenloop van de Isabellavaart. Ook voor de Isabellavaart wordt een verzoeting vastgesteld. De biologische kwaliteit is eerder matig met weinig evolutie in de tijd. Macrofyten scoren slecht.

Wat staat er te gebeuren

De reductiedoelstelling voor stikstof hebben we gehaald ! Voor fosfor dienen we wel nog een reductie van ca. 9.600 kg te realiseren waarin de sector landbouw een grote bijdrage moet leveren (67%). Het generieke landbouwbeleid (GLB en MAP) vormt dus een zeer belangrijke basis voor de verdere verbetering van de waterkwaliteit.

➡ Optimalisatie en verdere uitbouw van de waterzuiveringsinfrastructuur

Zwinnevaart

Voor het afstroomgebied van de Zwinnevaart is er nog een inspanning nodig voor de afvalwaterzuivering van de huishoudens. Zo'n 65 % van het afvalwater is aangesloten op een collectieve of individuele zuivering (59% op RWZI, 6% IBA). 59% van de te plaatsen IBA's waren eind 2022 effectief geïnstalleerd. Volgens de reductiedoelstellingen dienen 616 IE gesaneerd te worden tegen 2033. In 2024 werden twee projecten uitgevoerd:

- W213055A Riolering en wegenis Oostkerke (12 woningen)
- W213055B Riolering en wegenis Heitegemstraat (3 woningen)

De 21 woningen van de groene cluster 017-255-1 in Westkapelle zijn ondertussen ook bijkomend gesaneerd. De oude ingebuisde gracht werd vervangen door een riolering en er wordt niet meer rechtstreeks geloosd. In de Hoekestraat is ook een gescheiden stelsel aanwezig, het afvalwater werd aangesloten op het pompstation van de Zwinnevaart.

Er zijn geen (bij VMM gekende) plannen voor nieuwe rioleringsprojecten met als gevolg dat de reductiedoelstellingen voor 2027 (sanering van 308 IE) niet zullen gehaald worden en ook de reductiedoelstellingen 2033 (616 IE) komen in het gedrang. AWW is een zeer belangrijke partner voor de sanering van de resterende clusters (N374, N376)!

Een prioriteit is de sanering van de gewestweg Koolkerkesteenweg (24-tal woningen). Ook het restaurant De Groene Wandeling loost nog op de Zwinnevaart. AWW zou er fietspaden

aanleggen en dan kunnen de rioleringswerken meesporen maar dit project staat nog niet op de planning bij AWV. Ook de sanering van de Koolkerksesteenweg (N374) (oostelijk deel) – 17 woningen (ca. 41 IE) is een gecombineerd dossier met AWV.

Een deel van Westkapelledorp heeft nog geen gescheiden stelsel. Nu gaat zowel DWA als RWA naar het pompstation Noordwatergang dat tevens kan overstorten naar het pompstation Zwinnevaart. Beide pompstations storten nu over naar de waterlopen.

De RWZI Oostkerke kampt met een grote verdunning: verhouding afvalwater 20% en regenwater 80%. Er is niet echt een verklaring te vinden voor het erg lage DWA debiet (veel tweede verblijven misschien die niet veel aanwezig zijn ?). Op basis van gemiddeld debiet 59 m³/d heeft het effluent een gemiddelde fosforconcentratie van 5,7 mg P/l ! Dit is zeer hoog en komt overeen met een restlozing aan fosfor van 167 inwonersequivalenten. Idem voor de parameter stikstof (equivalent van 200 IE). Er valt dus nog veel winst te boeken om de RWZI uit te rusten met een volwaardige tertiaire zuivering. Noch in Vlarem noch in de vergunning zelf zijn lozingsnormen opgenomen voor de nutriënten.

Isabellavaart

Het afvalwater van de huishoudens in het gebied van de Isabellavaart wordt - op een paar IBA's na - allemaal gezuiverd. Dit gebied heeft de hoogste zuiveringsgraad van de kust (99%). Verder zijn 40% van de te plaatsen IBA's eind 2022 ook effectief geïnstalleerd. Het riolerings- en collectorenstelsel van Knokke-Heist is daarentegen wel aan een grondige optimalisatie toe omwille van diverse problematieken: sterke verdunning van het influent, verkeerde huisaansluitingen van afvalwater op de RWA en de Paulusvaart, breuken in oude persleidingen, achterwaartse lozingen, overstortwerking,

Een heel belangrijk project in dit kader en gefaciliteerd door het **GTO Paulusvaart** is de **vervanging van de persleidingen in het Zoute** (Project 22839 - Vervanging persleidingen PS Zoutelaan - Konijnendreef tot RWZI Knokke) waardoor ook de overstortwerking naar de Paulusvaart beduidend zal verminderen. Het effluent van de RWZI Knokke wordt gedeeltelijk aangewend als zoetwaterbron voor de genomen anti-verziltingsmaatregelen in het kader van de uitbreiding van het Zwinestuarium. De Paulusvaart zelf zal de omliggende polders blijven bevoeien maar wordt momenteel vervuild door overstortwerking en nog enkele aansluitingen van huishoudelijk afvalwater. Dit project moet deze overstortwerking sterk reduceren. Door de uitvoering van het project wordt ook vermeden dat er zich calamiteiten zouden voordoen te wijten aan breuken in de gietijzeren persleiding die dateert uit de jaren '30 en/of de asbestcementleiding die dateert uit de jaren '60. De werken zijn in september 2024 gestart en voorzien te eindigen in het voorjaar van 2029. Het project omvat ook een

belangrijk gemeentelijk aandeel 'Paulusstraat – Graaf Jansdijk' dat wordt gesubsidieerd door de VMM.

De RWZI's Knokke en Heist werken goed maar een aandachtspunt blijft de afkoppeling van hemelwater (vooral in Knokke) en van zoutrijk bemalings-/grondwater.

Overige poldergebied (Meetjesland)

Op 4 maart 2024 zijn de Aquafinwerken gestart om de vuilvracht die nu nog aangesloten is op de gemeentelijke KWZI Maldegem-Middelburg aan te sluiten op de RWZI Maldegem. Het gebied van de Meetjeslandse polders heeft één van de laagste zuiveringsgraden in het bekken. Heel wat groene clusters dienen nog gesaneerd te worden. Met oog op de realisatie van de Europese richtlijn voor afvalwaterzuivering stelde het gemeentebestuur van Maldegem het Strategisch Plan Afvalwater Maldegem ([SPAM](#)) op met 46 geplande rioleringsprojecten, te realiseren tussen 2009 en 2027 (zie ook afstroomgebied van de Ede).

➡ Nieuw waterproductiecentrum in Knokke-Heist

Knokke-Heist, AGSO en Farys willen over enkele jaren een eigen waterfabriek bouwen op de site van de RWZI Heist. Begin 2022 werd daarover een samenwerkingsovereenkomst gesloten met Aquafin. Het effluent van de RWZI Heist zal via de geavanceerde 'omgekeerde osmose-technologie' opgezuiverd worden tot drinkwater. Naar schatting zal er 450.000 m³ effluentwater per jaar omgezet worden naar drinkwater, oftewel 180 olympische zwembaden. De nieuwe waterfabriek in Knokke-Heist kost in totaal 2.438.500 euro en moet eind 2029 helemaal klaar zijn. Het project krijgt van de Vlaamse overheid 1 miljoen euro subsidie i.h.k.v. het circulair watergebruik.

❖ ZWINPROJECT

Waar staan we ?

➡ De Zwinuitbreiding en het landinrichtingsplan "Nieuwe Watergang"

De Zwinvlakte is tussen 2016 en 2019 uitgebreid met 120 hectare om de toekomst van dit unieke getijdengebied veilig te stellen. Vlaanderen en Nederland sloegen daarvoor de handen in elkaar en samen blijven ze de natuurkern van de Zwinstreek in topconditie houden. Door de uitbreiding is er een grotere oppervlakte getijdennatuur gerealiseerd en het overstromingsgevaar vanuit zee voor het achterland is kleiner geworden. De Nieuwe Internationale Dijk is ongeveer 26 hectare groot en wordt begraasd door schapen. Kijkpunten geven je een prachtig uitzicht op het getijdengebied en de polder. Een visvriendelijk pompgemaal en de grachten aan de voet van de dijk zorgen er samen voor

dat zout water in het Zwin blijft en niet naar de omliggende polder stroomt. Bij hevige regen helpen de visvriendelijke pompen om wateroverlast in de oostkustpolders te beperken. De pompboezem vangt overtollig regenwater op en pompt het over naar het Zwin. De uitbreiding was een grensoverschrijdend project met een intensieve samenwerking tussen verschillende projectpartners uit Nederland en Vlaanderen: MDK, Agentschap voor Natuur en Bos, Provincie Zeeland, Vlaamse Milieumaatschappij en Oostkustpolder.

Het natuurherstel en de uitgevoerde antiverziltingsmaatregelen worden blijvend gemonitord.

De laatste **antiverziltingsmaatregelen** werden begin 2022 gerealiseerd door MDK: 4 zoutwatervangputten en peilputten. De putten zitten tot een diepte van 31 meter, vangen het zoutwater op en dit wordt vervolgens via de zoutwatergracht terug naar het Zwin/de zee gepompt.

In 2021 werden i.o.v. het Agentschap voor Natuur en Bos een [visbestandsonderzoek](#) in de Zwinuitbreidingsvlakte uitgevoerd. Het pompemaal betekent een barrière tussen zoet en zoutwatersoorten en voor vismigratie ondanks de visvriendelijke pompen. In de pompboezem werd een matig zoetwatervisbestand met in totaal tien soorten aangetroffen. ANB beveelt aan om het visbestand binnen 2 à 3 jaar opnieuw te onderzoeken, omdat het gebied momenteel nog in volle ontwikkeling is.

Het [inrichtingsplan Nieuwe Watergang](#) zorgde oa. voor een herinrichting van de Isabellavaart t.h.v. het Hazegrasfort zodoende een betere verbinding te realiseren met het nieuwe pompemaal aan het Zwin ([actiefiche 8A E 0397](#)). Beide kunstwerken Hazegrassluis en Burkeldijk werden gerestaureerd. Afwaarts werd de waterloop ook

heringericht met een verbeterde doorstroom naar de pompboezem ([actie 6 I 0113](#)). De werken werden gefinancierd door de VMM met middelen van Landinrichting.

Wat staat er te gebeuren ?

➡ **Vuile Vaart en Paulusvaart : naar een duurzaam waterbeheer en minder verzilting in de ruime omgeving van het Zwin**

Door het verbreden van de waterloop en het aanleggen van een schuin hellende oever kan de **Vuile Vaart** een 'natte' natuurverbinding worden en meer water bufferen, wat zorgt voor een vertraagde afvoer van het water. De omgevingsvergunningsaanvraag zal voor de zomer 2025 ingediend worden door de **provincie West-Vlaanderen**.

De **Paulusvaart** is een belangrijke waterloop voor het realiseren van doelstellingen tegen verzilting en duurzaam waterbeheer, omdat via de Paulusvaart water naar de Nieuwe Watergang stroomt, die op zijn beurt instaat voor het aanvoeren van

oppervlaktewater richting Zwin. Op de Paulusvaart worden met Blue Deal relancemiddelen twee stuwen geplaatst ([actie 4B I 0028](#)) die zullen zorgen voor vernatting, tijdelijke waterberging en vertraging van de waterafvoer. Het extra water dat hiermee opgevangen en gebufferd wordt, kan ook worden ingezet op de aanzuigplaats voor spuittoestellen. Na het plaatsen van beide stuwen wordt een permanent hoger waterpeil in beide deelzones ingevoerd. De werken kaderen binnen het [Hazegraspolderdijk en Cantelmolinie](#).

De **Oostkustpolder** staat in voor de uitvoering en een studie bureau heeft de plannen uitgewerkt. De omgevingsvergunningsaanvraag werd verleend op 18 april 2024 en de werken zijn gegund. Gelet dat er niet gewerkt mag worden tijdens het broedseizoen wordt verwacht dat de werken zullen starten na 15 augustus 2025. Als er nog budget over is, wordt een zoutmeter geplaatst op de lozing van het effluent op de Paulusvaart. Een koppelkans met deze actie is het bestrijden van de Japanse Duizendknoop i.s.m. ANB en dit werd mee opgenomen in het bestek. Er zijn haarden van deze exoot t.h.v. de Oosthoek en de RWZI Knokke-Heist. Met ANB werd een aanpak besproken. Nazorg, waarvoor de polder zal instaan gedurende minstens 5 jaar, is zeer belangrijk

❖ ECOLOGISCH HERSTEL

Waar staan we ?

➡ Verbreden van de Zijdelingse Vaart met natuur-technische aanleg van de oevers in Dudzele (Brugge)

De Zijdelingse Vaart voert heel wat debiet door waardoor de oevers het hard te verduren krijgen. In kader van de aanleg van de A11 werd het stroomopwaartse gedeelte tussen het Boudewijnkanaal en de Vaneweg in Dudzele aangepakt en heraangelegd met doorgrooitiegels. De werken werden door de Oostkustpolder uitgevoerd in 2022. Het deel tussen de Westkapelse Steenweg en de Ronselaerstraat te Brugge (Dudzele) werd in 2024 uitgevoerd. De oevers zien af door de kracht van het water dat getrokken wordt richting het pompgemaal Ronselare. Daarom werd over een lengte van ca 230 m oeverversterking geplaatst bestaande uit palen met daaraan een dubbele plank genageld. De bodem werd hierbij wat versmald zodat de oevers heraangelegd konden worden onder een flauwere talud. De uitstroom van de overwelving werd verstevigd met enkele doorgrooitiegels ([actie 8A D 0162](#)).

➡ Bevorderen vismigratie

Ter hoogte van het uitwateringscomplex van het Leopoldkanaal in de haven van Zeebrugge wordt aangepast spui-beheer toegepast om de glasaalmigratie te bevorderen. Op de meeste polderwaterlopen die uitmonden in het Leopoldkanaal zijn stuwen geplaatst die de laterale vismigratie beletten. De Oostkustpolder werkte reeds heel wat van die knelpunten weg door het bouwen van nieuwe regelbare uitwateringsconstructies met vispassage in het middengebied (o.a. Stampershoekbeek, het Geleed Noord, het Geleed Zuid, de Visscherie). Het is wenselijk dat de waterbeheerders verder blijven investeren om de resterende vismigratieknelpunten op te lossen (zoals het vijnzelgemaal t.h.v. Damse vaart, stuw Isabellavaart). In 2019 werd de uitmonding van de Zwinnevaart vernieuwd met inbegrip van een vispassage.

Wat staat er te gebeuren ?

➡ Automatiseren van de uitwateringsconstructie op de Isabellavaart

De Vlaamse Milieumaatschappij zal de stuw aan de Isabellavaart automatiseren in functie van een klimaatrobuust waterbeheer en deze vispasseerbaar maken ([actie 6 I 0121](#)).

Hierdoor zal de Isabellavaart onafhankelijk te regelen zijn van het waterniveau in het Leopoldkanaal. Op die manier kan de Isabellavaart ook ingericht worden als waterbatterij of kan ze fungeren als waterinlaat vanuit het Leopoldkanaal voor het achterliggende polderland. Door mee in te stappen in het interregproject WIJ-Water kan de actie voor 50% gesubsidieerd worden. De plannen zijn opgemaakt. De aanbestedingsprocedure voor de vernieuwing van de stuw op de Isabellavaart werd doorlopen. De opdracht werd gegund en zal aanvangen op 1/9/2025.

➡ Op natuurlijke wijze herstellen van de oevers van de Zwinnevaart

De linkeroever van de Zwinnevaart t.h.v. de Hazegrasstraat in Knokke-Heist is afgekalfd. Oeverherstel ([actie 8A D 0164](#)) dringt zich op om het verder afkalven van de oever tegen te gaan en om bijkomende slibruiming te vermijden. Over 1,5 km tussen de Sluisstraat en de samenvloeiing met de Isabellavaart zal de oever worden afgeschuind en zal riet aangeplant worden. De plannen zijn in voorbereiding door de VMM.

➡ Screening Eeklose Watergang

De **Eeklose Watergang** is één van de betere waterlopen binnen het bekken naar waterkwaliteit toe. Macrofyten en macro-invertebraten scoren goed en er zijn ook waterplanten op de kleiige bodem aanwezig. Het visbestand is er echter nog fel ondermaats en het is niet meteen duidelijk wat de bepalende factoren hiervoor zijn. Het bekkensecretariaat zal gebiedsgericht onderzoek met de betrokken instanties faciliteren ([actie 7B K 0037](#)). Gezien dit geen prioritair gebied is, kan er nog geen timing vooropgesteld worden. Het onderzoek naar ondergedoken waterplanten in stromende waterlopen dat in 2022 door de Provincie Oost-Vlaanderen is opgestart in samenwerking met UGent en het Proefcentrum voor Sierteelt (PCS), wordt afgewacht.

In juni 2024 werd het visbestand door het Provinciaal Centrum voor Milieuonderzoek in opdracht van de provincie onderzocht. Het rapport biedt al wat meer inzicht in welke knelpunten een goed visbestand hypothekeren. Het onderzoek toont een lage soortendiversiteit met 4 vissoorten in de Eeklose Watergang. Het gaat om tiendoornige stekelbaars, paling, snoek en 1 zeelt. Met slechts 28 gevangen vissen is er ook sprake van een lage visdensiteit. In het meest stroomafwaartse traject dat gespaard blijft van droogval en waar ook veel ondergedoken waterplanten (sterrekroos en fonteinkruiden) voorkomen, werden de meeste vissen gevangen.

Het visbestand van het Leopoldkanaal is in de voorbije 25 jaar toegenomen en er komen nu 12 vissoorten voor. Men kan er dus vanuit gaan dat veel van deze vissoorten zich aanbieden aan de monding van de Eeklose Watergang om de waterloop op te trekken. Helaas is dit onmogelijk omdat de verbinding een groot vismigratieknelpunt is. De Eeklose

Watergang is een aandachtswaterloop voor het opheffen van migratieknelpunten. Het verzekeren van vrije vismigratie aan de monding, zou de vispopulatie in de waterloop ten goede komen.

Daarnaast vormt de waterkwaliteit toch ook nog een limiterende factor. Knelpuntparameters zijn opgeloste zuurstof en totaal fosfor voornamelijk te linken aan de nog ongezuiverde huishoudelijke lozingen.

❖ WATERKWANTITEIT

➡ Optimaliseren peilbeheer

In 2023 werden door de Oostkustpolder volgende inrichtingswerken uitgevoerd:

- Hangen van terugslagdeuren op uitmonding van de Verloren Kreek in het Leopoldkanaal. Tegelijkertijd werd ook de uitstroomboker onder de Leopoldsvaart-oost geruimd.
- De balkenstuw op de uitmonding van de WH.17. werd vervangen door een fijnregelbare kantelstuw.

In 2024 werden ook kantelstuwen geplaatst aan de uitmondingen van de WH.13.A. en de WH.15. in Moerkerke. Dit ter vervanging van de bestaande schotbalkconstructies. Deze stuwen laten een fijnere peilregeling toe zodat er bij droogte maximaal kan worden ingezet op het ophouden van water.

➡ Opmaak peilbesluit (het BVR Peilbeheer van 5 mei 2023)

VMM startte begin 2025 met het traject opmaak peilbesluiten voor het deelgebied van de Zwinnevaart- Isabellavaart. Het gebied is ook opgenomen in het interregproject WIJ-Water. De inhoudelijke input en analyses komende uit dit project zullen dienen als basis voor het ontwerp peilbesluit. De eerste waterbalans moet eind juni 2025 gereed zijn, met een bredere GGOR-studie (Gewenste Grond- en Oppervlaktewaterregime) tegen het einde van het jaar. Hierin worden verschillende scenario's uitgewerkt om een duurzaam evenwicht te vinden.

Ook voor het gebied van de polder van Maldegem zal gestart worden met de opmaak van het peilbesluit.

De deadline voor het peilbesluit ligt op 1 januari 2027 maar dit zal niet kunnen gehaald worden. Het peilbesluit is afhankelijk van de resultaten van het project WIJ-Water. Voor dit deelgebied zal een afwijking aangevraagd worden.

➡ Uitbouw van waterveiligheid en het nemen van maatregelen ter voorkoming/beperking van wateroverlast in Moerkerke

In kader hiervan heeft Oostkustpolder om principiële toelating gevraagd aan de Vlaamse Waterweg voor het realiseren van twee doorsteken door de dijk van het Schipdonkkanaal in Moerkerke, m.n. ter hoogte van het Geleed Zuid en de Hoge Watering. Via deze waterlopen watert het grootste deel van Moerkerke af. De Hoge Watering sifoneert onder het Schipdonkkanaal naar het Leopoldkanaal via een buis met diameter één meter maar deze is te klein gedimensioneerd. Er is ook nog verbinding met het stelsel van de waterloop WH.17 (polder van Maldegem). Enkele straten in Moerkerke komen onder water bij hevige en/of aanhoudende regenval in combinatie met slechte lozingsvoorwaarden op het Leopoldkanaal, dat op zijn beurt dan weer afhangt van de getijdenwerking op zee. Zoals het in Knokke-Heist mogelijk is om, in geval van (dreigende) wateroverlast, mobiele noodpompen in te schakelen op de uitstroom van de Noord- en Zuidwatergang in het Leopoldkanaal, wordt bekeken of dit ook mogelijk zou zijn op de uitstroom van het Geleed Zuid en de Hoge Watering in het Schipdonkkanaal. Indien mogelijk zouden er gelijkaardige constructies worden gerealiseerd ter hoogte van de uitstromen van Geleed Zuid en Hoge Watering.

➡ Plaatsen van een vispasseerbare stuw op de Verloren Kreek

Op de Verloren Kreek, onbevaarbare waterloop van 2de categorie nr. WH.18. werd een vispasseerbare stuw geplaatst. Het betreft een nieuw type van constructie, ontworpen door de dienst Integraal Waterbeleid van de provincie West-Vlaanderen, die voor het eerst gebruikt zal worden in de Oostkustpolder.

➡ Oeverherstel van de Stampershoekbeek

Om verdere verzakkingen van de oever tegen te gaan, werd in 2024 over een lengte van 70 meter oeverversterking geplaatst. Heel dicht tegen elkaar werden houten palen ingeheid die achteraf aangevuld werden met breukstenen. Daarboven werd aarde en een biodegradeerbaar textiel aangebracht.

Wat staat er te gebeuren?

➡ Dijkherstel middenberm Leopoldkanaal -Schipdonkkanaal

In 2018 was er een dijkbreuk. De bres kon rap hersteld worden door **de Vlaamse Waterweg** maar uit analyse blijkt dat er meerdere kritische factoren zijn (oevererosie, ondergravingen van dielen, impact van bomen, inklinking grond) en een grondig herstel van de middenberm noodzakelijk is. **Deze werken zijn gestart vanaf mei 2023 en duren tot 2027 (gefaseerde uitvoering)**. Zolang deze werken lopen, mag het peilverschil tussen

het Leopoldkanaal en het Schipdonkkanaal maximaal 55 cm bedragen. De werken mogen ook niet plaatsvinden tijdens het broedseizoen (ligging in vogelrichtlijngebied). Doordat het peil zo laag gehouden wordt, vormt verdroging van de Polder van Maldegem een probleem omdat het kanaal drainerend werkt in de zandige bodems. In de Oostkustpolder is dit niet het geval door de zware kleibodems. Budgetten voor deze herstellingswerken vormen een bottleneck, deze dienen jaarlijks opnieuw vastgelegd te worden. Vanuit de leden van het GTO/waterbeheerders en het Bekkenbestuur wordt uitdrukkelijk gevraagd om de herstellingswerken zo spoedig mogelijk te realiseren.

Begin 2025 zijn de herstellingen aan de zijde van het Leopoldkanaal afgerond en zelfs een paar maanden vroeger dan voorzien. De herstellingen aan de zijde van het

Afleidingskanaal kunnen zo al starten (initiële planning augustus 2025). Bij de herstelling worden de afkalvingen van de hellingen hersteld. De dijkvoet wordt vanop het water verstevigd met zinkstukken uit geotextiel met wiepen. Daarop worden breukstenen gelegd. De delen boven de waterlijn worden opnieuw ingezaaid. De werken over een afstand van 8 kilometer zijn op 12,9 miljoen euro geraamd. Het afronden van de herstelling aan de zijde van het Leopoldkanaal heeft positieve gevolgen voor de waterhuishouding. De gedeeltelijke versteviging van de dijk laat toe om meer water af te voeren langs de beide kanalen bij hevige neerslagevents. De dijk zal bij verhoogde waterstanden wel extra worden gecontroleerd.

👉 [werken in beeld](#)

➡ Renovatiewerken aan de uitwateringskokers van de kanalen in Knokke-Heist

De 3 kokers in Zeebrugge en Heist werken als het ware ondergronds en sluiten beide kanalen aan naar de monding in de voorhaven van Zeebrugge-Noordzee.

Renovatiewerken (anticorrosiewerken + betonherstel) zijn gestart in

2008 en lopen nog tot 2038 (ruim 30 jaar !). Hiervoor is jaarlijks een budget van 1 miljoen euro nodig (De Vlaamse Waterweg). Ook hier wordt het peil laag gehouden (1m75 i.p.v. 3m40 TAW) waardoor het kanaal drainerend werkt voor de omliggende polders. De lopende en geplande werken duren lang en gedurende deze tijd is er een suboptimaal peil. De polders geven aan dat tijdens de perioden waarin er geen onderhoudswerken gebeuren, er nood is aan actief peilbeheer. De Polder van Maldegem heeft te kampen met droogte, terwijl de Vrije Generale Polders in bepaalde periodes te kampen heeft met te natte gronden.

👉 [werken in beeld](#)

➡ Signaalgebieden

De Vlaamse Regering keurde op 19 juli 2024 de aanduiding van 139 gebieden als watergevoelig openruimtegebied (WORG) goed waaronder de signaalgebieden [Hoeve Kalvekete](#) en [WUG Duinenwater](#).

❖ WATERSCHAARSTE

➡ Verhogen van buffering, infiltratie en het ophouden van water binnen de Slependammepolder

De Slependammepolder watert volledig gravitair af naar het Leopoldkanaal en de polderwaterlopen hebben een redelijk groot verval. Om meer water te kunnen ophouden in droge periodes en om de waterafvoer beter te kunnen sturen, worden door de Slependammepolder verspreid in de polder een aantal automatische stuwen geplaatst die ook vispasseerbaar zullen zijn ([actie 5B B 0034](#)). De gewestbijdrage i.k.v. het subsidiebesluit Polders & Wateringen werd goedgekeurd. Er zijn echter nog wat knelpunten bij het dossier. De ramingsprijs voor uitvoering ligt voor het polderbestuur te hoog en er zijn enkele technische problemen die nog weggewerkt moeten worden. Het waterpeil van het Leopoldkanaal ligt beneden de uitstroom van de polderwaterlopen en de benedenstroomse secties staan vaak droog. Het geheel van de opstuwingen gaat voor het overgrote deel door maar zonder de automatisering en wordt in 2025 uitgevoerd (aanbesteding april).

➡ Acties Polder van Maldegem

De acties om meer water vast te houden in de polder en zodoende minder snel af te voeren naar het Leopoldkanaal stonden in het vorige WUP on hold omwille van onvoldoende financiële draagkracht bij het polderbestuur. Het Interregproject WIJ-Water zorgde voor opportuniteiten en financiële steun. Het betreft de volgende acties:

- **Plaatsen van een visvriendelijke stuw afwaarts op de Donkse Beek.**
- **Vertraagde afvoer realiseren van de Donksebeek, stroomopwaarts t.h.v. de N9 in Maldegem.**

Het polderbestuur is ingestapt in het goedgekeurde Interregproject WIJ-Water, met een aandeel van ongeveer 200.000 euro. Daarvan is een bedrag van ongeveer 135.000 euro voorzien als investeringskost voor het plaatsen van stuwen. De exacte locatie en het aantal te plaatsen stuwen moet nog voor november 2024 worden overgemaakt aan de beheerautoriteit. Er komt een kantelstuw met vispassage op de Donkse Beek. Daarnaast worden een aantal knijpconstructies voorzien.

Het **omleggen van de Begijnewatergang** werd in 2024 voltooid. Het project spoorde samen met het project Sanering Begijnewatergang dat uitgevoerd werd door Aquafin NV en ook voorzien was in het Strategisch Plan Afvalwater Maldegem (SPAM). In 2023 werd er door de polder een koker geplaatst in de Rapenburgstraat. Tussen de Mevrouw Courtmanslaan en de Katsweg worden door het gemeentebestuur van Maldegem in het

kader van de aanleg van jeugdinfrastructuur ook een openlegging en herwaardering van de Begijnewatergang voorzien in het kader van het subsidieprogramma “Blauwgroene Parels”.

Voor 2024-2025 voorziet de Polder van Maldegem nog de volgende werkzaamheden:

- oeverversterkingswerken aan de Donkse beek;
- handmatig ruiming van de Begijnewatergang op vraag Aquafin nv;
- partner bij het interregproject WIJ-WATER – uitwerken acties plaatsing stuwen;
- openlegging van de Kerkstraatwatergang.

➡ Ontharding binnen projecten herinrichting publieke ruimte in Knokke-Heist

Bij de herinrichting van de publieke ruimte wordt reeds ruim 10 jaar in Knokke-Heist sterk ingezet op ontharding en het maximaal ter plaatse houden van hemelwater door infiltratie. Het Hemelwater- en droogteplan werd op 13 dec 2024 goedgekeurd op de Gemeenteraad.

De herinrichting van de Doortocht Heist is als strategisch project op vlak van ontharding, vergroening en infiltratie in verschillende deelfases is nagenoeg gerealiseerd. Binnen dit project is een sterke winst gerealiseerd op vlak van ontharding, maar ook andere, kleinere projecten op buurniveau dragen bij aan de doelstelling. Onder andere bij de heraanleg van de doortocht van Heist en de Zeedijk tussen het Visserhuldenplein en Zeebrugge werden rioolinfiltatiesystemen aangelegd

De voorbije 10 jaar is op een totaal van een 30-tal projecten volgende winst gerealiseerd binnen het openbaar domein:

- ontharding: 38.000 m²
- verharding afstromend naar een groenzone (oppervlakkige infiltratie, verharding afgekoppeld van het DWA of gemengd rioleringsstelsel): 61.000 m²
- verharding afstromend naar een ondergrondse infiltratieleiding (ondergrondse infiltratie, verharding afgekoppeld van het DWA of gemengd rioleringsstelsel): 101.000 m²
- verharding afstromend naar een RWA-leiding (afgekoppeld van het DWA of gemengd rioleringsstelsel): 68.000 m²
- verharding afstromend naar een toekomstige RWA-leiding (afgekoppeld van het DWA of gemengd rioleringsstelsel): 31.000 m²

In uitvoering van het hemelwater- en droogteplan wordt door de gemeente en AGSO sterk ingezet op de verdere uitbouw van strategische RWA-assen, al dan niet gekoppeld aan een RWA-pompstation en bufferbekken.

- RWA-as Albertlaan-Gemeenteplein (ontwerp, uitvoering september 2026)
- RWA-as Smedenstraat-Kragendijk (uitvoering september 2025)

- RWA-as Bronlaan-Kustlaan (ontwerp)
- RWA-as GraafJansdijk-Paulusstraat (ontwerp)
- RWA-as Knokkestraat (te ontwerpen)

➡ Project stadslandschap Westkapelle (Knokke-Heist)

Het bedrijventerrein 't Walletje in Knokke-Heist wordt verder uitgebreid, inclusief park-evenementenzone en parking (fase 4). Om de grote bijkomende verharding te compenseren werd een bufferbekken aangelegd met belevingsfunctie. Doorheen het [project](#) loopt de Rietveldader (2de cat.). Een opportuniteit voor de Oostkustpolder om deze polderwaterloop op natuurvriendelijke wijze te herprofilen. De Rietveldader werd heraangelegd en verbreed ikv de inrichting stadlandschap Westkapelle. De werken werden bekostigd door en uitgevoerd door een aannemer iov het AGSO Knokke-Heist. De provincie West-Vlaanderen onderzoekt nog een verdere uitbreiding van het bedrijventerrein (Walletje fase 5).

In het bufferbekken van het bedrijventerrein 't Walletje langs de Herenweg werd in 2023 een grootschalige aanwezigheid van de waterteunisbloem vastgesteld. Dit is een exotische invasieve waterplant die uit waterlopen geweerd moet worden. Door het overwoekerend karakter zou de plant de waterdoorvoer ernstig in het gedrang brengen. Verdere verspreiding dient dus zoveel mogelijk tegengegaan te worden. Begin september 2023 werd de plant machinaal verwijderd en afgevoerd. Manueel verwijderen was onbegonnen werk. In de toekomst zal in eerste instantie op regelmatige basis de plant manueel in toom gehouden worden.

➡ Sponslandschap in de Damse Polders

In de Damse polders wordt nabij het Fort-Sint-Donaas en de Hoekevaart een locatie ontwikkeld om de waterhuishouding te optimaliseren, namelijk een 8 hectare groot weidevogelgebied m.b.v. vernieuwende plasdraspomp voor bevoeiing en het accentueren en afkoppelen van het historische microreliëf van het grachtenstelsel. Deze ingrepen ten dienste van lokale waterretentie ondersteunt en bevordert op zijn beurt de biodiversiteit, fungeert als koolstofopslag, en draagt bij aan klimaatbestendigheid. Maar ook de jeugd wordt getriggerd om terug kennis te maken met de 'boerenbuiten', waar nog kikkers, salamanders en ander waterbeestjes leven in de talrijke poelen en waterpartijen. Het hele landschap van de Zwinstreek, en zeker het grensgebied, ligt bezaaid met erfgoed van een rijk historisch verleden waardoor de versterking van landschappelijke structuren het landschap meer leesbaar maakt voor bezoekers, en dus een (landschaps)educatieve meerwaarde heeft. Promotor is Regionaal Landschap Houtland & Polders, partners zijn Natuurpunt Knokke-Heist en Landschapspark Zwinstreek (in oprichting).

❖ RECREATIE – WATERBELEVING -ERFGOED

➡ Nieuw onthaalplein aan de Damse Vaart

Op dinsdag 7 mei 2024 opende de Provincie West-Vlaanderen het nieuwe onthaalplein aan de Damse Vaart in Brugge op het kruispunt van de Jules Van Praetstraat met het jaagpad langs de Damse Vaart. De Damse Vaart is ingericht als fietssnelweg (F310) en is populair bij de recreatieve en sportieve fietsers. Op het nieuwe houten platform kunnen bezoekers even rusten of zich oriënteren voor een verkenning van het Brugs Ommeland of de Zwinregio. Zitbanken, informatiezuilen en een fietspomp zijn voorzien. Ook de boot Damme-Brugge, de Lamme Goedzak, maakt gebruik van deze omgeving. In samenwerking met de stad Brugge werd daarom voorzien in busparking voor de boot aan de Damse Vaart Zuid en wordt voor de voetgangers extra ruimte voorzien op het onthaalpunt.

➡ Visplaatsen aangelegd op het wachtbekken van de Ronselarebeek

De Oostkustpolder renoveerde een aantal vispontonnetjes op het wachtbekken van de Ronselarebeek om de toegang tot de visplaats veilig te maken samenwerking met de provinciale Visserijcommissie en Sportvisserij Vlaanderen. Begin 2021 zijn de drie bestaande visplaatsen gerenoveerd (door de polder). Daarnaast is er begin 2023 een visplaats voor rolstoelgebruikers geïnstalleerd, i.s.m. de **West-Vlaamse** Visserijcommissie en Sportvisserij Vlaanderen. De Oostkustpolder heeft gekeken voor de uitvoering ervan en de werken werden bekostigd door het Vlaams Visserijfonds.

➡ **Restauratie Blauwe Sluis in Lapscheure-Damme**

De Blauwe Sluis is een beschermd monument. In 2020 heeft het Agentschap Onroerend Erfgoed een premie toegekend voor de restauratie en er werd toelating verleend om de werken uit te voeren. Er is echter een heel lange wachtlijst voor uitbetaling van de premie. De uitvoering van het project door de Oostkustpolder ([actie 4B B 0343](#)) staat dus nog steeds on hold en dit kan nog een paar jaar duren.

➡ **Een 2de golfterrein voor Knokke-Heist**

Op vrijdag 21 april 2023 leverde de minister van Omgeving een vergunning af voor een tweede golfterrein in Knokke-Heist, naast het bestaande golfterrein in het Zoute. De plannen omvatten een groot luxe hotel, een congrescentrum én 1.350 parkeerplaatsen. De Isabellavaart (1ste categorie) loopt doorheen dit gebied en dient verbreed en heringericht te worden ([actie 8A E 0397](#)). De werken zullen gefinancierd en uitgevoerd worden door de projectontwikkelaar Ghelamco. Dit project leverde heel wat protest op en is ondertussen volledig terug naar af. Herinrichting van de Isabellavaart is dan ook niet meer relevant.

Afleidingskanaal van de Leie - Ede

Binnen het bekken van de Brugse Polders watert enkel het stroomgebied van de Ede af naar het Afleidingskanaal van de Leie of Schipdonkkanaal. Het oppervlaktewater van de omliggende polders watert ongeveer 80% af naar het Leopoldkanaal via sifons onder het Schipdonkkanaal. Een klein deel watert af naar de Oostkustpolder en Middelburg (NL).

DE TOESTAND DIE WE WILLEN BEREIKEN

waterkwaliteit

Het Afleidingskanaal van de Leie is een gebied klasse 6. Ook op langere termijn wordt het moeilijk om de goede ecologische toestand te bereiken in het gebied. De waterkwaliteit van het kanaal is er de laatste jaren wel sterk op verbeterd. Op totaal fosfor na zijn alle fysicochemische parameters matig tot goed maar het probleem zit bij de biologische parameters te wijten aan de ontoereikende hydromorfologie van het kanaal.

De reductiedoelen voor stikstof werden reeds gehaald. De landbouwsector en de huishoudens dienen in het reductiedoel voor fosfor (1/3 vermindering tegen 2027) nog een even grote bijdrage te leveren (respectievelijk 50% en 49%).

wateroverlast

Het deelstroomgebied van de Ede (Maldegem) wordt al twintig jaar geteisterd door wateroverlast. Bij felle regenbuien stroomt het hemelwater zeer snel af van de cuesta van Oedelem-Zomergem (een kleirug met aan één kant een zacht golvende helling en aan de andere kant een steil cuestafront). Ook de ondergrond speelt een rol. De zone rond Kleit bestaat uit natte gronden met een kleinere sedimentkorrel (zandleem en klei) waardoor infiltratie op bepaalde plaatsen beperkt is. In het verleden werden reeds twee wachtbekkens langs de Ede ter hoogte van Kleit aangelegd en een aantal bufferzones hogerop aan Maldegemveld. Er zijn echter nog meer brongerichte maatregelen nodig.

Het Schipdonkkanaal is louter gericht op waterafvoer en is onderhevig aan schommelingen ten gevolge van de afvoer naar zee.

Enkel de woongebieden centrum Maldegem en Adegem zijn minder gevoelig voor wateroverlast gezien ze op een dekzandrug met drogere zandgronden liggen. Wateroverlast buiten de valleigebieden is voornamelijk te wijten aan de beperkingen van het rioolstelsel. Door in te zetten op ontharding en door de afstroom naar de riolering te beperken willen we het risico op wateroverlast verkleinen.

watertekort

De laatste jaren wordt vooral de gemeente Maldegem geconfronteerd met droogteverschijnselen, ter hoogte van de cuesta van Oedelem. De oppervlakkige klei- en leemlagen drogen in lange, hete periodes uit waardoor ze krimpen. Deze krimp veroorzaakt zettingen in de ondergrond, met bovengrondse schade aan wegen en gebouwen. Belangrijkste oorzaak is de snelle afwatering vanwege het hoogteverschil en de toenemende verharding. Volop inzetten op ontharding is aan de orde.

waterbeleving

We willen maximaal rekening houden met de belevingswaarde door in te zetten op zachte recreatie langs de waterloop en door blauwgroene netwerken te stimuleren. Het Schipdonkkanaal heeft een toeristisch-recreatieve troef als fiets- en wandelroute. We willen dit versterken en de reservatiestrook langs het kanaal uitbouwen tot een toeristisch-recreatieve zone.

Meer info: bekenspecifiek deel bekken van de Brugse Polders

SAMEN WERKEN WE AAN WATER

KNELPUNT (ZIE OOK GEBIED LEOPOLDKANAAL)

In het verleden was de polder van Maldegem een meers (nat gebied). De laatste jaren verdroogt het poldergebied doordat het Schipdonkkanaal op een lager peil wordt gehouden omwille van de fragiele middendijk en herstellingswerken, naar aanleiding van de dijkbreuk in 2018, door De Vlaamse Waterweg die tot 2038 zullen duren. Het Schipdonkkanaal draineert nu de polder doordat het peil van het Schipdonkkanaal (+/- 1,5mTAW) lager ligt dan het laagste (bodem)punt van de polder (+/- 2,5 mTAW). Hierdoor capteren de landbouwers ook geen water uit de waterlopen aangezien er geen voldoende water meer beschikbaar is. Bovendien passen ze hun teelten al aan en wordt er meer maïs geteeld. Pas na de werken zal het peil terug hersteld kunnen worden naar 3,5 – 3,8 mTAW waardoor het Schipdonkkanaal opnieuw watervoedend zal zijn i.p.v. drainerend voor de polder. Bijkomend knelpunt is dat er veen in de ondergrond aanwezig is met een potentieel gevaar voor oxidatie en inklinking bij verdroging.

De werken dienen gefaseerd uitgevoerd te worden door gebrek aan financiële middelen bij De Vlaamse Waterweg en duren daarom zo lang. Het Bekkenbestuur van de Brugse Polders pleit om samen naar oplossingen te zoeken.

OPMAAK GEWESTELIJK RUP OPHEFFEN RESERVATIESTROKEN SCHIPDONKKANAAL

Langs het kanaal is een reservatiestrook afgebakend voor eventuele verbreding en opwaardering van het kanaal op lange termijn i.f.v. het verbeteren van de binnenvaartontsluiting van de haven van Zeebrugge (project Seine-Schelde West). De Vlaamse regering heeft in 2022 de verbreding van het Schipdonkkanaal tussen Deinze en Zeebrugge definitief afgeblazen. Verschillende belanghebbenden vonden de verbreding een aanslag op de landbouw en de plaatselijke natuur. Daarmee komt een einde aan jarenlange onzekerheid voor omwonenden. De beslissing hangt samen met een principessaakkoord dat met Nederland gesloten is over de zogenaamde estuaire vaart. Daardoor wordt het mogelijk voor speciale binnenschepen om via de Scheldemonding en de Noordzee, Zeebrugge te bereiken.

Het Departement Omgeving heeft in 2023 het planproces opgestart om **de reservatiestrook** te schrappen. Op 14 juli 2023 keurde de Vlaamse Regering de startnota goed (doelstellingen, alternatieven en onderzoek naar milieueffecten). Een publieke raadpleging volgde van 12.09.2023 t.e.m. 10.11.2023. Begin 2024 werd het (voor)ontwerp GRUP opgemaakt waarbij aangeduid is welke bestemming aan de stroken gegeven worden. Inrichtingsalternatieven kunnen van elkaar verschillen naargelang de focus op bepaalde functies op het Schipdonkkanaal en/of in de omgeving ervan: waterbeheersing, recreatie, versterken en verbeteren van de natuurverbinding,

versterken en verbeteren van het functioneel fietsverkeer of een combinatie van verschillende focus elementen.

EEN DROOGTE- EN HEMELWATERPLAN VOOR MALDEGEM

In 2021 werkte de gemeente Maldegem in samenwerking met de stakeholders een hemelwater- en droogteplan af. Overal op openbaar domein zal de gemeente maximaal inzetten op **ontharding en infiltratie**. De mogelijkheden voor **blauwgroene assen** en extra **bufferzones voor water** worden onderzocht.

GTO Ede

Het bekkensecretariaat bracht begin 2025 alle partners rond de tafel om een verbetering van de waterkwaliteit binnen het afstroomgebied van de Ede te bewerkstelligen. Waterkwaliteit, vervuilingdrukken, saneringsinfrastructuur en knelpunten worden in kaart gebracht.

HET ENGAGEMENT VAN DE PARTNERS

Waar staan we ?

De waterkwaliteit van het Schipdonkkanaal is de laatste jaren verbeterd. De reductiedoelen voor stikstof zijn gehaald. De landbouwsector dient wel nog een grote bijdrage te leveren in het reductiedoel voor fosfor.

Het afstroomgebied van de Ede hinkt achterop qua waterkwaliteit. De gemeente Maldegem heeft een zuiveringsgraad van zo'n 75% (april 2022) wat onder het Vlaamse gemiddelde ligt (86,0%). Opgeloste zuurstof, geleidbaarheid en de fosforparameters scoren niet goed. Nitraat scoort hier ontoereikend en totaal stikstof matig. Dit is wel een totaal ander beeld dan bijvoorbeeld de kustpolders die goed scoren voor de stikstofparameters.

Er zijn veel intensieve landbouwactiviteiten aanwezig wat zich vertaalt in de slechtst scorende MAP-punten binnen het bekken van de Brugse Polders. Het MAP-meetpunt op de Biestwatergang in Maldegem heeft de grootste overschrijding. In sommige jaren ligt dit boven de 100 mg/l nitraat, wat echt zeer veel is. In het MAP7 werd deze regio dan ook in gebiedstype 3 ingedeeld met strengere mestreductie en bijkomende maatregelen tot gevolg (vanggewassen, beschermingsstroken langs de waterloop). Verder onderzoek naar de slecht scorende MAP-meetpunten is nodig. De weersomstandigheden (droog/nat) hebben wellicht ook een impact.

Het generieke landbouwbeleid voor een optimale bemesting en gewasbeschermingsmiddelen gebruik is een grote uitdaging voor dit afstroomgebied met naast akker- en veeteelt ook een belangrijk aandeel sier- en bosboomteelt.

Qua biologische kwaliteit scoort de Ede wel behoorlijk goed. Enkel het visbestand hinkt nog achterop. Ook de structuurkenmerken van de waterloop kunnen nog verbeterd worden. De waterbodembodem is niet verontreinigd en dat zien we niet zo vaak.

Een aantal belangrijke saneringsprojecten zijn recent uitgevoerd of in uitvoering:

- Eind april 2025 zijn de werken gefinaliseerd van het bovengemeentelijke project 23150 Sanering afvalwater Vossenhol, gekoppeld aan het gemeentelijk aandeel dat werd gesubsidieerd door VMM (O218091 Sanering groene clusters Vossenhol). Het afvalwater van 425 inwoners wordt op deze manier bijkomend aangesloten op de RWZI Maldegem. De werken zullen de waterkwaliteit verbeteren op de Meerschootbeek en Biestwatergang en uiteindelijk op de Ede zelf.
- In maart 2024 zijn de werken beëindigd van het bovengemeentelijke project 22430_Sanering Begijnwatergang fase 2 (Molenberg - Korte Rapenburgstraat

- Kwezelweg - Noordstraat). Aan dit project is ook een gemeentelijk aandeel gekoppeld dat wordt gesubsidieerd door VMM (O214014_Sanering Begijnwatergang fase 2: Molenberg - Korte Rapenburgstraat - Kwezelweg (SPAM 9)). Het afvalwater van 130 inwoners wordt op deze manier bijkomend aangesloten op de RWZI Maldegem. De werken passen in de verdere sanering van de Begijnwatergang.

- In maart 2023 zijn de werken gestart om de bedrijvenzone Krommewege te voorzien van een gescheiden stelsel. Deze door de VMM gesubsidieerde werken zullen enkele jaren duren en worden in verschillende fasen uitgevoerd. Het project zal een belangrijk effect hebben op de overstortwerking naar de Ede.
- Bijna alle prioritaire IBA's in Maldegem zijn geplaatst. In het waterlichaam van het Afleidingskanaal van de Leie II (deel Brugse Polders) waartoe de Ede behoort zijn liefst 87% van de te plaatsen IBA's ondertussen geïnstalleerd.

Wat staat er te gebeuren ?

➤ Optimalisatie en verdere uitbouw van de waterzuiveringsinfrastructuur

Er dienen nog heel wat groene clusters gesaneerd te worden, samen zo'n **2716 IE** (zie zoneringsplan). Er zitten een paar grote saneringsprojecten in de pipeline zoals de sanering van de Urselweg (en zijstraten). In de komende jaren mag men nog een verdere kwaliteitsverbetering van de Ede verwachten.

De RWZI van Maldegem is één van de meest verdunde installaties in Vlaanderen. De verdunning zal verbeteren door het bedrijventerrein Krommewege af te koppelen (tevens hét vuilste overstort !) en met de bijkomende aansluiting van Middelburg maar zal zeker nog niet opgelost zijn.

Aquafin zal bijkomend een aantal overstorten bemeten. 8 van de 9 meetposten zijn reeds geïnstalleerd. Het overstort aan de Krommewege zal volledig kortgesloten worden.

➡ **Wegwerken vismigratieknelpunt**

Het kanaal heeft een vrij omvangrijk visbestand en is een belangrijke intrekroute voor glasaal in Vlaanderen. Door toepassing van omgekeerd spuibeheer in Zeebrugge kan de glasaalinstroom fors toenemen. Hierbij wordt de geleidbaarheid continu gemonitord. De sluis Balgerhoeke is een prioritair op te lossen vismigratieknelpunt. De Vlaamse Waterweg onderzoekt de mogelijkheden voor het vispasseerbaar maken van de sluis te Balgerhoeke op het Schipdonkkanaal ([actie 8A E 0398](#)).

! De Ede watert af vanuit de regio Oedelem, Sijsle richting het Schipdonkkanaal. Momenteel is er 1,5m verval door de lage waterstand van het Schipdonkkanaal. Hierdoor is er geen vismigratie mogelijk (actie voor SGBP4 ?).

➡ **Ecohydrologische optimalisatie en oeverherstel aan enkele beken in de omgeving van Drongengoed**

Het Agentschap voor Natuur en Bos wil secties van enkele onbevaarbare waterlopen in de omgeving van het Drongengoed (Aalter-Maldegem) ecologisch inrichten en de waterafvoer vertragen. Het gaat in principe over kleinschalige ingrepen aan de beek van de Vijverbeek, Gottebeek en Splenterbeek. De studie is (mei 2025) volop lopende en wordt mee opgevolgd door de dienst waterlopen van de provincie Oost-Vlaanderen. In een later stadium of na uitvoering lijkt het ANB een goed idee om hier als voorbeeldprojecten aandacht aan te geven via oa. de bekkenwerking. Dit om meer waterloopbeheerders warm te maken om dergelijke ingrepen te doen.

➡ **Hemelwater- en droogteplannen (HWDP) en klimaatadaptatieplannen (KAP)**

Deze plannen geven o.a. verdere invulling aan het bovenstrooms vasthouden en vertraagd afvoeren van water en er wordt volop ingezet op ontharding.

Enkele voorbeelden van acties in de gemeente Maldegem:

INZETTEN OP BRONGERICHTE MAATREGELEN OM WATEROVERLAST IN MALDEGEM TE VOORKOMEN

Om de afstroom van hemelwater tot een minimum te beperken zal het nodig zijn in te zetten op bronmaatregelen, die het water zoveel mogelijk vasthouden en vertragen. Om het centrum van Kleit te ontlasten, voorziet de gemeente op termijn een aantal buffergrachten in of parallel aan de buitenste straten. Waar mogelijk wordt het water zoveel mogelijk rond het centrum gestuurd. Om de zone rond Adegem Industrie te ontlasten, zijn er een aantal extra bufferbekkens voorzien die zowel de afstroom van verhard terrein als onverhard terrein zullen opvangen.

Groenblauwe parels in MALDEGEM

De gemeente Maldegem zal op de drie locaties meer dan 2255 m² ontharden. Bovendien gaat heel wat aandacht naar watercaptatie en -infiltratie door ruimte te geven aan grachten, waterlopen open te leggen en natuurlijke overstromingsbekken of overstroombare poelen aan te leggen. Het bestuur koos bewust voor drie locaties in verschillende woonkernen om eveneens meer water- en groenbeleving te creëren. Dit project kwam tot stand met de steun van het Departement Omgeving. De werken zijn in 2024 gestart.

Kanaal Gent-Oostende

DE TOESTAND DIE WE WILLEN BEREIKEN

waterkwaliteit

Het Kanaal Gent-Oostende is een aandachtsgebied klasse 5. Het gebied heeft de goede ecologische toestand niet bereikt in 2033, maar er is wel potentieel voor een sterke vooruitgang (dankzij win-wins met andere waterdoelstellingen, aanwezigheid lokale waardevolle OWLn). De toevoer van Leiewater via het Afleidingskanaal van de Leie bepaalt voor een groot deel de waterkwaliteit van het Kanaal Gent-Oostende.

wateroverlast

Het bekendste zicht van het kanaal is wellicht de keerstuw in Beernem die Brugge beschermt tegen overstromingen. Enkele zeer laaggelegen afwateringsgebieden binnen de polders kunnen enkel via bemaling met grote vazelgemalen (De Katte, De Stegere en Kwetshage-Paddegat) water afvoeren naar het kanaalpand Brugge-Oostende en zo naar zee. Een goedwerkende en gemoderniseerde peilinfrastructuur in dit gebied is heel belangrijk, inclusief de mogelijkheid tot visvriendelijke stuwen of vispassages. Voor het natuurgebied de Schobbejak willen we een meer natuurgericht waterpeilbeheer mogelijk maken.

Het stelsel van de Jabbeekse beek die het oppervlaktewater van de hoger gelegen zandgronden ten zuiden van Jabbeke gravitair afvoert naar het Kanaal Brugge-Oostende, kampt regelmatig met wateroverlast. Vooral landbouwgronden overstroomd maar soms ook serres en bedrijfsgebouwen. Het bos- en natuurgebied Vloethemveld vormt een belangrijk retentiegebied dat we willen vrijwaren.

watertekort

Het Kanaal Gent-Oostende is de slagader van het bekken van de Brugse Polders en heeft vele functies: waterafvoer, scheepvaart, recreatie, bevoeiing van de polders bij droogte en sedert 2020 ook drinkwaterwinning. Het kanaal wordt gevoed door toevoer van Leiewater en door zijn zijwaterlopen. We willen een maximale, continue waterbeschikbaarheid bekomen voor alle sectoren. Het [afwegingskader prioritair watergebruik tijdens droogte](#) is een hulpmiddel voor beslissingsnemers om tijdens periodes van extreme droogte en dreigende waterschaarste doordachte en wetenschappelijk onderbouwde maatregelen te nemen om de kans op waterschaarste en de gevolgen ervan te beperken.

In de bemalingsgebieden (pand Brugge-Oostende) komt waardevolle natuur voor zoals de Meetkerkse Moeren, de Schorreweide, 't Pompje en de Schobbejak. Door de steeds droger wordende zomers dreigen deze verder te verdrogen. De komende jaren moet ingezet worden op het nat houden of bijkomend vernatten van deze gebieden, met tegelijk aandacht houden voor het vrijwaren van ruimte voor water indien er overlastepisodes voorspeld worden. Voor 't Pompje werd reeds een oplossing uitgewerkt nl. water vanuit het Noordgeleed wordt in het gebied gepompt over een inlaatuivering (vloeirietveld). Ook de Leiemeersen (vallei van de Zuidleie), de Assebroekse meersen, Vloethemveld en de Kraenepoel zijn eveneens ecologisch zeer waardevolle kernen die niet mogen verdrogen.

Bij langdurige droogte is er de noodzaak om water uit het Kanaal Gent-Oostende te capteren voor land- en tuinbouwdoeleinden. We wensen een optimaal captatiebeleid in functie van noodzakelijke minimumpeilen voor de scheepvaart en de veiligheid van de waterweginfrastructuur.

Het [water uit bevaarbare waterlopen](#) mag gebruikt worden mits een melding of vergunning en gebeurt sinds 2019 op vaste [watercaptatielocaties](#). Om water te onttrekken uit onbevaarbare waterlopen en publieke grachten moet een onttrekkingsticket aangevraagd worden op het [e-loket wateronttrekking](#).

Scheepvaart

Het kanaal Gent-Oostende is een belangrijke schakel in het netwerk van Seine Schelde Vlaanderen en vormt de poort naar de zeehavens van Zeebrugge en Oostende. We willen hedendaagse en grotere binnenvaartschepen een betere toegang verlenen en hiertoe dient het kanaal gemoderniseerd worden. De grootste uitdaging op het kanaal is de omgeving van Brugge. Waar mogelijk worden bijkomende kansen gecreëerd voor fauna en flora zoals extra paaipplaatsen en natte natuur.

waterbeleving

De kanalen zijn vandaag reeds een trekpleister voor heel wat recreatie: o.a. kajak, pleziervaart, fietsen en/of wandelen langs de jaagpaden. De Vlaamse Waterweg maakte in 2022 een [visienota](#) op m.b.t. recreatie op de Vlaamse waterwegen. Multifunctionaliteit en het verbeteren van de recreatieve mogelijkheden staan voorop.

Binnen het afstroomgebied van de Jabbeekse Beek ligt het Vloethemveld dat we op de kaart willen zetten als plattelandsregio en als nieuwe groenpool in het Brugse Ommeland. Via het landinrichtingsproject wordt er heel wat geïnvesteerd in natuur en waterbeleving.

**Meer info: bekken-specifiek deel
bekken van de Brugse Polders**

SAMEN WERKEN WE AAN WATER

WATER-LAND-SCHAP BEVERHOUTSVELD (ZIE OOK AFSTROOMGEBIED ZUIDERVAARTJE)

Het Beverhoutsveld is een typisch drevenlandschap, op de grens van Beernem, Oostkamp en Brugge. Het landbouwgebied wordt gekenmerkt door een nat, overstroombaar gedeelte in de noordelijke helft (paalt aan de Assebroekse meersen) en een droog, zanderig gedeelte in de zuidelijk helft. Het noordelijk gebied met als hoofdwaterloop het Sint-Trudoledeken watert af naar het Zuidervaartje.

Het middengebied wordt ontwatert via de Hoofdsloot, die op zijn beurt uitmondt in het kanaal Gent-Brugge en ook het meest zuidelijke gebied van de Geuzenbeek en de Zuiddambeek stroomt af naar het kanaal Gent-Oostende.

Momenteel staan er geen stuwen op de waterlopen binnen het Beverhoutsveld en is er een zeer beperkte buffering en infiltratiecapaciteit. Via het project zullen er 15 stuwen geplaatst worden (10 in het afstroomgebied Hoofdsloot / Sint-Trudoledeken, en 5 in het afstroomgebied van de Zuiddambeek).

Het project onder coördinatie van de provincie West-Vlaanderen zet in op extra waterinfiltratie door te snelle afstroom te beperken en het verbeteren van de bodemkwaliteit. Het Beverhoutsveld wordt een modelgebied waar alle belanghebbenden samen aan de slag gaan om een duurzaam beheer uit te werken en waar de Blue Deal in de praktijk wordt omgezet.

De partners engageren zich tot volgende doelstellingen:

- optimaliseren van het watersysteem van het Beverhoutsveld
- verbeteren van de waterkwaliteit
- toekomstbestendige verdienmodellen voor land- en tuinbouw
- werken aan bodemoptimalisatie
- opwaardering van het landschap en natuurontwikkeling
- duurzame energieproductie ingebed in het landschap.

<https://www.vlm.be/nl/projecten/vlm-projecten/waterlandschap>

WATER-LAND-SCHAP MEXICEAU

Mexiceau is een 11 ha groot domein, eigendom van Curando vzw, gelegen tussen de Mexicostraat en de Hoornstraat in Beernem. Het terrein is een voormalige brownfield en omvat twee zandwinningsputten, waarvan één deels werd opgevuld. Bedoeling is om het gehele terrein landschappelijk op te waarderen en voor het publiek open te stellen. De vijvers worden natuurtechnisch heringericht en moeten ook als waterbuffer kunnen worden ingezet, onder meer voor de lokale (bio)landbouwer. Verschillende betrokkenen en omwonenden werken hier samen in een co-creatief project. Het Regionaal Landschap Houtland & Polders staat in voor streekeigen beplanting, de aanleg van natuurlijke oevers, bloemenrijke graslanden, een vlinderheuvel en een natuurbelevingspad. Dit project wordt mogelijk gemaakt met Blue Deal middelen en met de steun van LEADER. Uitvoering: 2024-2025.

LEADER-PROJECT HOF VAN STRAETEN

Het Hof van Straeten project in Varsenare beoogt de transformatie van het historische kasteeldomein tot een veerkrachtig, inclusief en innovatief landschap met een dynamisch watersysteem waardoor wateroverlast gebufferd wordt en water aangevuld wordt in tijden van droogte. Met een verbindend wandelpad langs een publiek zichtbaar voedselbos en door het domeinbos met inheemse bomen, streeft het project naar ecologische duurzaamheid, waterbeheer en gemeenschapsbetrokkenheid. De diverse elementen worden zorgvuldig geïntegreerd om een holistische omgeving te creëren die zowel het water, de natuur als de lokale gemeenschap ten goede komt waarbij een samenwerking tot stand komt tussen promotor, copromotor en partners: Regionaal Landschap Houtland & Polders, Hof Van Straeten nv, Hogeschool Gent en De Nieuwe Polder van Blankenberge. Het betreft een LEADER-project dat opgenomen is in de Blue Deal.

Voor het luik waterbuffer wordt er voornamelijk ingezet op de bestaande vijvers en walgracht. Deze zullen vergroot en geruimd worden. Er zullen knijpconstructies geplaatst worden om vertraagde afvoer te voorzien naar de Tollenaarsbeek (afstroomgebied Kwetslage-Paddegat, kanaal Brugge-Oostende). **Uitvoering vanaf 2025.**

LANDINRICHTINGSPROJECT VAN HET VELDGEBIED BRUGGE – INRICHTINGSPLAN MOUBEK VLOETHEMVELD

In het inrichtingsplan Moubek-Vloethemveld werden een hele reeks maatregelen opgenomen voor de verdere inrichting en uitbouw van het bos- en natuurgebied. De uitvoering ervan gebeurt door verschillende projectpartners. Ook enkele watergerelateerde acties waaronder waterberging (nieuwe grachten met brede,

zachthellende oevers, laantjes) en meer natte natuur zijn in het plan opgenomen. De webpagina [Vloethemveld](#) van de VM geeft u een bloemlezing van wat nog op de planning staat en wat er intussen al gerealiseerd werd.

NATUURHERSTEL IN DE ASSEBROEKSE MEERSEN VIA LANDINRICHTING (LIP GROENE FIETSGORDEL)

Een netwerk van beken, sloten en grachten zorgt voor de waterbeheersing in het gebied van de Assebroekse meersen. Door de lage ligging en de toeloop van een aantal beken was het meersengebied van nature een nat en moerassig hooilandgebied. In de loop der tijden werd ernaar gestreefd het gebied geschikter te maken voor agrarisch gebruik. Er werd een kunstmatig ontwateringssysteem aangelegd met als belangrijkste as de Hoofdsloot. Die watert met een bemalingsstation uit in het kanaal Gent-Brugge. Het Sint-Trudoledeken werd bedijkt en zorgt alleen nog voor doorvoer van het water van Ryckvelde en Oedelem. Het loost zijn water in het Zuidervaartje en neemt zelf geen water meer op uit het meersengebied. In normale opstandigheden is er geen contact tussen het St. Trudoledeken en de Hoofdsloot. De Hellepoelbeek ontvangt nog afvalwater afkomstig van een wasserij in Oedelem die uitmondt in het St. Trudoledeken. Sedert 2009 is er een vaste overloop tussen de Hellepoelbeek en de publieke gracht WO.8.11.1. Bij hoge watertoestand kan het water van de Hellepoelbeek afvloeien naar de Hoofdsloot en dus zorgen voor een lichte vervuiling.

Nu staan het behoud en het versterken van de ecologisch zeer waardevolle graslanden en het overstroombaar karakter van de Assebroekse meersen voorop. Het eerste deel van de inrichtingswerken in de [Assebroekse meersen](#) met als doel het realiseren van dotterbloemgrasland is afgerond. Daarvoor moeten de meersen in de zomer natter zijn dan het geval was. Tegelijk is het de bedoeling om de meersen nog meer dan vroeger als waterbuffer in te richten. Zo vermindert het risico op wateroverlast in de Groene Wijk in Assebroek en in de wijken bij Steenbrugge. Vanaf september 2022 werd deel 2 aangevat:

- De archeologische site van een oud waterkasteel wordt als bezoekerspunt ingericht. Vier vroegere grote ronde grachten worden terug zichtbaar gemaakt. Er wordt een nieuw wandelpad met uitkijkpunt aangelegd. Door de beschermde status staan de werken onder constante archeologische begeleiding. Omwille van de zeer kwetsbare bodem (veen) mag enkel gewerkt worden met machines met zeer lage bodemdruk in droge periodes.
- Naast de Groene Wijk komen er ingrepen om wateroverlast tegen te gaan. Er komt een dijk met wandelpad.

- Op enkele weides worden vroegere laantjes opnieuw uitgegraven, zodat er meer water in komt te staan en enkele grachten krijgen een nieuw profiel.
- In de oostelijke zone lag vroeger een brug over het Sint-Trudoledেকে. De brug wordt opnieuw aangelegd en zal in een latere fase opgenomen worden in een ruit- en menroute.

De afwerking was gepland in het najaar van 2023 maar liep vertraging op door de natte weersomstandigheden. De overvloedige regen van eind 2023 – begin 2024 toonde aan dat er nu al meer water in het gebied opgevangen kan worden. De werken werden in 2024 gefinaliseerd.

NATUURINRICHTINGSPROJECT DE KRAENEPOEL

Opwaarts binnen het afstroomgebied in Aalter bevindt zich de Kraenepoel. De vijver en de omgeving van de Markettebossen zijn gelegen binnen Habitatrichtlijngebied en beschermd als landschap. Er werd in het verleden een landschapbeheerplan opgemaakt voor de Kraenepoel (er is voorlopig geen natuurbeheerplan). De Vlaamse minister bevoegd voor natuurbehoud heeft in 2021 een [natuurinrichtingsproject](#) ingesteld. ANB en VLM werken samen de plannen uit.

Naast natuurinrichting dient er ook verder werk gemaakt te worden van het verbeteren van de waterkwaliteit van de toevoerwaterlopen zoals het Bloembeekskan en de langsgrachten van de E40 ([actie 4B I 0027](#)). Hiertoe zal een constructed wetland met ijzerzandfilter aangelegd worden. Ook het overstort (Grote Ganzenplas) blijft een groot knelpunt en dient gesaneerd te worden ([actie 4B D 0259](#)). Voor een optimaal beheer van de Kraenepoel en de ontwikkeling van waterplanten is een éénmalige sedimentruiming en een periodieke (om de 3 jaar) drooglegging noodzakelijk ([actiefiche 4B D 0256](#)). Bij de éénmalige inrichtingswerken zal ANB een sedimentruiming uitvoeren in 2025 of 2026, daarna moet de poel om de 3 jaar drooggelegd worden (waarmee ook sediment afgevoerd wordt en deels mineraliseert). Na verloop van de tijd kan de frequentie van drooglegging eventueel aangepast worden (naar om de 6 jaar).

Het openbaar onderzoek liep van 23 juni tot 22 juli 2022 en er kwamen heel wat bezwaren binnen. Uiteindelijk werd in 2023 een consensus bereikt met alle partners over het peilregime en de Kraenepoel iedere 3 tot 6 jaar te ledigen.

Op 31 januari 2024 stelde de Vlaamse minister van Omgeving de maatregelen en modaliteiten van het natuurinrichtingsproject vast en maakte in het totaal 2.200.000 euro vrij voor de voorbereiding en uitvoering van de inrichtingsmaatregelen. Hiermee werd het startsein gegeven voor een reeks van werken die zowel de natuur, het landschap als de recreatie ten goede zullen komen. Eerst volgt nu nog verder onderzoek, de opmaak van de technische plannen en de aanvraag van nodige vergunningen. Als alles volgens plan verloopt dan zal de uitvoering van de werken starten in 2027.

↪ www.vlm.be/kraenepoel

↪ www.vlm.be/Aquatuur

↪ [reportage Focus](#)

HET ENGAGEMENT VAN DE PARTNERS

❖ WATERKWALITEIT

Hoe ver staan we ?

De **toevoer van Leiewater** bepaalt voor een groot deel de waterkwaliteit van het Kanaal Gent-Oostende. Totaal fosfor is de belangrijkste knelpuntparameter. De overige fysicochemische parameters scoren matig tot goed. De ecologische kwaliteit is globaal slecht te wijten aan de **slechte score voor de macro-invertebraten en de hydromorfologie**. De impact van huishoudelijk afvalwater is de laatste jaren sterk afgenomen doch de grote waterzuiveringsinstallaties (Aalter, Jabbeke en Oostende) zorgen nu voor een grote restvervuiling op het kanaal vooral voor de parameters CZV en totaal fosfor (ongeveer de helft van de totale vervuilingdruk). De stikstofvracht komt voornamelijk van diffuse verontreiniging vanuit de omliggende landbouwgebieden. Ook overschrijdingen van gewasbeschermingsmiddelen worden in het kanaalwater aangetroffen.

Het visbestand is matig en nam dankzij de open verbindingen met zijwaterlopen van een betere waterkwaliteit toe. Binnen dit afstroomgebied liggen namelijk de “topwaterlopen” van het bekken van de Brugse Polders: de Bornebeek en de Merlebeek welke afwateren naar het kanaal. Op het bovenstroomse gedeelte van de Bornebeek zijn er geen lozingen meer en de beek wordt natuurvriendelijk beheerd. Het wettelijk beschermd Bermpje weerspiegelt de goede ecologische kwaliteit. In de naburige Merlebeek zijn eveneens populaties van het Bermpje aanwezig.

Een bijkomende uitdaging vormen **cyanobacteriën** (of blauwalgen) in warme, droge perioden onder invloed van te veel voedingsstoffen (fosfor en stikstof) in het water. Deze verstoren het natuurlijk evenwicht in het water (algenbloei) en produceren bij afsterven toxines. Deze zijn schadelijk voor mens en dier, waardoor waterrecreatie in deze periodes wordt verboden.

Wat staat er te gebeuren ?

De reductiedoelstelling voor stikstof bedraagt zo'n 136.250 kg (1/3 totale emissievracht). De sector landbouw dient de grootste bijdrage te leveren (58%) gevolgd door de huishoudens (27%). Voor fosfor dienen we een reductie van 6.860 kg te realiseren waarin de sector landbouw een bijdrage moet leveren van 69%, gevolgd door de huishoudens met 26%. Het generieke landbouwbeleid (GLB en MAP) vormt dus een zeer belangrijke basis voor de verdere verbetering van de waterkwaliteit.

➡ **Optimalisatie en verdere uitbouw van de waterzuiveringsinfrastructuur**

In de poldergebieden die afstromen naar het pand Brugge-Oostende zijn het vooral nog IBA's die geplaatst moeten worden. In het totale stroomgebied van het Kanaal Gent-Oostende zijn eind 2022 ongeveer 11% van de te plaatsen IBA's effectief geïnstalleerd. In de gebieden ten zuiden van Brugge dienen er nog veel groene clusters gesaneerd te worden (regio Beernem, Aalter).

De waterkwaliteit binnen de Assebroekse meersen voldoet nog niet aan de goede toestand maar naar de toekomst toe zullen de nutriënten stelselmatig verder dalen door de verdere sanering van de huishoudelijke lozingen in Sijsele, Beernem en Oedelem.

Als belangrijkste lopende riolerings- en collectorwerken kunnen vermeld worden:

- Sanering Akker- en Beverhoutsveldstraat (Beernem) (gemeentelijke gesubsidieerde en bovengemeentelijke werken): sanering van meer 600 IE door aanleg van een gescheiden rioolstelsel met aansluiting van het afvalwater op de RWZI's van Brugge en Beernem. De werken zijn gestart eind augustus 2024 en duren tot de zomer van 2027.
- Sanering Stationsbuurt Sint-Maria-Aalter (gemeentelijke en bovengemeentelijke werken): sanering van 350 inwoners door aanleg van een gescheiden rioolstelsel en aansluiting van het afvalwater op de KWZI Sint-Maria-Aalter (uitgevoerd op 7 juli 2023).
- Aansluiting Zuiddamme (Beernem): sanering van 130 inwoners door aanleg van een gescheiden gemeentelijke en bovengemeentelijk rioolstelsel en aansluiting van het afvalwater op de RWZI Beernem (uitgevoerd medio april 2025).

Binnen het **WLS Beverhoutsveld** focust de **werkgroep waterkwaliteit** zich op het aanpakken van de verdunningsknelpunten op de riolering, de problematische overstorten en de verdere uitrol van het IBA-beleid. De aanleg van IBA's kan door het Waterlandschapsproject worden gesteund (zowel prioritaire als niet-prioritaire IBA's). De uitbouw is lopende: status Beernem: 5/19 gerealiseerd; status Oostkamp: 7/18.

Aquafin en Beernem onderzoeken samen de problematische overstorten:

- een muurtje in blinde put plaatsen zodat het water trager naar de riolering stroomt (Beernemstraat);
- een gracht terug openleggen in de Parochieweg;
- regenwater afkoppelen van het gemengd stelsel (Kleiputstraat + Lindemeers);
- stuw plaatsen in de Beekstraat.

Deze ingrepen worden verder uitgewerkt en ter goedkeuring op het schepencollege van Beernem voorgelegd. Timing uitvoering: februari 2026.

➡ **Slibruiming Waterloop zonder naam in Jabbeke**

De VMM voerde in het voorjaar van 2023 een slibuiming uit op de waterloop zonder naam in Jabbeke (t.h.v. Vaartdijk-Zuid - Stationsstraat). Gemiddeld zat er 35 cm slib in de waterloop die de waterdoorgang sterk belemmerde waardoor het water opgestuwd werd. Er werd in totaal 1.042 m³ niet verontreinigd slib verwijderd.

➡ **Oplossen vismigratieknelpunten**

De Vlaamse Waterweg voert onderzoek uit naar de vispasseerbaarheid ter hoogte van de Guldenvliesstuw en Keizerinnenstuw in Brugge. Dit zal afhankelijk zijn van het project van de doortocht Brugge.

❖ **WATERSCHAARSTE & WATEROVERLAST**

Waar staan we ?

In de bemalingsgebieden van het kanaal (pand Brugge-Oostende) komt waardevolle natuur voor zoals de Meetkerkse Moeren, de Schorreweide, het 't Pompje en de Schobbejak. Door de steeds droger wordende zomers dreigen deze verder te verdrogen. De komende jaren moet ingezet worden op het nat houden of bijkomend vernatten van deze gebieden, met tegelijk aandacht houden voor het vrijwaren van ruimte voor water indien er overlastepisodes voorspeld worden. Voor 't Pompje werd reeds een oplossing uitgewerkt nl. effluentwater van de KWZI Vlissegem wordt in het gebied gepompt. Ook de Leiemeersen (vallei van de Zuidleie), de Assebroekse meersen, Vloethemveld en de Kraenepoel zijn ecologisch zeer waardevolle kernen die niet mogen verdrogen. Blue Deal acties helpen om waterschaarste en droogte te voorkomen door het watersysteem te versterken of het watergebruik aan te pakken.

Bij langdurige droogte is er de noodzaak om water uit het Kanaal Gent-Oostende te capteren voor land- en tuinbouwdoeleinden. Het [water uit bevaarbare waterlopen](#) mag gebruikt worden mits een melding of vergunning en gebeurt sinds 2019 op vaste [watercaptatielocaties](#). Om water te onttrekken uit onbevaarbare waterlopen en publieke grachten moet een onttrekkingsticket aangevraagd worden op het [e-loket wateronttrekking](#).

➡ **Aanleg van een veldvijver en herstel van grachtjes versterken de natte natuur in Vloethemveld**

In 2022 heeft ANB meer natte natuur gecreëerd in het Vloethemveld. Er werd een veldvijver van ongeveer 1,5 hectare groot aangelegd die heel wat extra water kan bufferen. In de omliggende weide werden de oude laantjes weer hersteld. Dat komt niet

enkel de waterhuishouding ten goede, maar door de zachte hellingen van de laantjes stijgt ook de natuurwaarde. Het project vormt een onderdeel van het landinrichtingsplan MoubEEK-Vloethemveld van de VLM.

Wat staat er te gebeuren ?

➡ Creëren van een klimaatbuffer in het Beverhoutsveld (WLS)

De functies die we willen combineren in de klimaatbuffer zijn o.a. water vasthouden, koolstofopslag, bescherming van de veenlaag, waterzuivering. Het verhogen van de grondwatertafel zal een gunstig effect hebben op de aanpalende akkers en een buffer zijn voor drogere periodes. De zone voor het creëren van de klimaatbuffer situeert zich langs het laaggelegen gebied rondom de Hoofdsloot t.h.v. de Boatsdreef en de Veldkapellestraat. Daarnaast kan de Hoofdsloot een ander profiel krijgen en kan de zone deels geplagd en deels beplant worden.

Uit het grondwatermodel dat IMDC opstelde voor het WLS project Beverhoutsveld, bleek echter dat de gemodelleerde grondwaterstand in de zone van de klimaatbuffer jaarrond vrij ondiep zit en fluctueert tussen 0 en 1 meter onder het maaiveld. Extra infiltratie en het aanrijken van de grondwatertafel heeft weinig meerwaarde op die locatie. Als alternatieve maatregel werd gekozen voor een schuinere oever langs de Hoofdsloot om het water te vertragen en de bergingscapaciteit te verhogen. De opmaak van de omgevingsvergunning voor dit ontwerp is in afrondingsfase.

➡ Herstel Natura 2000 gebied in het Beverhoutsveld (WLS)

Het voorgestelde ontwerp omvat:

- De aanleg van een centrale depressie met als doel een permanente waterpartij te creëren. De oppervlakte van de permanente waterpartij bedraagt in de huidige toestand 0,2 ha. Vermoedelijk was de zone vroeger een grote vijver/veldvijver/ven. Om permanent waterhoudend te zijn dient de depressie op haar diepste punt te worden uitgegraven tot een diepte van $\pm 1,90$ m onder maaiveld (50 cm dieper dan de zomergrondwaterstand) - in het centraal gedeelte. De oevers worden flauw aangelegd. Na uitvoering van de werken zal de centrale depressie in wintertoestand een oppervlakte van ± 1 ha hebben en 0,5 ha in zomertoestand.
- Een wandelpad aan de Kasteelhoek.
- Twee zones voor de aanleg van een niet-permanente poel. Deze oppervlakten worden uitgegraven tot 50 cm onder het maaiveld. De mogelijkheid om een duiker te plaatsen wordt onderzocht, zodat de instroom van nutriëntenrijk water uit de baangracht vermeden wordt.

Afdammen van interne grachten zodat de instroom van nutriëntenrijk water uit de baangracht vermeden wordt. De nutriëntenarme grond wordt verwerkt in het Natura2000 gebied zelf. De teelaarde wordt aangeboden aan geïnteresseerde landbouwers.

De kapvergunning voor het verwijderen van de bomen in Natura2000-gebied die ongelukkig staan voor het uitgraven van de veldvijver werd verleend. Project is aanbesteed, werken starten na het bouwverlof 2025.

➡ Natuurtechnische inrichting van waterlopen in het Beverhoutsveld en opwaardering van veedrinkpoelen (WLS)

Binnen het WLS project Beverhoutsveld werden verschillende types herprofileringen (plas-dras, flauwe talud,) uitgewerkt voor een 5- tal locaties aan waterlopen:

- aanleg van een drasberm op de linkeroever van de Hoofdsloot, stroomopwaarts de Lekkerdreef;
- aanleg van een flauwe oever langs de linkeroever van waterloop WO.812;
- aanleg van een drasberm aan de Zuiddambeek, stroomafwaarts de Rokersdreef;
- aanleg van een flauwe oever langs de rechteroever van de Zuiddambeek;
- het verwijderen van de overwallen langs enerzijds de Zuiddambeek en anderzijds de poldergracht WO.12.3.

Het Regionaal landschap detecteerde 28 veedrinkpoelen in het Beverhoutsveld en schreef de betrokken landbouwers aan. Slechts één landbouwer die 3 poelen bezit, reageerde. Een poel is in slechte staat en zal worden hersteld.

➡ Water ophouden in het Beverhoutsveld (WLS)

Om het water langer op te houden en te voorkomen dat intermediaire waterlopen droogvallen, zullen in het gebied een aantal stuwtjes die vispasseerbaar zijn, geplaatst worden (zie ook gebied Zuidervaatje). Er worden 5 stuwen in het deelstroomgebied van de Hoofdsloot en 5 stuwen in het deelstroomgebied van de Zuiddambeek en de Geuzenbeek voorzien.

➡ Omvorming klassieke naar peilgestuurde drainage in het Beverhoutsveld (WLS)

Inagro ging bij een aantal geïnteresseerde landbouwers langs om na te gaan of hun perceel geschikt is voor peilgestuurde drainage. Binnen de werkgroep landbouw werd een offertevraag voorbereid voor de omvorming van een vijftal percelen die tot op heden geschikt werden bevonden voor de omvorming van klassieke naar peilgestuurde drainage. 3 percelen konden uiteindelijk weerhouden worden. **De vergunningsaanvraag**

is goedgekeurd voor alle 3 de percelen. In het voorjaar 2025 waren er voorbereidende terreinbezoeken met de dreiner.

Indien de vergunnings- en aanbestedingsprocedure kunnen afgerond worden zoals voorzien, zullen **alle werken van het waterlandschapsproject** kunnen starten in het najaar, ten vroegste na bouwverlof 2025. Idealiter wordt er gestart in de Natura2000-zone omdat dit de meest watergevoelige zone is en tevens de zone met het grootste grondverzet. Vervolgens worden de winterbeddingen aangelegd en finaal de stuwen geplaatst (afhankelijk van productieperiode en waterpeilen).

➡ Projectoproep 'Circulair Watergebruik'

In 2023 lanceerde de Vlaamse Milieumaatschappij in het kader van het Vlaams klimaatadaptatieplan en de structurele verankering van de Blue Deal een oproep voor het indienen van projectvoorstellen die de waterbeschikbaarheid van Vlaanderen verhogen. Er is hiervoor een budget beschikbaar van 10 miljoen euro. 11 projecten werden geselecteerd waaronder een project van stad Brugge.

De stad Brugge wil de oude regenwaterputten in de historische binnenstad herstellen en opnieuw gebruiken. De regenwaterput van de Sint-Magdalenakerk komt als eerste in aanmerking. Het regenwater afkomstig van het dak van de kerk wordt maximaal opgevangen en gebruikt voor onderhoud van het openbaar domein: groenonderhoud en stadsreinigingsdiensten. De regenwaterputten in de stad krijgen slimme sensoren die het waterverbruik beter monitoren.

🔗 <https://www.vmm.be/water/projecten/circulair-water/geen-druppel-regenwater-onbenut>

➡ Omvorming captatiepunt op de Hoofdsloot (WLS Beverhoutsveld)

De vulplaats aan de Hoofdsloot moet worden aangepast naar de recentste normen. Het studiebureau Tides bekeek in opdracht van Inagro welke aanpassingen aangewezen zijn. Het gaat onder meer om het plaatsen van een citerne, pomp en zonnepanelen.

❖ MODERNISERING VAN HET KANAAL

Wat staat er te gebeuren

➡ Modernisering en opwaardering van het Kanaal Gent-Oostende

De Vlaamse Waterweg bekijkt of en hoe het kanaal in de toekomst aangepast kan worden voor schepen tot klasse Va (110 m lang, 11,4 m breed) die tot 3.000 ton goederen kunnen vervoeren. Een studie naar de modernisering van het volledige kanaal is in juli vorig jaar

opgestart en loopt tot sept. 2025. Een zone die zeker deel zal uitmaken van de studie reikt van Nevele tot Oostkamp waar de vaarweg extreem krap is en schepen elkaar niet kunnen kruisen. Voor de regio van Brugge zijn wel reeds studies uitgevoerd voor de Steenbruggebrug, de Dampoortsluis en de vaarweg.

🔗 www.seineschelde.be/vaarweg/kanaal-gentoostende

STADSVAART BRUGGE

Met het project "Stadsvaart Brugge" onderzoekt De Vlaamse Waterweg alvast de mogelijkheden in de omgeving van Brugge om de scheepvaart en de mobiliteit te verbeteren. De doortocht wordt er bemoeilijkt door 2 sluisen (de Dampoortsluis en de Verbindingssluis) en 10 beweegbare bruggen.

De [Dampoortsluis](#) en de Brugse doortocht worden op termijn aangepakt ([actie 6 I 0112](#)). De sluis moet vervangen worden door een groter exemplaar. Ook de vaarweg moet verdiept en verbreed worden, om een vlotte doorgang te verlenen. Voor de vernieuwing van de Dampoortsluis zijn de studies lopende, o.a. een onderzoek naar de relatie van de sluis tot erfgoed en de omgeving. Voor de nieuwe locatie voor de Dampoortsluis zijn reeds belangrijke inzichten uit het onderzoek naar voren gekomen. Zo blijkt dat een herbouw van de sluis op de bestaande locatie niet wenselijk is. Bij dit alternatief is er een te grote impact op de R30 en het omliggend stadsweefsel, zoals de wijk Fort Lapin. Een nieuwe sluis in de Handelskom of in de Zwaikom is ook geen optie. Deze locaties bieden geen meerwaarde voor het scheepvaartverkeer.

Het project rond de vernieuwing van de [Steenbruggebrug](#) die op de grens tussen Brugge en Oostkamp ligt, is in volle voorbereiding ([actie 8A D 0166](#)). De huidige brug wordt vervangen door een hoge, vaste brug. Op die manier kunnen zowel het scheepvaart- als wegverkeer altijd passeren, zonder dat ze elkaar afwisselend moeten doorlaten. Voor fietsers en voetgangers komt er een aparte lage, beweegbare brug. Waar nu nog de bocht ligt, zal in de toekomst ruimte vrijkomen voor fauna en flora (natte natuur), alsook een groene ontmoetingsplek voor de buurt. Het openbaar onderzoek liep vanaf 24 januari 2023 tot en met 22 februari 2023. Om tegemoet te komen aan de negatieve adviezen en 55 bezwaarschriften stuurde de DVW het ontwerp bij. Er komt o.a. een extra buffer- en infiltratiebekken. Hierdoor liep een nieuw openbaar onderzoek van 28 april tot en met 27 mei 2023. In juli 2023 werd de omgevingsvergunning afgeleverd doch er werd in beroep

gegaan door omwonenden. Voor één omwonende zou de nieuwe brug de toegang van enkele garages vanaf de openbare weg bemoeilijken. De Raad voor Vergunningsbetwistingen gaf de omwonende gelijk en de omgevingsvergunning werd op 13 juni 2025 vernietigd.

RENOVATIE SAS SLIJKENS

De site Sas Slijkens in Oostende heeft een lange historiek en erfgoedwaarde. Ze was oorspronkelijk in 1758 in gebruik als sluizencomplex en nu alleen nog als afwatering van Kanaal Gent- Oostende naar de Noordzee. Het sas is aan automatisatie toe met een afstandsbediening vanop de centrale van De Vlaamse Waterweg te Plassendale ([actie 6 I 0112](#)). Het Sas Slijkens is één van de belangrijkste intrekroutes voor glasaal in Vlaanderen. Om de glasaalintrek te bevorderen wordt omgekeerd spuibeheer toegepast waarbij de geleidbaarheid nauwgezet dient gemonitord te worden om verzilting van het kanaal te voorkomen. De ontwerpstudie is lopende met een selectie van verder te onderzoeken inrichtingsalternatieven. In 2025 volgt het detailontwerp, vergunningsdossier, aanbestedingsdossier, ...

➡ Moderniseren van de waterinlaatconstructie naar het Zijdelings Vaartje Oost in het kanaal Gent-Oostende t.h.v. de Dampoortbrug

De verouderde balkenstuw is aan vernieuwing toe ([actief 5B A 0021](#)). Het inlaten van zoetwater van uit het kanaal is van groot belang voor de bevoeiing in droogteperiodes en voor de onderdrukking van dreigende verzilting in de regio Koolkerke-Dudzele. Het project werd goedgekeurd voor een gewestsubsidie en op het investeringsprogramma 2021 opgenomen (subsidiebesluit Polders & Wateringen). Door de hoge inflatie en de grote prijsstijgingen konden de werken door de Oostkustpolder, voorzien in 2022, echter

niet gegund worden. De offertebedragen lagen 50% hoger dan het ramingsbedrag. Daarbij komt dat pas later de nabije aanwezigheid van een gasleiding onder het kanaal werd opgemerkt. Het project werd eind 2023 opnieuw aanbesteed en gegund. De werken vergen veel voorbereiding en kunnen niet uitgevoerd worden in de late lente/zomer gezien de bevoeiingsfunctie té belangrijk is. Ondertussen moest ook de omgevingsvergunning verlengd worden. De werken konden uiteindelijk in het voorjaar 2025 uitgevoerd worden.

❖ WATERBELEVING

➡ De Jabbeekse beek wordt weer zichtbaar in het centrum van Jabbeke

In de Dorpsstraat van Jabbeke zijn begin 2025 twee woningen afgebroken om de Jabbeekse Beek weer open te leggen. Er komt er een wandelpartij en pleinfunctie op deze centrale plaats. Ook aan de kant van de kerk wordt de beek meer zichtbaar gemaakt door het afbreken van de oude hoogspanningscabine. Via de werkgroep DNA van het dorp wordt ook nagedacht over de langetermijn ontwikkeling van het pad langs de beek.

➡ Zwemmen in open water

De steeds warmer wordende zomerdagen doen de vraag toenemen naar locaties om een frisse duik te nemen. De Vlaamse Regering wil aan beide uitdagingen tegemoet komen en heeft op 23 februari 2025 de VLAREM-wetgeving aangepast met betrekking tot het zwemmen in open water zodat het eenvoudiger wordt om een vrije zwemzone te starten met behoud van de veiligheid voor de zwemmers. Daarnaast wordt een nieuwe categorie van zwemwateren zonder toezicht ingevoerd. Er is een leidraad voor lokale besturen bij het creëren en exploiteren van vrije zwemzones.

Oostkamp en Beernem slaan al jaren de handen in elkaar om tijdens de zomer zwemmen in het kanaal Brugge-Gent mogelijk te maken in de dode kanaalarm ter hoogte van Gevaerts-Zuid in Beernem.

Kust- en havengebieden

DE TOESTAND DIE WE WILLEN BEREIKEN

waterkwaliteit

De Havengebieden Oostende en Zeebrugge, de Blankenbergse havengeul & jachthaven en het Boudewijnkanaal zijn **een gebied klasse 6. Ook op langere termijn wordt het moeilijk om de goede ecologische toestand te bereiken in het gebied.** De Lisseweegse Vaart mondt gravitair uit in de voorhaven van Zeebrugge en is eveneens een aandachtsgebied klasse 6 omdat het meegenomen werd met het waterlichaam Zeebrugge Buitenhaven. De waterkwaliteit van deze waterloop wordt in belangrijke mate bepaald door die van het Kanaal Gent-Oostende. Verder vormen de overstortwerking en de diffuse verontreiniging afkomstig van verharde oppervlakken de belangrijkste aandachtspunten. Het effluent van de RWZI Brugge wordt geloosd op het Boudewijnkanaal maar in droge zomerperiodes kan een deel van het effluent van de RWZI Brugge ingelaten worden in de polders via het Lisseweegs Vaartje in functie van het peilbeheer en als antiverziltingsmaatregel in de Oudlandpolder.

wateroverlast

De havens Oostende, Blankenberge en Zeebrugge en vooral de regio Bredene zijn het meest kwetsbaar voor kustoverstromingen en dienen we beter te beschermen. Het masterplan kustveiligheid beschermt de kust tot minstens 2050 tegen overstromingen uit zee. De maatregelen zijn ontworpen om weerstand te bieden tegen 80 centimeter zeespiegelstijging tegen 2100. Het project Kustvisie zal de maatregelen bepalen die de kust en het achterland ook op lange termijn beschermen tegen een zeespiegelstijging tot 3 meter.

Het ganse kust- en poldergebied is laag gelegen ten opzichte van het normaal zeepeil. Ook bij een stijgende zeespiegel moet lozing van de waterlopen naar zee mogelijk blijven. In

watertekort

In de **duinen** moet het **hemelwater** maximaal kunnen **infiltreren** en vertraagd afgevoerd worden naar zee of het hinterland. Ook in zandige kreekruigen willen we zoetwaterlenzen aanvullen.

waterbeleving

Het bekken van de Brugse polders heeft met zijn ligging langs de kust een belangrijke zwem-recreatieve functie. Er is ook een uitgestrekt wandel- en fietsnetwerk niet alleen binnen de duinengordel en de polders maar ook langs de kanalen.

Meer info:

- [bekkenspecifiek deel bekken van de Brugse Polders](#)
- [Port of Oostende](#)
- [Port of Antwerp-Bruges](#)

SAMEN WERKEN WE AAN WATER

PROJECT KUSTVISIE

Het [project Kustvisie](#) bouwt voort op het Masterplan Kustveiligheid uit 2011. Dat Masterplan bestaat uit een reeks maatregelen om onze kust tot 2050 te beschermen tegen zware stormvloed en een 1000-jarige storm én houdt rekening met een zeespiegelstijging tot 30 cm. **Met Kustvisie legt de Vlaamse overheid een strategie vast om onze kust tot 3 meter zeespiegelstijging te beschermen.** In februari 2024 heeft de Vlaamse Regering het ontwerp strategische beleidsplan Kustvisie goedgekeurd. In dit plan stelt de Vlaamse overheid voor om op lange tot zeer lange termijn de kustlijn gemiddeld 100 meter '[Zeewaarts](#)' te verleggen. We zullen de duinen en dijken verhogen en verbreden én het strand zeewaarts verschuiven om het achterland droog te houden bij een stijging van de zeespiegel. Voor de [havens](#) moet er de komende jaren een toekomstvisie opgemaakt worden om een keuze te kunnen maken tussen de resterende mogelijke toekomstpaden. Op deze manier blijven onze stranden minstens even breed als vandaag én hebben we voldoende ruimte om op een kansrijke manier beschermingsmaatregelen toe te passen. Kustvisie biedt ook kansen voor onder andere natuurbeleving, sport, recreatie en economie. Naast een visie voor de lange termijn, bevat het plan ook een **eerste actieplan 2024-2034** met onder meer acties op korte termijn, waaronder afstemming met de afwatering van het hinterland. Er is een [synthesenota](#) beschikbaar welke een beeldende voorstelling geeft van de overblijvende antwoorden op de zeespiegelstijging.

De voorgestelde ruimtevraag voor het kustbeschermingslint is ook opgenomen in het ontwerp [Marien Ruimtelijk Plan](#) 2026-2033. Het ontwerp lag in openbaar onderzoek van 28 mei tot 27 augustus 2024.

MEERLAAGSE KUSTVEILIGHEID

Departement Omgeving liet in 2023 een beleidsverkenning uitvoeren rond het concept van meerlaagse waterveiligheid in de kustvlakte, inclusief poldergebied. Deze studie liep in overleg met de diensten VMM, MDK, en DVW van de Vlaamse Overheid, de provinciale diensten waterlopen en gebiedswerking, de federale dienst noodplanning en de diensten van de Gouverneur. Het Departement Omgeving wil hiermee :

- de brug slaan tussen het veiligheids- en evacuatiebeleid en de ruimtelijke aspecten daarvan;
- verkennen in hoeverre er begrip of draagvlak is bij lokale besturen en bevoegde overheden om meerlaagse kustveiligheid te introduceren;
- koppelkansen zoeken met het reguliere beleid.

TERRITORIAAL ONTWIKKELINGSPROGRAMMA (T.OP) KUSTZONE

In [T.OP](#) Kustzone werkt Departement Omgeving samen met de provincie West-Vlaanderen op verschillende thema's. Zo wordt er gewerkt in drie verschillende "werven" die overeenkomen met de verschillende landschappen aan de kust: verstedelijkte kustzone, land-zeeinteracties en polderruimte.

VERZILTING KUSTPOLDERS

In het poldergebied komt ondiep zout grondwater op verschillende plaatsen relatief dicht bij de oppervlakte voor. Tijdens lange droge perioden kwelt dit zoute water naar de oppervlakte en uit zich in een toename van de geleidbaarheid in de polderwaterlopen en kanalen. De voorbije jaren werd door de Vlaamse Milieumaatschappij, De Watergroep en VITO een uitgebreid **meetnet voor de continue monitoring van geleidbaarheid**, als maat voor zoutgehalte, uitgerold ([Internet of Water Flanders project](#)). Alle metingen zijn te consulteren via [waterinfo](#). Er werd op basis van deze meetresultaten een [verziltingsdashboard](#) ontwikkeld door VMM, dat de waterbeheerders helpt om maatregelen te nemen zoals bevoeiing met zoet water uit de polderwaterlopen of de kanalen en om langer een hoger waterpeil aan te houden, afgestemd op de weersvoorspellingen en grondwaterpeilen.

Met het Interreg project [TOPSOIL](#) (2015-2021) bracht VMM verzilting in kust- en poldergebied in kaart. De nieuwe kaarten (beschikbaar op [Databank Ondergrond Vlaanderen](#)) zijn een stuk gedetailleerder en geven nieuwe inzichten over de ligging van zoetwaterlenzen. Er is een goede overeenkomst met de oude kaarten, waardoor er geen indicatie is op grote veranderingen in de verzilting van het grondwater. De nieuwe kaarten vormen ook de basis om de mogelijkheden tot het ondergronds bergen van water te onderzoeken, zoals [kreekruginfiltratie](#). Potentiekaarten voor zowel kreekruginfiltratie als peilgestuurde drainage zijn raadpleegbaar op Databank Ondergrond Vlaanderen. In Veurne (IJzerbekken) loopt er al een proefproject om de economische en technische haalbaarheid van [kreekruginfiltratie](#) in combinatie met peilgestuurde drainage te onderzoeken. Binnen het bekken van de Brugse Polders worden de mogelijkheden ook onderzocht (vb. in de Rombautswerpolder i.k.v.h. Water-Land-Schapsproject)

INTERREG BLUE TRANSITION: BEHEER VAN ZOET GRONDWATER IN VERSTEDELIJKT DUINGEBIED

Ons kustduingebied is sterk verstedelijkt, met een afname van de natuurlijke grondwataanvulling tot gevolg. Daarnaast bedreigen klimaatverandering en zeespiegelstijging de beschikbaarheid van zoet water in deze gebieden. Om deze zoetwaterbronnen te beschermen, is inzicht in de impact van verstedelijking, klimaatverandering en zeespiegelstijging noodzakelijk. **Grondwatermodellering** kan de

➡ **GTO Boudewijnkanaal - Onderzoek naar mogelijkheden voor hergebruik effluent RWZI Brugge**

Het GTO Boudewijnkanaal is van mening dat de aanvoer van zoet water via het effluent van het waterzuiveringsstation Brugge niet noodzakelijk is voor het Boudewijnkanaal gezien dit nu toch al bijna zeewater is. De brakke kwel die vanuit het Boudewijnkanaal doorsijpelt wordt door de westelijke en oostelijke zijdelingse vaarten afgevoerd naar zee.

HET ENGAGEMENT VAN DE PARTNERS

➔ Uitvoeren van het Masterplan Kustveiligheid

Het Masterplan Kustveiligheid van het Agentschap Maritieme Dienstverlening en Kust voorziet in een reeks maatregelen om onze kust te beschermen tegen zware stormvloed. Dankzij deze maatregelen zal onze kust tot minstens 2050 beschermd zijn tegen overstromingen uit zee, rekening houdend met een zeespiegelstijging van 30 centimeter. Voor een gedetailleerde uitvoering en planning van alle maatregelen van het Masterplan Kustveiligheid verwijzen we naar de website van Maritieme Dienstverlening en Kust: <https://www.agentschapmdk.be/nl/masterplan-kustveiligheid>

➡ Nieuwe strekdam in de havengeul van Blankenberge

Nieuwe stormmuren aan de jachthaven in Blankenberge zijn afgewerkt en MDK werkt nu aan een nieuwe strekdam om de verzanding in de havengeul van Blankenberge tegen te gaan. De werken zijn in oktober 2023 gestart en het oude betonnen westerstaketsel werd afgebroken. De jachthaven van Blankenberge heeft een korte, smalle en tegelijk ondiepe haveningang dicht bij zee die op zeer korte termijn verzandt. Jaarlijkse stormen en een verhoogd zandtransport door sterke erosie van het strand van Wenduine leiden tot een snelle verzanding van de havengeul met als gevolg een gevaarlijke situatie voor de pleziervaart. Samen met het uitbaggeren hiervan zorgt dit voor een moeilijke toegankelijkheid van de jachthaven. De werken zullen - zonder onvoorziene omstandigheden - duren tot het voorjaar 2026. Tijdens de maanden juli/augustus wordt er niet gewerkt.

De nieuwe strekdam zal trouwens een stuk ecologischer worden. In het voorjaar 2025 zijn aan verschillende partners de zogenaamde Eco Haro's voorgesteld, een veertig speciaal ontworpen bouwstenen voor de nieuwe dam. Ze zijn klaar om in zee geplaatst te worden. Bedoeling is om biodiversiteit terug te brengen naar de Noordzee en op en rond de strekdam een habitat voor ongewervelde dieren en algen te creëren. Wat de bouwstenen zo ecologisch maakt, is de aangepaste samenstelling van het beton zelf. Bovendien blijft de oppervlakte van de stenen ruw zodat algen en andere organismen zich makkelijker kunnen hechten. Dat bevordert de aangroei.

➡ Beter bescherming van het Montgomerydok tegen stormvloed

De werkzaamheden in het Montgomerydok in Oostende zijn afgerond. De toegang tot het dok werd vernauwd om het laaggelegen centrum beter te beschermen tegen hevige stormvloed. De laaggelegen kaaien rondom het Montgomerydok waren tot voor de werken nog een zwakke schakel in de overstromingsbescherming van het stadscentrum van Oostende. Concreet werd de ingang van het Montgomerydok vernauwd van 45 meter naar 22 meter.

➡ Overstromingsmaatregelen jachthaven Zeebrugge.

In oktober 2023 zijn MDK en stad Brugge gestart met diverse werken in en rond de jachthaven van Zeebrugge (zie [overstromingsmaatregelen](#)):

- De realisatie van overstromingsmaatregelen zoals een dijkmuur en een stormmuur rond de jachthaven
- Het bouwen van mobiele keringen om openingen in de stormmuur bij storm te kunnen dicht
- Groenaanleg in de omgeving rond de jachthaven
- Het vernieuwen van een stuk kaaimuur in het Tijdok en het vernieuwen van een stuk glooiing in de Werfkaai
- De nodige afbraak- en baggerwerken voor de verdieping van het Tijdok
- Het voorzien van de basisinfrastructuur zoals buispalen en steigers voor nieuwe ligplaatsen in het Tijdok en het Albertdok.

De maatregelen vormen ook een opportuniteit om van de omgeving een mooiere en groenere plek te maken en om in de jachthaven bijkomende ligplaatsen te creëren. De werken zullen - zonder onvoorziene omstandigheden - duren tot de zomer 2025 en verlopen in verschillende fases om zo de hinder te beperken. Tijdens de maanden juli/augustus 2024 werd er niet gewerkt.

➡ Duin voor dijk

Niet alleen harde maar ook “zachte” maatregelen zijn in het Masterplan Kustveiligheid opgenomen. In 2022 plantte MDK in samenwerking met lokale besturen zo'n 10.520 m² helmgras aan, verspreid over verschillende

locaties langs de kust. Het helmgras houdt opwaaiend zand bij stormweer vast en zo'n extra 'duin voor dijk' vermindert ook de impact van stormvloed op het strand. Niet ver van de experimentele 'duin voor dijk' werd midden op het strand in Raversijde ook de onderzoeksdijk verder afgewerkt. Dit is een betonnen constructie vol meetapparatuur die de impact van stormen en vloedgolven op de dijken moet meten. De onderzoeksdijk is een samenwerking tussen het Waterbouwkundig Laboratorium, het Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ) en MDK en moet de volgende jaren veel nuttige info leveren over hoe we met zogenaamde 'harde' maatregelen onze kust nog beter kunnen beschermen. In 2023 volgde een proefproject in Knokke-Heist waarbij het duingebied dichterbij de zee gecreëerd wordt zodoende de gevolgen van golfaanval nog beter in beeld te brengen. In het najaar werd helmgras aangeplant op de strandzone tussen het sportstrand aan het Rubensplein en de Paul Parmentierlaan. In de zone tussen de dijk en de duinen blijft strandexploitatie mogelijk. Tussen de twee duinzones is er een doorgang naar zee voorzien.

Op de Oosteroever in Oostende werd in 2020 een proefproject opgestart om op het strand een nieuwe duinenstrook te creëren. De helmplanten die toen werden aangeplant zijn vandaag geëvolueerd in een heuse duin voor dijk. In maart 2025 hebben zo'n 200

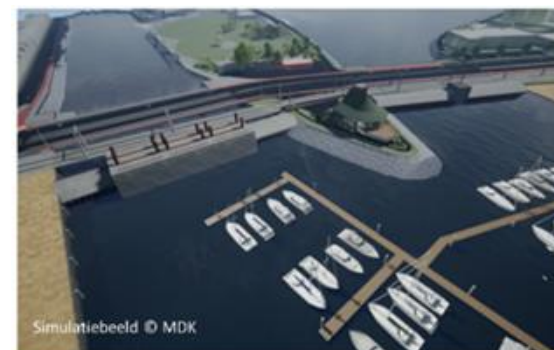
leerlingen van Oostendse scholen nu 5.000 extra helmplantjes geplant aan de Oosteroeverduinen. Het gaat om een samenwerking tussen het agentschap voor Maritieme Dienstverlening en Kust, de stad Oostende en de provincie West-Vlaanderen.

Wat staat er te gebeuren ?

➡ Overstromingsmaatregelen voor de achterhaven van Oostende.

De achterhaven van Oostende vormt vandaag nog een zwakke schakel in de kustveiligheid. Bij een zware stormvloed zou er een zone van ongeveer 4000 hectare overstromen. In grote laaggelegen gebieden zou er tussen de 2 en 2,5 meter water staan. Extra maatregelen in de achterhaven om ook dit deel van Oostende en Bredene te beschermen zijn dus noodzakelijk. De eerdere studie, opgestart in 2017, voor beschermingsmaatregelen in de achterhaven van Oostende werd vroegtijdig stopgezet, maar krijgt nu een vervolg. In januari 2024 werd het project heropgestart. Het is de bedoeling om terug te keren naar de conceptfase en het voorkeursalternatief verder in detail uit te werken.

De studie voor dit project is in uitvoering. De planning is om het voorontwerp te finaliseren tegen zomer 2025, om een definitief ontwerp te hebben tegen eind 2025/begin 2026. Hierna zal de aanbesteding en aanvraag omgevingsvergunning volgen. De verschillende fases gebeuren telkens in nauw overleg met alle betrokken stakeholders.

Het gekozen alternatief bestaat uit verschillende constructies:

- Locatie A, waar de Spuikom uitmondt in de achterhaven: nieuwe uitwateringsconstructie met schuiven die bij storm dichtgezet worden.
- Locatie B, waar het Kanaal Gent-Brugge-Oostende en de Noordede uitmonden in de achterhaven: stormvloedkering met schuiven die bij storm dichtgezet wordt.
- Landwaarts van het clubgebouw van de RYCO: een stormmuur om de stormvloedkering en de uitwateringsconstructie te verbinden. De muur zal ingepast worden in de omgeving en er worden ook nodige doorgangen voorzien.

- Tot slot worden de bestaande stormmuren langs de Vismijnlaan en de Slijkensesteenweg doorgetrokken zodat ze aansluiten op de nieuwe constructies.

De maatregelen liggen allemaal aan zeezijde van de kustbaan, de N34. Op die manier blijft de kustbaan, die een belangrijke ontsluitingsweg is met een grote hulp- en evacuatiefunctie, bruikbaar en veilig vóór en tijdens zware stormvloed.

➡ Een nieuwe zeesluis in Zeebrugge

Op de website <https://www.nieuwesluiszeebrugge.be/> vind je alle informatie over de bouw van een nieuwe sluis, op de plaats van de verouderde Visartsluis, in Zeebrugge, die zorgt voor een tweede toegang tot de achterhaven. De nieuwe Sluis Zeebrugge verloopt volgens de nieuwe aanpak van complexe projecten van de Vlaamse overheid. Het project zit vandaag in de derde van de vier fases: de uitwerkingsfase.

Van 6 mei tot en met 4 juli 2024 liep er een openbaar onderzoek over het ontwerp van projectbesluit. Dit omvatte het eindbeeld, het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan, de onderzoeksresultaten en andere technische documenten.

Het eindbeeld is juridisch verankerd in het GRUP van dit project. Daarmee liggen de bestemming en inrichting vast en kan het project gerealiseerd worden zoals voorzien.

Er wordt al geanticipeerd op de bouw van de nieuwe zeesluis. Een ondergrondse koker moet de waterlopen Lisseweegse Vaart en Zijdelingse Vaart met elkaar verbinden. Vandaag watert de Oudemaarspolder naar de zee af via een koker onder de N31 en vervolgens via het Zijdelings Vaartje naar een uitwatering aan de Visartsluis. Door de bouw van de verkeerswisselaar NX x N31 zal dit niet langer mogelijk zijn. Tussen beide waterlopen zit er een niveauverschil en daarom worden er ook twee stuwen gebouwd met een vispassage.

❖ T.OP KUSTZONE

➡ Vlaggenschipproject Duinencomplex

Dit Vlaggenschipproject ([actie 9 B 0044](#)) dat kadert binnen de gebiedswerking T.OP Kustzone (Dep. OMG) realiseert in zowel de bebouwde als onbebouwde duinen projecten die op korte termijn inzetten op meer ontharding en op meer infiltratie en hergebruik van water. Deze projecten helpen ook om verzilting tegen te gaan. Op die manier worden de water gerelateerde functies van de duinen versterkt.

Volgende Blue Deal projecten maken deel uit van het Vlaggenschipproject Duinencomplex:

- ✓ De stad Brugge zet in op de [herinrichting van het Marktplaatsplein in Zeebrugge](#). Hierbij wordt het huidige verharde plein vervangen door een groenblauwe zone die het regenwater opvangt en laat infiltreren. Deze ingrepen zorgen voor het herstel van de sponswerking van de ondergrond waardoor het grondwater opnieuw wordt aangevuld. De werken zijn opgeleverd en geopend in juni 2024.
- ✓ De stad Brugge zet ook in op een **groenblauwe inrichting van de vroegere kazerne Knapen in Zeebrugge**. De stad voorziet om een groot deel van de bebouwing te slopen en het overgrote deel van de verharding te verwijderen (zo'n 20.000 m²), in combinatie met het realiseren van een wadi en infiltratiegrachten. Hierdoor kan regenwater beter in de grond sijpelen. Doordat de grondwatervoorraad opnieuw aangevuld wordt, is er meer water beschikbaar in droge periodes en wordt verzilting tegengegaan. Op deze site komt een recreatiepark dat een groenblauwe schakel vormt tussen de aanpalende woonwijken en als een groene buffer fungeert voor het hoogspanningsstation op de hoek van de Baron de Maerelaan en de Kustlaan. De afbraakwerken zijn in mei 2023 gestart. De echte aanleg van het park startte in het voorjaar van 2024. Met verschillende wandelpaden en een fietspad, een hondenloopweide, multifunctionele open ruimte in grindgazon en een gemaaid grasplein. Er zullen ook 200 extra bomen aangeplant worden en een deel van de site dat al ingevuld is met waardevol grasland wordt behouden. Omwille van de PFAS vervuiling zijn er bijkomende onderzoeken nodig. Het project staat voorlopig on hold.
- ✓ In september 2022 startte **AGSO** met de **heraanleg van het Binnenhof en de Lammenkenslaan**. Van bij de start van dit project werd het waterdragend vermogen van de duinen meegenomen in de te realiseren plannen. Er wordt maximaal ingezet op infiltratie van regenwater (grasdallen, groene infiltratiestroken met bomen) zodat de kwaliteit en kwantiteit van de grondwaterreserves kan verbeteren. Dit moet de drinkwatervoorraad in Knokke-Heist ten goede komen. Doordat er minder regenwater in de riolering terecht komt helpt dit ook om wateroverlast te voorkomen. De werken zouden eind juni 2024 klaar moeten zijn.

❖ ECOLOGISCH HERSTEL - NATUURCOMPENSATIE

➡ Herinrichten op natuurvriendelijke manier van de oevers van de Lisseweegse Vaart t.h.v. Zwankendamme.

Het Gewestelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan (GRUP) voor de achterhaven van Zeebrugge voorziet bufferzones om de leefbaarheid van het dorp [Zwankendamme](#) te verzekeren, ook na de aanleg van nieuwe transport- en haveninfrastructuur. Dit wordt gerealiseerd via het landinrichtingsproject Mobiliteitsas Gent-Brugge-Zeebrugge. Een buurtpark in het oosten van Zwankendamme is al ingericht in het kader van het project Leefbare Haven. Ook een geluidsberm die het dorp Zwankendamme afschermt van het transport van en naar de haven van Zeebrugge en van de havenactiviteiten, is afgewerkt en voorzien van beplanting. Rest nog de aanleg van een bufferzone tussen de berm en het Lisseweegse Vaartje (ten noorden van Wulfsberge). De oevers van het Lisseweegs Vaartje worden heringericht en er wordt nog meer bos aangeplant. De uitvoering van deze werkzaamheden is voorzien vanaf 2022 maar werd bemoeilijkt door de PFAS-problematiek. In het voorjaar 2025 wordt de omgevingsvergunningsaanvraag ingediend. De uitvoering van de werken wordt gekoppeld aan een aantal andere infrastructuurwerken in de haven. De start van de werken is ook afhankelijk van deze werken.

➡ Inrichten moerasgebied Blauwe Toren Brugge

In 2017 werd de nieuwe autosnelweg A11 tussen Brugge en Knokke in gebruik genomen. De aanleg van deze nieuwe weg had een grote impact op de leefbaarheid, de natuur en de landbouw in de omgeving. Via het inrichtingsplan A11 verzacht de VLM de effecten van deze nieuwe verbinding op de omgeving en wordt de verloren natuur gecompenseerd. Enerzijds door de aanleg van een publieke groene bufferzone met vijver, het Cathemgoed, in Dudzele en anderzijds door natuurherstel aan de [moeraszone Blauwe Toren](#), aansluitend op de parkbegraafplaats ([actie 4B B 0352](#)). De werken zijn gestart in augustus 2022 en in februari 2023 voltooid.

➡ Inrichting Blankenbergse Dijk Brugge

De stad Brugge zet in op een meer klimaatrobuuste inrichting van de gronden ter hoogte van de Blankenbergse Dijk 155. Deze dijk was de eerste dijk in de Vlaamse polders en is

nu nog steeds een belangrijk recreatief en landschapselement. Aansluitend op de nattere omgeving van de Sint-Pietersplas worden de bestaande akkers omgevormd tot nattere poldergraslanden door afplagging en de herinrichting van laantjes. De omzetting van hoogproductieve akkers naar natte natuur maakt de polder droogtebestendiger.

➡ Klimaatbestendig project in Oostende

12 openbare groenrealisaties ontvingen in december 2023 het gloednieuwe label 'Klimaatbestendig Project' tijdens de Openbaargroen-Awards van de Vereniging voor openbaar Groen vzw in samenwerking met VMM. Ze pakken klimaatuitdagingen aan zoals wateroverlast, droogte en hittestress. Eén van de winnaars is het project herinrichting Lijnbaanstraat in Stad Oostende. Bij de uitwerking van de ontwerpen werd beroep gedaan op de klimaatadaptatietools van VMM om zowel zicht te krijgen op de lokale kwetsbaarheden (via de IMPACT-tool) als om het milderend vermogen van ontwerpvarianten te achterhalen (via de PROJECT-tool). In de Lijnbaanstraat creëerde de stad een groene oase waar inwoners elkaar kunnen ontmoeten. Bovendien zorgt meer groen voor meer afkoeling in de Stad. De heraanleg werd in juni 2023 afgerond en kaderde ook binnen het **Europese project Cool Towns**. Nieuw in dit project is dat het oppervlaktewater dat binnen het gebied valt, opgevangen wordt in ondergrondse bekkens. In droge periodes kan dit water gebruikt worden voor de bevoeding van de beplanting in de binnenstad.

❖ WATERKWALITEIT

VITO verrichtte in 2022 onderzoek naar PFAS aan de kust in Knokke-Heist en De Haan. In april 2023 werden PFAS metingen in zwevend stof en deposities aan de kust uitgevoerd. Er werd vastgesteld dat de concentraties PFAS in de lucht aan de kust hoger zijn dan in de steden. De Vlaamse overheid waarschuwt voor het in contact komen met zeeschuim maar het risico is nog moeilijk te beoordelen. Om hier echt een goede inschatting voor te kunnen maken, moet er meer data verzameld worden.

[PFAS in zeewater en zeeschuim](#)

[PFAS in zwevend stof en deposities aan de kust](#)

[De Grote Rede 60](#)

Knelpunten en aanbevelingen

In deze paragraaf worden de belangrijkste knelpunten en aanbevelingen gebundeld die bij de beschrijving van de afstroomgebieden naar boven kwamen of die bij de bespreking van het WUP in de bekkenoverlegstructuren werden aangehaald (voor de periode 2023-2024-2025).

Algemeen

- De integrale financiering van het stroomgebiedbeheerplan is niet gegarandeerd. Structureel dienen meer middelen voorzien te worden om de uitdagingen inzake water te realiseren cfr. de nota Weerbaar Waterland.

⇒ *Stappen zetten naar een structurele financiering van de gebiedsgerichte werking i.f.v. het halen van de waterdoelen is door de CIW opgenomen in het ontwerp memorandum en bijdrage Regeerakkoord 2024.*

Blue Deal 2.0 nota in opmaak.

- Een algemene bezorgdheid bij de water- en rioolbeheerders is de betrokkenheid van het Agentschap Wegen en Verkeer in het waterbeheer. Er is vraag tot nauwere samenwerking en wederzijdse afstemming van investeringsprogramma's. Hun programmatie is niet afgestemd op de prioritaire gebieden en op de programmatie van de waterzuivering waardoor belangrijke saneringsprojecten on hold komen te staan.

⇒ *Nota opgemaakt aan AWV (bekkenbesturen), lijst van prioritaire saneringsprojecten nogmaals overmaken aan AWV (ikv advisering IP 2026 Aquafin). De hoogste prioriteiten van AWV liggen terecht bij het waarborgen van een veilige infrastructuur en het garanderen van de doorstroming wat niet wegneemt dat er naar opportuniteiten kan gezocht worden.*

⇒ *Voorstel om AWV als lid in het bekkenbestuur op te nemen (AWV was aanwezig op Bekkenbestuur 12/06/2025). Op die manier kan AWV meer betrokken worden zodat we de prioriteiten van het waterbeheer ook op de radar kunnen brengen en houden. Zeker voor wat betreft saneringsprojecten die al jaren geblokkeerd staan, dienen we te zoeken naar mogelijke oplossingen.*

⇒ *Een stap in de goede richting is een duidelijke verdeling in het beheer van de riolering. Heel wat verschillende gemeenten onderschrijven de basisprincipes voor de taakverdeling inzake beheer en onderhoud van de riool- en regenwaterinfrastructuur langs gewestwegen. Dit zet hopelijk de deur open naar*

een beter zicht op vervuilende strengen gezien de taakverdeling van vuilwaterriolering verschuift naar de rioolbeheerders.

- De partners dienen verder te investeren in droogtemaatregelen met focus op bronmaatregelen en preventieve ingrepen. De zoektocht naar alternatieve watervoorraden dienen we op de radar te houden.
- Er worden nog steeds gigantische hoeveelheden grondwater opgepompt die voor verdroging zorgen: vergunningen zouden cumulatief bekeken moeten worden en handhaving is nodig op illegale grondwaterwinningen.
- Natuurpunt Knokke-Heist kaart de recreatiedruk in natuurgebieden aan. Met name het Packraften in Natura 2000 gebieden of instandhoudingsdoelstellingen voor bepaalde watergebonden soorten. Dit gebeurt momenteel in het wilde weg zonder beperking waardoor bijvoorbeeld veel broedgebieden (o.a. van Bruine kiekendief) verstoord worden. Er is ook nog de wettelijke zorgplicht die het verstoren van instandhoudingssoorten en N2000 gebieden verbiedt. Vraag voor overleg rond deze problematiek.
- Het provinciaal droogteoverleg pleit voor meer gerichte acties om de verziltingsdruk tegen te gaan. We denken hierbij aan afspraken voor het Leopoldkanaal en de bevindingen vanuit Oudlandpolder met verziltingsrisico's aan de verbindingssluis naar Kanaal Gent-Oostende. Vraag om in het komende werkjaar te komen tot meer afspraken en ervaringen (leerlessen) om de waterkwaliteit te verhogen en de verziltingsdruk te verminderen.

Bekkenspecifiek

- Op de bovenlopen Ringbeek, Jobeek, Poversbeek en Muizeveldbeek komen nog een aantal vismigratieknelpunten voor (vb. tal van kleine stuwen en vervallen). Omwille van het ecologisch belang is het oplossen van deze knelpunten prioritair, zeker wanneer ook de waterkwaliteit verder zal toenemen. De plannen voor het vernieuwen van de stuwconstructies op de Ringbeek en Muizeveldbeek gecombineerd met een ecologische oeverinrichting en vismigratie zijn klaar (uitvoering Dienstenbestek VMM-Provincie West-Vlaanderen) doch omwille van financiële redenen en andere prioriteiten zal dit niet binnen de eerste 2 jaar kunnen uitgevoerd worden.

⇒ *Meenemen bij opmaak SGBP4 – actie- en maatregelenprogramma*

- Het afwaartse traject van de Kerkebeek wordt gekenmerkt door betonnen oevers en is ingekokerd. Naar ecologie toe is hier nog werk aan de winkel. Ook zijn er nog enkele vismigratieknelpunten die gesaneerd moeten worden. Om het volledige traject

ecologisch opnieuw in te richten zijn onvoldoende financiële middelen beschikbaar bij de waterbeheerder (VMM).

⇒ *Blijft een knelpunt, geen bijkomende financiering. Meenemen bij opmaak SGBP4 – actie- en maatregelenprogramma*

- DVW is gestart met herstelling van de middenberm op het Leopoldkanaal/Schipdonkanaal. Omwille van budgettaire redenen worden de werken gefaseerd uitgevoerd en zullen nog duren tem 2027. Omwille van deze werken dient het peil van de kanalen laag gehouden te worden. Dit is voor de Polder van Maldegem een groot knelpunt en zorgt voor extra verdroging, vooral in de zomer. Het bekkenbestuur vraagt uitdrukkelijk aan DVW om de herstellingswerken te versnellen en om zo min mogelijk in de zomerperiode te werken.

⇒ *Blijft knelpunt, nota opgemaakt door het bekkensecretariaat op vraag van het bekkenbestuur; aanklaarten op hoger niveau.*

- Geen financiële middelen beschikbaar bij de Vlaamse Waterweg om het opwaartse gedeelte van het Zuidervaartje thv het Lapperfortbos te ruimen (staat onderaan de prioriteringslijst). Dit is nochtans hoognodig gezien de Leiselebeek nu niet meer kan afwateren en integraal in de riolering van stad Brugge stroomt en zo naar het zuiveringsstation. De provincie zou ook de Leiselebeek willen aanpakken en ruimen.

Raming kostprijs ruiming Zuidervaartje + Leiselebeek: ca 1 miljoen euro.

⇒ *Vanuit het Bekkenbestuur wordt via het op te starten GTO voor het Zuidervaartje een beleidsnota voorbereid met enkele oplossingsscenario's om dit knelpunt weg te werken.*

- In verschillende afstroomzones wordt de stikstofreductie in de waterlopen op vandaag gehaald, maar er dient nog een sterke reductiedoelstelling voor fosfor gerealiseerd te worden. Een groot deel van deze fosforreductie wordt toegewezen aan de landbouwsector in het algemeen, echter staat dit niet altijd in verhouding tot de reeds hoge reductie die behaald werd op het vlak van stikstof.

- *Verder onderzoek is nodig naar de hoge fosforconcentraties in zowel grondwater als oppervlaktewater en vooral in de kustpolders. Is een groot percentage niet toe te wijzen aan de aanwezigheid van ondiep veen, fosforrijke zoute kwel? Historische verontreiniging van het grondwater? Het WEISS emissiemodel van VMM die de vuilvrachten van de verschillende doelgroepen in kaart brengt, houdt hier nog geen rekening mee.*

- *In het volgende stroomgebiedbeheerplan 2028-2033 zullen we moeten onderbouwen waarom we de norm van fosfor niet halen.*

- Het MAP-meetpunt 886200 op de Dorpsbeek ter hoogte van Sijsele scoort al jarenlang slecht zonder dat er enige positieve evolutie waarneembaar is. Men vermoedt dat opstuwing van nitraatrijk grondwater aan de basis ligt (conclusies van de werkgroep water – WLS Beverhoutsveld).

- *Hoe gaan we om in de toekomst om met MAP-meetpunten die slecht scoren door de opstuwing van nitraatrijk grondwater? Mee te nemen bij de evaluatie van het MAP-meetnet/volgend SGBP4.*

- Waterbodemsanering Zijdelingse Vaart vanaf Zwankendamme terug op de radar brengen (OVAM, koppelen aan project Nieuwe Zeesluis Zeebrugge?).

⇒ *Vraag richten aan OVAM*

⇒ *Kan een actie zijn om mee te nemen in het volgende stroomgebiedbeheerplan 2028-2033.*

Contact

Bekkensecretariaat Brugse Polders

Bekkencoördinator Katrien Thomaes

k.thomaes@vmm.be

M 0497 39 97 28

secretariaat_brugsepolders@vmm.be

<https://www.integraalwaterbeleid.be/nl/bekkens/bekken-brugse-polders>

BEKKEN
BRUGSE POLDERS